

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Oehlenschläger, Adam.; af Adam Oehlenschläger.

Titel | Title:

Freias Alter : Lystspil

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kiøbenhavn : trykt paa Forfatterens Forlag,

1816

Fysiske størrelse | Physical extent:

[6], 206 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommersielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

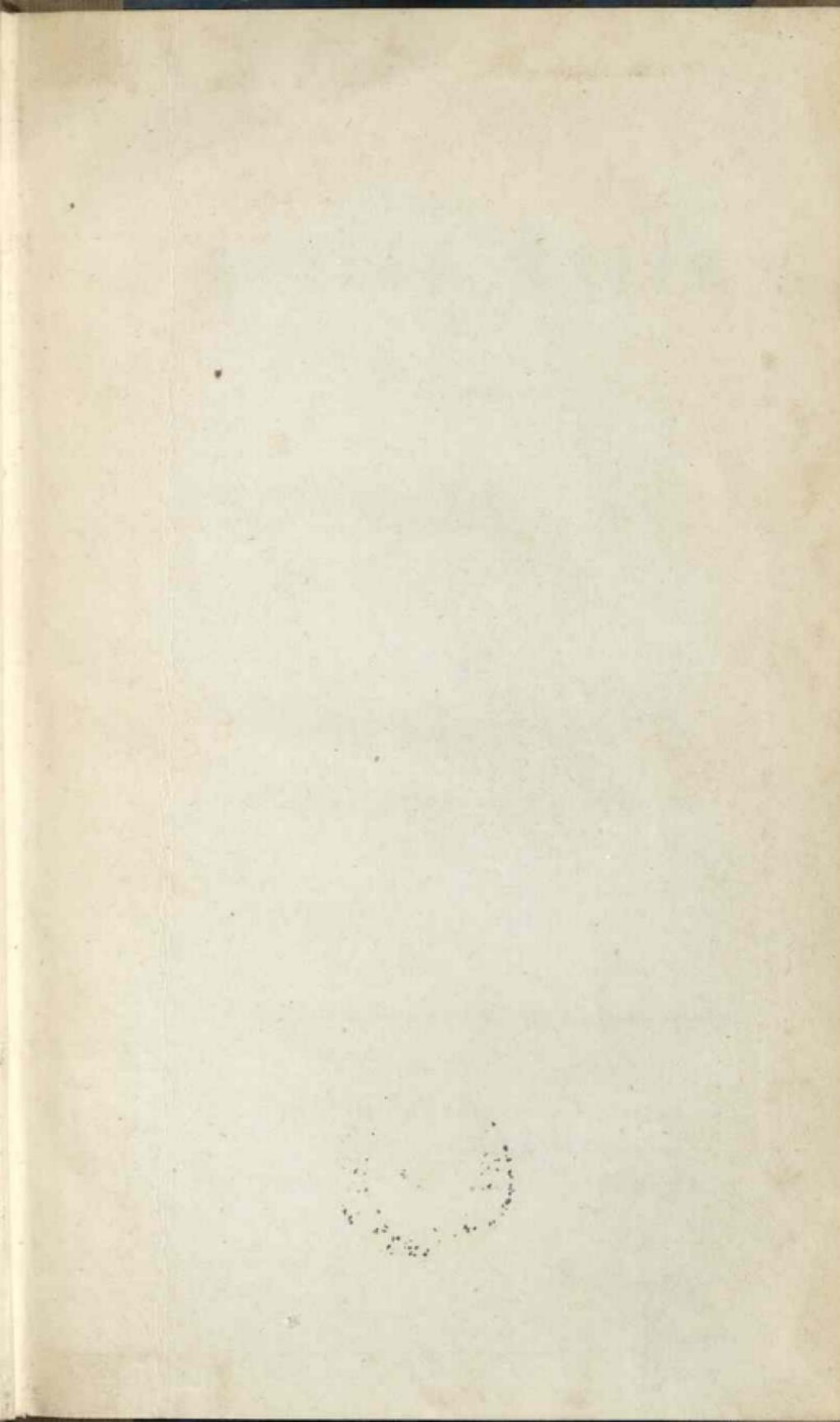
55,-256.

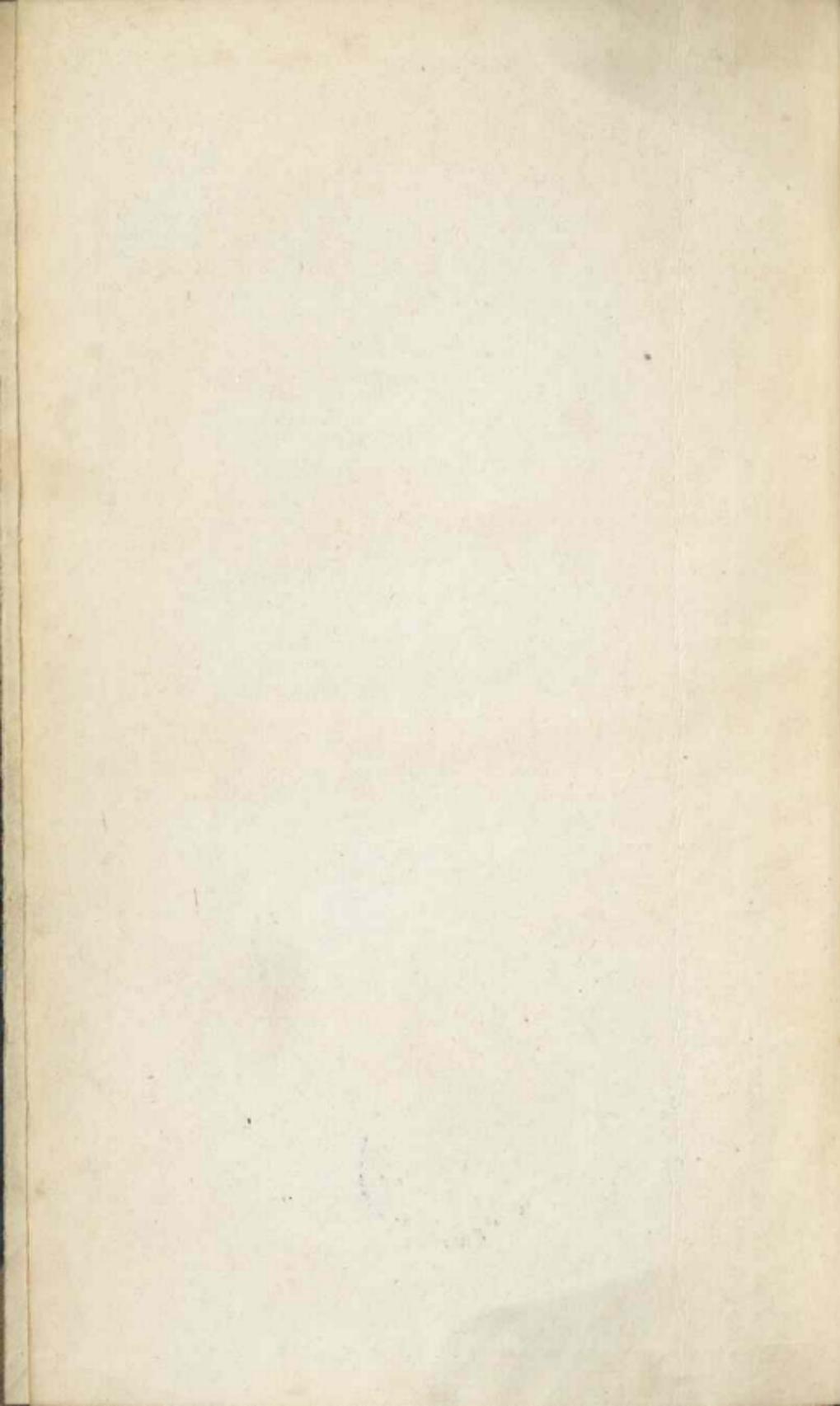
DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130019012752

Freias Alter.

Eystspil

af

Adam Dohlen Schlager.

København 1816.

Trykt paa Førfatterens Forlag
hos Høsbogtrykker N. Christensen.

129110 201928

129111-2

75

129111-2 201928

F o r t a l e.

At forandre et, i flere Aar, bekjendt og i denne Stikkelse
Undet Digt, er altid uveligt. Imidlertid maa Digteren
Handle efter Overbeviisning, og, som Goethe siger: hans
Musa er den Eneste, der behersker ham. Den overgivne
Munterhed, der tilforn herskede i Greias Alter, har jeg saa
lidt sogt at udslette, at der tvertimod er kommen mange
Overgivenheder til, som vist hypokonder Knarvorenhed vil
raabe Bee over; især dersom denne tilfældigvis skulde for-
binde sig med personlig Animositet. Men det vilde ikke i
hvad jeg saa skrev; og for denne lækkre Smag være
det mig tilladt, eengang for alle, at fortælle følgende
Fabel.

En krankende Herre, der havde oplevet meget i Verden,
og nydt dens Goder, blev alt mere smaatarende, og funde
uldrig faae Retter, der vare ham tilpas. Kokken, som af
alle Gæsterne var vel lidt, for sin Kunst, maatte hver
Morgen, naar han kom op, for at modtage Kostkensedbelen,
høre sig udstikke, af den endnu i Sengen gabende Junker,
for en Fussur uden Smag. Dette undrede ham vel, men
da han vidste om sig selv, at han funde lave Mad, lob

han sig ikke forblusse, men sagde en Morgen: Tillader Deres Velbyrdighed, at jeg seer Deres Tunge? Herren, som var meget villig til at række Tungen ud, giorde det ogsaa her. Da nu Kokken saae at den var saa hvid, som et Lilieblad, hukkede han dybt og sagde: "Det Hvide er ikke altid Nænhedens Farve. For at noget skal smage godt, udfordres der to Ting, velbaarne Junker! Først, en Ret, som har Smag, dernæst en Tunge som kan smage." Med disse Ord forlod han Invaliden paa Sengen, og ønskede ham en god rolig Morgen.

For læsere, med sund Smag, behøver jeg vist ikke at anmærke: at hvis Spøg og Munterhed ere skønne Blomster af det menneskelige Liv, saa maae de ogsaa have deres Sted i Poesiien, og hvor skulde det vel ellers være, end i Comödien? Man lade sig ikke forlede af den eensidige Mening, at Charakteertegning og Satire er Comödiens ubelukkende Hovedsager. Der hører mere Bemærkningsaand af det Enkelte, til disse; men mere Begeistring til det Lystige. Dette er mere poetisk, fordi det hæver Enkeltheserne til et comisk Ideal; mere uskyldigt, fordi der hører mere Godhertighed til at lee af Overgivenhed, end til at grine ad Næstens Feil. Aristophanes, Plautus, Shakespeare, Cervantes, Moliere og Holberg have alle viist deres største Genie i comisk Pathos. Det er kun Personernes Daarligheder der give Anledning til denne; men den gottende Virkning er Hovedsagen. Og det Poetiske ved de menneskelige Skræbeligheder bestaaer just i, at man

ikke ærgrer sig herover, men leer beraf. Smidertid forstaaer det sig selv, at det Menneskelige spiller Hovedrollen i Comödien, som i al Poesie; og at altsaa det Morsomme ikke maa være hentet af Lusten. — Det Forstandige maa altid være forbunden med det Bittige, ellers vilde vi ikke lee af Daarer, men som Daarer. Men der er stor Forskiel paa, om undertiden den comiske Begeistring driver Digteren libet ud over Grænderne, eller om det Hele er en unaturlig, eller trivial Sammensætning, hvorf Lapserie skal forestille Lysthed. Selv den største Overgivenhed kan forbinde sig med Gratia; herimod er der intet mindre gratis end affektært Snærperie og koquet Sædelighed. Satiren er Bittighedens Salt, og Charaktererne hør give Anledning til Situationerne. Men det Burleske kan ogsaa, uden Satire, være sindrigt. Tilsælvet kan selv imellem, med god Virkning, give Anledning til Situationen. Thi ogsaa Skæbnen i Verden er undertiden vittig og belærende, saavelsom den er straffende og sonberknusende. Det er ogsaa lige saa poetisk, at opfinde originale Situationer, som at tegne en original Karakteer. Det Enne er ligesaa siældent, som det Andre. Det første er Fabelens, det andet Personens Ideal. Et og samme Skuespil kan ikke have alle disse Skønheder til Formaal. Snart spiller det Enne, snart det Andre, Hovedrollen. Dog maa et Lysspil have sine Overgange og Usværlinger, ligesom et Malerie, og ikke altid holdes i een Tone, da selv det Bittigste derved bliver trættende og monoton.

Denne Fejl havde uben Tvisbl nærværende Stykke, og jeg har i
Dmarbeidelsen søgt at indbringe større Forskellighed. De
burleske Scener ere, hist og her, mere motiverede; som f. Ex.
Bilbos Væsen, der nu bliver begribeligere, ved den evige
Driften. Det forrige blot *plaisante* Forhold mellem
de Elskende, er blevet *erotisk*; herved faaer Helten mere
Alvor og Værdighed; og Situationerne ere nu Følger af
hans Lune, og ei blot af Tilfældet. Da desuden Stykket
efter sin Natur bør være Komödie og ikke Snygespil, troet
jeg heller ikke man vil være utilfreds med, at det nu bærer
en mere passende Dragt, efter sin Stand. Derved blev
det ogsaa muligt, at udvikle flere Situationer. Fremdeles
bliver Kæseren her beklædt med en quindlig Person, som
man før kun vidste noget om af Bestrielsen; men da hun
har Deel i Intrigen, troede jeg ogsaa, hun burde selv
træde frem paa Skuepladsen.

19 II 22 n o 1 7 9 4

Freyas Alster.

Personerne:

Oberst Hielm.

Klotilde, hans Datter.

Beate, hendes Kammerpige.

Herr von Wilbo, en gammel Adelsmand.

Guilielmo, hans Son.

Skoleholderen.

Jakob, en Bondekarl.

En Gartner.

Madam Geldschlingels, en riig Enke.

Jomfru Uhrhane, hendes Pige.

Henrik,

Vars, og

To andre

Raspar, Oberstens Ziener.

En Opvarter.

Skolebørn og Bonderfolk.

Første Akt.

En Lund; i Midten et stort fiirkantet
Alter af mosbegroede Kampestene.

Guilermo (med Løversæk og Guitharre paa
Ryggen, sidder ved Alteret og hugger i Ste-
nene med sin Meisel.)

Der staer det! F. R. E. J. M. Nu lidt Jord i
Bogstaverne, at det kan see gammelt ud. Dette
Muld maae sætte dem en atten, nitten hundrede
Aar tilbage i Tiden. — Men hvad har jeg gjort?
— Det er jo latinske Bogstaver, og skulde været
Runer! — Og dem har jeg glemt. O vee! hvor-
dan vil det gaae mig Stakkel, naar vores Oldgrand-
stere komme efter, at jeg har hugget Freias Maan
med latinske Bogstaver, i hendes Alter? Hvad
hjælper det om jeg siden sætter hendes udhugne
Billed paa Alteret? Om det ogsaa ligner hende
i Aand og Skønhed? De see kun paa Bogstaver-

ne, og jeg faaer Ord for at have tabt min Nationalitet.

(Han forlader Alsteret).

Hvilken herlig Vogelund! Den nordiske Genius hvisler i Gladene, og fortæller gamle Eventyr. Man sige hvad man vil, Mage til Nordens friske grønne Skove gives der ikke i Syden. Hvor ofte har jeg gispet i Middagsheden, under de stovgraae tyndlovede Olieræver, og vasket mig i Eders Skygge, hellige Boge! Her er ingen aria cattiva eller Slanger. Lumstke Rovere hindre ikke den kjælige Aftens sode Nydelsser; her taler man det Sprog, som mit Hierte bedst forstaar, og her er min Klothilde. Ja Italien! Jeg takker dig, fordi du opdrog mig i dit Skiod. Jeg har drukket Begeistring ved den gule Libers Bredder; jeg har lært min Kunst, ved at stue de Udodeliges Værker, ved min store Landsmands Veiledning. Nu er jeg kommen tilbage. Og jeg sværger dig, moderlige Skov, at jeg aldrig skal forlade dig! I det mindste kun for en kort Tid. Min Meisel er helliget mine Fædre-guder. Jeg har stridt og vundet. Hvad jeg vilde, har jeg naaet. — Og er Klothilde mig troe — — Men en Gysen giennemfarer mig ved denne Tanke. Tre Aar! Hvor meget kan forandre sig i den Tid. Nei, hun elster mig. Jeg har ikke tilbedet en Dulcinea i egen Indbildning. Den hulde

Skabning lever og blomstrer virkelig. Hændes
Hierte slaaer endnu for mig. Jeg er glad og jeg
haaber.

Henrik. Guilielmo.

Henrik.

Hvad seer jeg?

Guilielmo.

Jeg skal kiende dette Menneske.

Henrik.

Nei, jeg tager ikke feil, det er den naadige
Junker Vilhelm!

Guilielmo.

Det er Henrik, min Faders Tiener.

Henrik.

O jeg kunde græde som et Barn, hvis jeg
ikke var en Mand med Fasthed og Sælesterke.

Guilielmo.

Saa tog jeg dog ikke feil?

Henrik.

Det er ingen Dienstforblindelse. Velbaarne
Junker er her igjen. Har været i Italien. O Gud
stee Lov. Er ikke slaaet ihiel? Jeg har været saa
bange, hvergang jeg læste i Aviserne om ildsprus-
dende Bjerge, om Jordskælvet i Lissabon, Krigent
i Tyskland, Oprøret i Constantinopel. Man siger

De har været i Constantinopel og er gaaet over til den catolske Religion — er det sandt?

Guilielmo.

Nei.

Henrik.

Nu, Himlen være lovet! Og ligesaa sund og frisk som da De reiste. Der er ikke krummet et Haar paa deres Hoved i den Tid, havde jeg nær sagt; men det er Snak, thi Junkeren har faaet frusede Haar. Det kommer vel af den sterke Hede —

Guilielmo.

I Brændejernet. Ganske rigtig. — Men sig mig nu, boer ikke Oberst Hielm her? Ringborg her? Har han ikke forandret sit Navn, efter den Onkel, han arvede? Har han ikke fiskt dette Landsted? Er ikke min Fader herude i Besøg hos ham?

Henrik.

Jo. O hvor han vilde glæde sig, hvis han var i stand vertil. Men han er formeget isysselsat med sig selv i disse Dage. Junkeren veed —

Guilielmo.

Fy, fald mig ikke Junker.

Henrik.

Pardon! Skal jeg sætte Høf, Tagt- eller Kammer- foran? Skal jeg tage Junker fra og lægge Herre til?

Guilielmo.

Du skal falde mig Guilielmo, saaledes heed
jeg i Italien.

Henrik.

Naa sagde jeg ikke nok, at De havde ladet
Dem dobe om igien paa Reisen?

Guilielmo.

Ligemeget Henrik. Modtag til Beviis paa
min Godhed for Dig disse Exemplarer af mit
Myntkabinet, og vær min Ven!

Henrik.

Guld? Louisdorer. Af skal jeg endnu en-
gang for min Død ske disse kjære elskede An-
sigtsstræk. (Sagte) Billedhuggerkunsten maa dog
ikke være saa gal, som jeg havde troet, naar der
kan falde saadanne Stumper af.

Guilielmo.

Aa, om Forladelse — jeg tog feil. Jeg gav
Dig et Par toffede moderne Louisdorer, istedet for
disse to Kobber Halvskillinger, med ædel Rust, som
jeg selv har gravet op i Nærheden af det evige Rom.

Henrik.

Nei mange Tak, jeg forstaer ikke Latin, jeg
er mere af den franske Smag. (Han putter Pen-
gene i Lommen).

Guilielmo.

Sig mig nu, er det virkelig sandt Henrik,
at min Fader beiler til Kroken Klothilde, som
jeg har hørt i Byen?

Henrik.

Sa det har sin Rigtighed.

Guilielmo.

Har hun ingen andre Friere?

Henrik.

Ikke for nærværende Tid; det jeg veed.

Guilielmo.

Gør der ingen Cour til hende?

Henrik.

To Mange.

Guilielmo.

Men hun?

Henrik.

Er ligegeyldig mod dem, og sorgmodig naar
hun er ene.

Guilielmo.

Gud være lovet!

Henrik.

Glæder man sig i Italien over Andres Bes-
drovelse?

Guilielmo.

Er min Fader endnu ligesaa forunderlig som for?

Henrik.

O meget verre! Han er næsten vidunderlig. Slight tager til med Narene. Alderen gør viis siger man; men det er kun sielden; for det Meste gør den mere sær og urimelig end man var for.

Guilielmo.

Har han endnu alle de besynderlige Talemaader?

Henrik.

Præcis; og han forfatter daglig to eller tre til.

Guilielmo.

Han har eengang været i Engeland. Det er et Slags affekteret Humor. Undertiden siger han dog ret lyttige Ting.

Henrik.

O ja! naar man slaaer iblandt en Glof Vitsigheder, den man rammer, den tuder. Bacchus, som han bestandig kysser, har vel ogsaa sin Deel i denne dithyrambiske Flugt.

Guilielmo.

Det gør mig ondt. Tømmer han nu ogsaa Glasset?

Henrik.

Nei aldrig. Han drinker af Glasserne.

Guilielmo.

Af Glæsterne?

Henrik.

Ja, han mener hvad Hiet ei seer, det hiertee
ei rør. Og det er sandt. Jeg har endnu aldrig
seet ham bestianket; men heller aldrig øddru.
Han gaaer Middelveien, og det er jo det Rette.
Han sværver paa Vinens Dunster mellem Himmel
og Jord, som en Regnbue; og det er jo et skjont
Syn.

Guilielmo.

Du veed vel, han vil gifte mig med den rige
Enke?

Henrik.

O tag hende, kære herre! Hun gior det
ikke længe. Hun har selv en Rem af Huden;
men hun taaler det ikke nær saa godt som deres
Herr Fader.

Guilielmo.

Saa var det jo bedst, han sik hende. Lige
Born lege bedst.

Henrik.

De tænkte maaskee at giore Mageskifte?

Guilielmo.

Hør mig Henrik! Det er vel at jeg har truffet
Dig. Du skal hielpe mig, at udføre min Plan:

Enken tager jeg ikke; det kan Du vel tænke. Men jeg har inviteret hende herud, til imorgen, at spise til Middag med mig i Giæstgiverhuset, nede ved Møllen, hvor jeg træffer hende. — Jeg elsker Klostilde, men jeg maa vide, om hun endnu elsker mig. Hun var kold imod mig, da jeg reiste, fordi jeg vilde forene min Kærlighed til hende, med Kærlighed til Muserne. Min Fader maa jeg ogsaa drille lidt, for han rigtig erfarer hvorledes det er sat mig. Han har saa tit falset mig en Giogler og en Landstryger. Nu vil jeg forestille saadan en Karl. Jeg lader, som jeg var kommen herud ganske tilfældig; som om jeg ikke vidste at Oberst Hielm havde kjøbt dette Sted, og at min Fader var her; giver mig ud for en Guitharspiller, der gaaer omkring og spiller og synger for Penge. Kort, jeg spiller den forlorne Son.

Henrik.

Vil da Herren ikke laane nogle af mine gamle Klæder, og give mig sine igien; for at være klædt i det rigtige Kostume?

Guisie luto.

Nei Henrik, lidt maa man altid idealisere sin Kælle. Jeg er en Virtuos; et smukt ungt Menneks, der er vel lidt, hvor han kommer, og har lagt sig noget til Bedste.

Henrik.

Maa saaledes.

Gulielmo.

Men hvem kommer der?

Henrik.

Det er Froken Klothildes Pige, med et fremmed Menneste.

Gulielmo.

Det er en smuk Pige. Fortræffeligt! Jeg behynder strax min Rolle med at giore Cour til denne Pige.

Henrik.

Det vil Frokenen ikke synes godt om.

Gulielmo.

Hvis hun elsker mig. Riktig! Og det er just det vi ville prove. Lad os gaae et Djeblifik tilside.
(de gaae.)

Beate (med en Æske under Armen.) **Gartneren Nicolai.**

Beate.

Nu mangetak, fordi Du fulgte mig saa langt Nicolai. Nu maa Du gaae igien.

Nicolai.

Af Gud, skal det nu være?

Beate.

Vi sees jo snart igien. Kommer Du ikke i Kirke paa Sondag?

Nicolai.

Det forstaaer sig.

Beate.

Nu ja! glem mig ikke midlertid.

Nicolai.

Det morer mig ikke meer at passe mine Mistbænke og Drivhuse. Naar jeg vander Roser, tænker jeg, hvad ere de mod Beates Kinder? Naar jeg plukker Jordbær til Herstabet, smage de Bedste mig ikke nær saa godt som et Kys, af dine Læber.

Beate.

Det er naturligt, naar Du plukker dem til Herstabet min Dreng! Men hvor har Du lært at tale saa pænt? Det har Du vist læst i den sidste Roman, jeg laante Dig fra Leiebibliotheket.

Nicolai.

Har Du ikke flere? Det er ret morsomme Bøger.

Beate.

Ja, hvis de kun ikke var saa tilstrækkede paa Bindet. Men naar man slaaer et Stykke hvidt Pa-

pir uden om dem, og vender Gladene meden Knappenaal, saa gaaer det nok an.

Nicolai.

Har Du ikke fleer?

Beate.

Jo jeg har een; men den er saa bedrøvelig; den faaer de ikke hinanden i.

Nicolai.

De Stakler!

Beate.

Ja det var rigtig nok rart, dersom Du kunde blive Gartner her hos Obersten, det er saadan en god Mand. Men han har alt saamange Folk.

Nicolai.

Hør, jeg vil sige dig noget!

Beate.

Nu?

Nicolai.

Nei! Du skal ikke vide det, før det er løbet vel af.

Beate.

Sikke noget, siiig mig det strax!

Nicolai.

Hør, jeg vil give mig ud for en Tydster, som har lært min Kunst udenlands. Saa tager Obersten mig maastee for i sin Tjeneste. Thi vidste han at jeg var en Hjemsodning, og at jeg sogte Tjeneste

hos ham, blot for din Skyld, saa blev der intet af.
Vi maae lade som vi aldrig havde seet hinanden.

Beate.

Ja, det maae vi.

Nicolai.

Jeg vil endnu i Dag prove derpaa.

Beate.

Men kan Du ogsaa komme ud af det? Kan
snakke Tydse?

Nicolai.

Jo, naar jeg blander det dygtig med danske,
saa gaaer det flydende. Obersten taler det ikke bes-
dre. Og jeg er ikke saa ensfoldig, som Du troer.
Det er kun Kærligheden, som gior mig forlegen.
Maar jeg er imellem andre Folk, kan jeg være gan-
ste vittig og overgiven.

Beate.

Kommer Du da endnu i Dag?

Nicolai.

Ja ganste vist, det maa brisse eller bære.
Giv mig nu et Kys til at styrke mig paa!

Beate.

Nei, vi maa lade, som vi aldrig havde seet
hinanden har Du selv sagt. Derned maae vi strax
begynde. Der kommer nogen.

Nicola i.

Nu ja, siden det da ikke kan være andet. (Hvit
i tydsk Dialekt, saa Guilielmo kan høre det.)
Adies Mam sel Peate!

Beate (neier.)

Farevel Monsieur Nicolai!

(Nicolai gaaer.)

Guilielmo (kommer.)

Beate.

Hvilken underlig Fyr. Han seer paa mig
igjennem et Glas, det er nok en Fremmed.

Guilielmo.

God Middag! mit smukke Barn.

Beate.

Tienerinde min blinde Herre.

Guilielmo.

Deres blinde Herre? Beed de ogsaa hvem der
er Deres blinde Herre, min Deilige? Det er Eu-
pido. Holder De mig for ham? Det er en stor
Ere, De gior mig.

Beate.

Jeg tænker De maae have svage Hine, siden
De bruger Lorgnet.

Guilie lmo.

Veed De ikke, at man altid maa see igienem Glas, naar man opdager Stierner? Jeg har i dette Dieblik opdaget to, paa den blaa Himmel.

Beate.

Hvad hedde de med Tilladelse?

Guilie lmo.

Jeg?

Beate.

Nei de nye Stierner.

Guilie lmo.

Det maae De selv bedst vide. Hvad hedde Deres Pine?

Beate.

Jeg har ingen Dienavne, min Herre! Deres Tienerinde.

Guilie lmo.

Jeg har opdaget at denne Skov er Kiærighedens Lund, thi derhenne, staer Freias Alter, med hendes Navn paa. Da jeg nu seer Dem gaae saa ganske huussvant herigennem, saa bover jeg intet ved at tage dem for hendes Sendebud, hendes eller Friggas lille Tørne Gylla, der har et Haand om

B

sine deilige Haar, og bærer Gudindens Stads i
en Æsse.

Beate.

Jeg er ingen Tærne.

Guilielmo.

O den som ejede Dem, var lykkeligere, end
om han havde vundet en Qvarterne.

Beate.

Denne Skov tilhører Oberst Hielm, min
Frokens Fader, og jeg kommer med Stads fra
Byen, som han vil forære hende paa hendes God-
felsdag imorgen.

Guilielmo.

Ih, det træffer sig jo excellent. Saa kom-
mer ogsaa jeg med min Guitharre, og synger en
Sang til hendes Ære.

Beate.

Hvem er De med Tilladelse?

Guilielmo.

Et ungt Menneske, der har opholdt sig tre
Aar i Italien, for at lære at spille og synge for
smukke Piger, og som til den Ende nu drager det
musikaliske Siælland igennem, for at enslamere
det, ved sit Talent.

Beate.

Enslamere Siælland! Gud bevares.

Guilielmo.

Og om I saa vare Stene, saa skal jeg dog
bevæge Eder, som en Orfens.

Beate.

Min Herre, jeg forstaaer ikke Italienst.

Guilielmo.

Mit Barn, Du forstaaer et Sprog, som
man har lagt sig efter allevegne; og meest i Italien.

Beate.

Er det Fingersproget?

Guilielmo.

Sa min Engel! Fingersproget med Dinene.

Beate (afsides).

Det er en lystig Fætter! (hoit) Nu maa jeg
rigtig gaae.

Guilielmo.

Maa jeg udbede mig Deres Navn?

Beate.

Jeg hedder Beate.

Guilielmo.

Beatus ille, som faae Dem til Kone.

Beate.

Adieu!

B 2

Guilielmo.

Turde jeg, uden Fortrydelse, bede Dem om
een Ting, forend vi stilles ad?

Beate.

Og hvad?

Guilielmo.

Om De ikke vilde lægge en Forgjætmiget
mellem Bladene i min Stambog?

Beate.

Hvor er den?

Guilielmo (peger paa sin Mund).

Her!

Beate.

Jeg troer, De er ikke ret klog.

Guilielmo.

Jeg har en deiligt Samling af usynlige Kys,
kan De troe, paa disse Læber: Lydste, Granske,
Schweizerste, Italienske og Danske; og De kan
ikke fortænke mig i, at jeg gierne vil completere
Samlingen. (Han snapper et Kys).

Beate (tørrer sig om Munden).

Det var taget, men ikke givet, min Herre!

Guilielmo.

O det vilde ikke smagt halv saa godt, hvis
det havde været givet ganske frivilligt. See

saa, nu gaaer jeg da! Og i Aften kommer jeg og holder en smuk Serenade uden for Dere's vinduer.

Beate.

Det skal De smukt lade være. Det er ikke Brug her tillands.

Guilie lmo.

Hvad der ikke er, kan blive. Hvad gavnede vel en Udenlandsreise, hvis man ikke bragte nytige Opsindelser tilbage med igien? I Engeland lærer man at dyrke Jorden, i Tydskland at dyrke Muserne, i Frankrig at dyrke Moderne, og i Italien at dyrke Musiken og de Skionne.

Beate.

Det er en smuk Dyrkelse.

Guilie lmo (kysser paa Fingeren).

Aldieu, saalænge! (De gaae).

Skoleholderen kommer med en Flok *Skolebørn* og et Birkeris i Haanden.

Skoleholderen.

Forstyrre mig ikke i mine Betragtninger med Eders Sniksnak, forstyrre Eder ikke selv, Born! Baerer Eder ad som gamle Folk, der have staet til Confirmation, og ryster Bornene ud af Vermerne. Choret, som har mig til Forsatter, og som stylder den naadige Frokens Geburtsdags Celebration sin Tiltvaerelse, er endnu ikke rigtig indstuderet. I have

Gehorets Mangel, og rober ikke de musikaliske
Indsigters Forraad. Imidlertid skal det dog nok
gaae, haaber jeg; thi den gode Billie er dog i alle
stionne Kunster det Hornemste. — Men hvad seer
jeg? Her er jo en Plads i Lundens, hvis Bequem-
melighed er endnu større, til Festens Holdelse, end
den, vi nylig vare paa. Besynderligt! Remarca-
helt! Her har jeg aldrig været før, i dette Liv.
Hvad seer jeg? En Steen. En stor Steen med et
Navn paa. (Sætter Briller paa Næsen og læser
snovlende). F.R.E.J.A. Heureka, Born! Ved I
hvad Born? Dette er et gammelt Altar, som jeg
har opdaget. I seer selv allesammen, at jeg har
opdaget det.

Bornene (raabe),

Ta det see vi allesammen!

Skoleholderen.

Derved vil Hosernes Grønhed opnaaes, hos
den naadige Herre. Han er en stor Ven af gamle
antiquitetiske Oldsager, og søger næsten altid for-
giæves. — Holder nu Eders Hænder smukt, Born!
saa skal Eders Kundskabers Formerelse udvides,
ved Forkyndelsen om denne Steen, og dens Hen-
sigt. (Bornene folde Hænderne). Seer I nu vel,
Bornlille! I gamle Dage — hm — I Christian
den Siettes Tid — hm — og før, Born, før! —

For den Oldenborgiske Stammes Tid — var her
 — i Norden — efter den Tids brugelig Maade —
 og Overtroe — en Gudinde, som — hm — Ja!
 — He — Det sommer sig nok ikke, at jeg siger
 Eder det, Born. Thi, I er Born, Born! — Og
 — æ — med Born maa man ikke tale om saa-
 danne Ting..... Altsaa, Born — hm — vil
 vi bie, til I blive Store, Born! Forstaer I
 mig, Born?

Børnene (i Munden paa hinanden).

Jo.....o!

Skoleholderen.

Nu, saa veed I da min Mening, Born. Og
 paa den Maade kom vi ud af det. Saa ville vi da
 nu gaae videre, Born. — Men — jeg faaer et
 Indfald! Inden vi gaae videre, saa lader os engang
 først probere hvorledes Geburtsdagscarmenet klin-
 ger her. Begynder Born, saa over I Eder ogsaa
 med det samme. Jeg skal føre Eder an.

(Børnene syng, Skoleholderen fører dem
 an og slaaer Tak med Riset).

Den Maadige,

Den Graadige,

Paa hele Sognets Hyldest,

Med Flittighed

Og Vittighed

Gior hver en Fordring fyldest.

Hun tølker saa,
 Og snakker saa
 Med hver en Mand paa Gaden;
 O gud i Aar
 Alt Godt hnn faaer,
 Af Drikken og af Maden.

Hun smidder ei
 Og hvidder ei,
 Men glæder sine Giester.
 Hun er os fier.
 Det onskes her
 Af Byens Skolemester!

Skolehoderen.

Gravum! Born. Wisen tager sig godt ud i det Gronne. Barestens I kunde holde Taft. Og saa er der ogsaa Nogle iblandt Eder, som er saa uformuertig, og synger "Af Byens Skoleholder." I maae synge: "Af Byens Skolemester," Born; ellers rimer det sig jo ikke paa "men glæder sine Giester," Born. Har I ikke mere Øre for Prosa-dien i Poesien? Af Gud hielpe vort evigelstede Modersprog, hvis jeg ikke tog mig af det. Maa, nu kan I da gaae hjem for idag; men lives ikke paa Veien! (De gaae).

En Bondestue.

Herr von Bilbo

(i gammeldags Dragt; foran ham et Bord med
Øst og Brød, fire Flæster, og ligesaa mange
Glas. Han synger og drikker af Flæsterne).

Vere alle Nationer,
Hade Folk, men ei Patroner!

Det er en god Vise. Den er af Wessel.
Den holder jeg mig til. Her staaer Rhinst-, Rod-,
Madera-, Muskat. Hotel de quatre nations!
Saaledes gaaer jeg over fra det Søre til det Søde,
fra det Stærke til det Fine. Det er forstrækkelig
hvad jeg kan taale at drikke Viin, uden at blive be-
væget. Hvad gør ikke den lange Øvelse? Men nu
er det forbi. Bacchus er Bacchus, og Veneris er
Veneris. Og hun skal elske mig, om hun saa blev
gal. Hun skal pine os, pine trois, pine quatre.
Stikker det deri? Ikke andet end det? Jeg er hens-
de for gammeldags? Det skal Fanden bygge Re-
der i min syndige Siel ingen Hindringer lægge
mig i Veien. Jeg skal blive moderniseert, inden
disse Limeglas ere udrundne. (han drikker). Hvor
man dog kan være dum, enfoldig, et Bæst, om jeg
maa tale saa grovt. Piger ere Piger, og ungeske
Stovler ere ungeske Stovler. Kærlighed er Kæ-
rlighed, og Paruykker a la Caracalla, og a la Brutus

staae ligefrem over Allongeparykker; ligesaa høit som Borgemesterne i Rom stode over Borgemesterne i Raadstuuen. Jeg har aldrig vidst hvori det egentlig stak. Jeg er en riig Mand, jeg er en moralst riktig Mand, jeg er en Adelsmand, jeg er en Mand i mine bedste Aar. Men som sagt: Stovler er Stovler og Hanekam er Hanekam! Nu omstunder maae Cabalererne have Hanekam, naar de ville være deres Koner tilpas. Hei Henrik! Henrik! Kan den Karl ikke høre? mig synes, jeg brøler høit nok. Henrik! Det er for Gud tungt for en gammel Cabaleer at have en Domestique, som er dov paa Horelsen. Henrik da!

Henrik (kommer ind med en Gyld Klæder).

Bilbo.

Jeg trækker dig Gemtedelen af din Lon, Esel! for den defekte Sands. Lad mig see, 5 i zo, det kan jeg ikke, saa laaner jeg een som er 10. Hm — det er forbandet med Regnekunsten, at man altid skal huske hvad man har in mente. Hvad har Du der?

Henrik.

Klæder Herre, som nylig ere komme fra Skräderen.

Bilbo.

Fra Skräderen?

Henrik.

Jeg lod ham ingen No have, Herre! forend han flyndte sig.

Bilbo.

Henrik! Du er dog en Fandens Karl, en Dievels Karl, ret hvad man saadan falder en Allers helvedes Karl i god Bemærkelse, Henrik. Er der alt? Og det har Du saadan faaet Skräderen til at flynde sig med; den langsomste af alle Infekter paa Guds brolagte Jord? Henrik, Du er min Ven! Min Alderdoms Støttestab. Seer Du, nu er jeg god igien Henrik.

Henrik.

Herren er lidt opfarende, men forresten den bedste Mand Siel kan ligge i. Herren er en Engel i Dievlestikkelse, om jeg maa betiene mig af denne noget dristige Metafor.

Bilbo.

Matador, vil Du sige, Matador. Vil Du have et Glas Viin? (skænker i Glassene). Vil Du have fire Glas Viin? (han drikker af Flasjen).

Henrik.

Nei Tak! Herren giver mig Kostpenge for Maden, vil Herren ikke ogsaa give mig Drikkepenge for Drikken?

Bilbo.

Du har jo Slumperne, Henrik! Du har jo Slumperne.

Henrik.

Ja hvad kan det forslaae? Det er kun en Slumpelykke.

Bilbo.

Du er ikke saa dum, som Du kunde være. Høved til! Var Du ikke saa gammel som Du er, saa skulde jeg sende Dig til Pistolotsis Institut i Snebbendal, før da Du ikke godt kan høre, Henrik!

Henrik.

Det maatte da være paa eet af de Skeder, hvor man ingen Prygl faaer, men bliver straffet med Hornustgrunde. — Skal vi nu klæde herren paa?

Bilbo.

Ja min Ven.

Henrik.

Her er alting. Buxer har jeg ingen nye bestilt af, thi mig syntes Herrens gamle vare gode nok.

Bilbo.

Velgiort. Du est en Dannemand, Henrik! Du est en Dannemand.

Henrik.

Først Stovlerne paa.

Bilbo.

Gierne, Henrik! gierne.

Henrik.

Aa! hvor nu Herren strax sit Lægge.

Bilbo.

Det næste Var Stovler maa Du lade Skomageren sætte nogle forlorne Smalbeen i, thi Du veed at jeg er noget tyk af Naturen over Anklerne.

Henrik.

Skal ikke mankere. — Manchetstorken er ogsaa god nok. Nu Parykken.

Bilbo.

Ta det er Hovedsagen. Er den a la Caracalla, eller a la Brutus?

Henrik.

A la Brutus, Herre.

Bilbo.

Godt. Jeg har aldrig funnet side Caracalla siden han gjorde mig det Oprør mod Gießene, ved Capitulationen i Rom.

Henrik.

Ta det maa have sværet forbandet til Mortens- og Mikkelsaften. Var ellers ikke hans Døbenavn Catilina, Herre?

Bilbo.

Nok muligt. At han ikke sifte sit Forsæt udført,
dersfor maae vi da takke den Guds Mand Cicero.

Henrik.

Herren vil nok sige Cicero?

Bilbo.

Nei jeg vil sige Cicero, Henrik, med Tilsnavn
de Officiis. Hielp mig nu Parykken paa.

Henrik (hjälper ham).

Saadan er det at have haft en god Opdraa-
gelse. Hvad man i Ungdommen næmmer, man
ei i Alderdommen glemmer. Jeg Stakkel sifte ei
engang Tid til at løbe Latinstolen heelt igennem.

Bilbo.

Hvordan klæder Parykken mig, Henrik?

Henrik.

Mimabelt! Herren seer saa brutal ud, som
om han strax vilde hen og stikke Cæsar ihiel.

Bilbo.

Nu det er mig hiertelig fiert.

Henrik.

Jeg veed ikke hvem Herren ligner mest, ens-
ten den atticanske Bapol, eller den vedicæiske
Mensus.

Bilbo.

Den atticanse Vapol? Ham husker jeg ikke længer hvad det var for en Karl.

Henrik.

Han kaldtes ogsaa Vapol fra Bellevue, og var saa smuk, at der kom to Slanger op af Havsret og qvalte ham af Misundelse.

Bilbo.

Du har Ret, Bellevue ligger tæt ved Havsret. Du est en Dannemand Henrik, det er mig kiert at have en Tiener, som dog intet reent Kiodhoved er. Farvel, nu iler jeg paa Kierlighedens Vinger; jeg tager Lars med mig. Farvel. (gaaer).

Henrik.

Lars er en undersætig Karl, han maa ikke være god at føre tilveirs, paa Kierlighedens Vinger. — Maa — nu skulde vi da til at revidere de gamle Klæder, med hvad derudi besindes, thi dem tanker han da ikke mere paa. (Rager i Lommene). Fire Rixdaler og nogle Smaapenge? Hm! Krummer er Brod. Mange Bække smaae gør en stor Aae. Min Herre husker ikke godt hvad han har in mente, derfor laaner han tit En af mig som er Ti. Du est en Dannemand Henrik, du est en Dannemand. (Putter Pengene i Lommen). Nu kommer Hovedsagen. (Seer paa Glæsterne).

Slumperne! Det er endda en Trost, min Herre
 drikker ikke saa meget, som han troer at drikke.
 Derved vinder baade han og jeg. Her staaer endnu
 Frokosten. Ei de er jo alle halvfulde, deraf kom-
 mer det, han er halv ædru. (kalder). Peter! (En
 Opvarter kommer). Aa Peter! bring mig et tændt
 Lys, en Stang Lak, en Flaske Vand, en tom Flaske,
 og den Flaske Ungviin, Du veed nok. (Peter gaaer).
 En halv Flaske gammel Viin og en halv Flaske Mu-
 stat — det gør tre Flasker god Morgenviin. (til Pe-
 ter som kommer). Giv mig Vandet og Glasperne.
 (han hælder i og ud). Denne Madera maa fortyndes
 noget med Ungvinen. (Gaaer hen til et Skab, hvor
 der staaer Brændeviin) og et Par Snapser fraen
 Brændeviin, at den kan smage af Druerne. Saa
 (propper og forsegler) Dreimadera! Giv mig Rhinst-
 vinen! Blandet med gammel Viin og en Snaps
 bliver det hundredaars Rhinstviin. (forsegler). Jeg
 har Signeter af alle Slags her i min Uhrkiede; og
 hvad Folk læser paa Prent, det troe de. See saa!
 Rødvinen drikke vi selv, som den er. Man gør
 ikke saa mange Omstaendigheder med sin egen Per-
 son. Tag nu Glasperne Peter! Du sælger dem, og
 faaer dine sædvanslige Procent.

Peter.

Godt!

Henrik.

Kunde jeg ikke gierne være Vinhandler,
Peter?

Peter.

Jo, der mangler Dig fun Skiltet udenfor
Doren. Men Du kan da tage Dit eget Portræt.

Henrik.

Hvorledes det?

Peter.

En fordrukken Karl med en rød Mæse.

Henrik.

Nei, siden vi er zo om Fordelen Peter, saa
vil jeg lade Skiltet indrette saaledes, at Du kom-
mer med. Jeg vil lade mig afmale som Silen,
der rider paa et Aesel. (gaaer).

Peter.

Den Knægt skal nu altid have det sidste
Ord. (gaaer).

Værelse hos Obersten.

Obersten. Klothilde (kommer ind).

Obersten.

Ei mit Barn, min egen Klothilde, der har
Du faaet Dig en smuk Krands af Vioser. Den
flæder Dig varhaftig godt om Dine brune Lokker.

Klothilde.

Heg sit den ude i Haven af en Gartnerpige.

Obersten.

Mu? Er Haven ikke ret kommen i Orden?
Er den ikke bleven ret net?

Klothilde.

Overmaade net, kiære Fader!

Obersten.

Allt dette har jeg ladet giøre, for at den
kan see en Smule manerlig ud, paa Din Ge-
hurtsdag i Morgen.

Klothilde.

Fader er saa god.

Obersten (venlig.)

Hør, Klothilde! Vær du nu ogsaa god!
Ikke sandt? Du tager Vilbo, du gifter Dig med
ham for min Skyld? Du gior mig den Gefall?
Ikke sandt?

Klothilde.

Men hvor kan dog nu min gode Fader tale
videre om den Ting? Have vi ikke vidloftig nok
droftet den hele Sag, og har De ikke givet mig
Net?

Obersten.

Jo, mit Barn! En vis Henseende. Du
— handler efter Grunde! du er consequent! Og

det kan jeg side. Der er ingen Ting i Verden, jeg har mere Agtelse for, end Karakteer og Fasihed. Men — jeg tænkte kun saa — — Om du maaстee ikke skulde faaet andre Tanker siden igaar? God gammel Ven! — Lidt gammeldags! — Rørig Mand — stærk af sin Alder — Eh bien! Du vil ikke, du handler consequent. Men jeg vil kun giøre Dig opmærksom paa, at man finder ikke slige Mænd paa Gaden, Klothilde! De voxe ikke paa Træer.

Klothilde.

paa Træer voxe de riktig nok ikke; men paa Gaden kunde man dog vel finde dem, naar man sogte lidet. Jeg beder, kiære Fader! Tael ikke mere derom. Herr von Gilbo er gammel og sær, jeg er ung og munter, og lige Born lege bedst.

Obersten.

Bravo, Barn! Du taler som en Cicero. Naurlig godt! Lad den gamle Mar lobe. Det skader ham ikke. Hvad vilde min Søn paa den Galley? Jeg admirerer din Absigt. Men, man kan dog betragte en Sag fra forskellige Synspunkter, Klothilde.

Klothilde.

Det er sandt.

Obersten.

Jeg tænkte som saa: Grav Mand — gammel Ven! — Man vilde gierne giøre Alle det tilpas. — Det kommer altsammen an paa Dig. Det er Dig som skal have ham, og ikke mig. Var det mig, jeg siger Dig det reent ud, jeg tog ham med Kyshaand.

Klothilde.

Men da det nu er mig —

Obersten (distraint.)

Saa taer jeg ham ikke. Ikke meer om den Ting. Han kommer ellers herhen i Eftermiddag. Han er her snart, maastee strax. — Jeg vil gaae bort, thi jeg skammer mig som en Hund, over at jeg skal sige ham Nei. Han har Penge som Græs, gamle Adel — vil kjøbe et Gods lige ved Siden af mit! Vil laane mig saamange Penge, jeg vil have, til at bygge det ny Huns for.

Klothilde.

Er det Gamle ikke godt nok?

Obersten.

Dersom det Gamle er godt nok, hvorfor tager Du da ikke Bilbo?

Klothilde (kærlig.)

Kære Fader!

Obersten.

Nu, jeg lader Eder være alle ene. Du gør hvad Du vil! Punktum.

Klothilde.

Bal, min Fader!

Obersten

(gaaer, men kommer igien.)

Du gør hvad Du vil!

Klothilde.

Ta, min Fader!

Obersten (venligt overtalende.)

Og hvad jeg vil?

Klothilde.

Efter hvad der er talet, stemme vi jo overeens.

Obersten (hurtig.)

Du tager ham altsaa —

Klothilde (falder bestemt ind.)

Ikke.

Obersten (langsomm.)

Du tager ham altsaa ikke! Rigtig, saadan var det, saadan bør det være. Conseqvent! Conseqvent! (Afsides i det han gaaer.) Maar hun seer ham selv, saa bliver hun nok bevæget. — Godt Hierte! Men lidt egenfindig! paastaaende! — Hun tager ham nok, tanker jeg. (Gaaer.)

Bilbo.

Sagde jeg ikke nok, at vi vilde faae godt Veir,
naar jeg kom? Efter Regn folger Solskin, sagde
Socrates til sin Kone.

Klothilde.

Men hvad har forandret Dem saaledes?

Bilbo.

Det har, Fanden føre mig paa Maskerade,
Du min Gudinde. Du er en Æ, som har om-
skabt mig. See her hvad Kiærlighed mægter: Nye
Klæder! Nye Haar! Nye Lægge! Sølen smelstet
paa Bierget og vi har Sommer igien. Fanden fare
i Amor, han har faaet min Tistap til at sprutte
som en Troldkiælling.

Klothilde.

Jeg skulde være Skyld i denne Forvandling?

Bilbo.

Du havde Ret! Du havde fuldkommen Ret.
Fanden fare i disse gamle Philistere; disse gustne
Pebersvende med trekantede Hatte og Spanskor.
Det maae vi unge Spottegioge og Grønskollinger
forstaae. En Hat bør være rund; thi Kunddelen,
det veed Du selv, det er den stionneste Figur.
Intet Pudder i Hovedet. En naturlig frisk Ches-
velure maae have sin egen Kulor. Er det ikke dei-
ligt Haar? Det har jeg selv staaret af Nakken paa

en rødmusset Maskepige, og givet hende syve Rigsbankdaler. Parykmageren maatte rigtig nok have meer; thi han havde det værste Arbeide. Nu da? Stovlerne? Afslumpede for Snuden. Sukken? Fanden i Bold. Terpentinen og Voxet? Ad Helsvede til! Det soi sylder jo Stuen med Stank. Nei (strækker Benet ud.) Her er brændt Elfenbeen, Sukkerkandis, Maderaviin, Egggehvide og Vitriol, som gnaver Læret itu, at man snart kan faae sig et par nye Stovler igien. Ha, ha, ha! Er det nu godt? "Wilhelm, min Wilhelm!" Lille Skjælm, jeg hørte Dig nok. Jeg har lange Dren!

Klothilde (sagte.)

Jeg seer at jeg paa ingen anden Maade skiller mig ved den gamle Giæk, end ved at sætte i Værk, hvad jeg har besluttet. (Høit.) Herr von Gilbo, De tager feil.

Gilbo.

Nei Fanden incommodere mig, om jeg gør. Jeg hørte Dig jo selv falde mig Din Wilhelm. Der er fleer brogede Kiser, end Præstens, det veed jeg vel; men hvilken Peer Wilhelm skulde det vel ellers være?

Klothilde.

Herr von Gilbo, siden De da trænger ind paa mig med saa megen ungdommelig Heftighed, saa nedes jeg til at giore Dem en Tilstaaelse.

Bilbo.

Der har vi det! Ret saa; kiereste Tilde!
moer! Ret saa.

Klothilde.

Men da min Undseelse —

Bilbo.

Aa hvad! lad Undseelsen ryge ad Helsvede
til. Det er en Fjordom, en Levning af den bar-
bariske Middelalder.

Klothilde.

De vuster en endelig Erklæring, Herr von
Bilbo, og jeg har længe været betænkt paa at
give Dem den; men — da Læben nægter mig
sin Tjeneste, saa maa et Tegn erstatte, hvad Dr.
det ikke formaaer.

Bilbo (affides).

Hun vil give mig et Tegn? Det er et godt
Tegn. (Hoit). Kom med Tegnet, Barn; kom med
Tegnet!

Klothilde.

De erindrer at vi en Aften, i smukt Ma-
nesskin, gif igennem Skoven sammen.

Bilbo.

Aa ja! Det var en deilig Aften. Dengang
var jeg endnu gammeldags frisert. Maanen blandte
sit hvide Skin med Pudderet paa mit Partyk og

straaledede saa medslidende ned, giennem de tykke
Løv, paa mine velborstede Solv-Skoespænder, som
den vilde sige: Skam Dig for en evig Ulykke, at
gaae saaledes klædt.

Klothilde.

Vi kom til en Plads i Skoven, hvor der
laae nogle store Kampestene oven paa hinanden.

Gilbo.

Der sank jeg paa mine Knæ, og gjorde Dem
en formelig Kjærligheds-Erklaering.

Klothilde (smilende).

Men blev forhindret midt i Talen —

Gilbo.

Da mine sorte Em ses Buxer i det samme
brast for Knæerne, saa at Uldstrømpen foer ud,
som den blege Maane giennem Skyens Rift paa
Himlen. O jeg erindrer det altsammen.

Klothilde.

Nu vel, Herr von Gilbo! Ved dette gamle
Alder, som De selv kaldte Kjærlighedens, er der en
stor tyk Bust. Dersom De vil umage Dem der-
hen i Eftermiddag Klokkken fem, saa vil De bag
denne Bust finde en Gave, som vil sige Dem mit
Hiertes endelige Mening. Min barbariske Und-

seelse tillader mig, som sagt, ikke at sige Dem den selv. Lev vel saalænge, kiere Herr von Bilbo!

(Meier dybt og gaaer).

Bilbo (fuld af Glæde).

Gode Klothilde! Først et Ord. — Hun er alt flotsten. (Begejstret). Hun forsvandt, som Jægernes Hund, paa Maanens Horn, i Nattens Blæst — som Klopstok siger i sin Orschade. Lyksalige Bilbo! Hvad kan det være? Et brandende Hierte! Et Par Duer som nebbes. En Bergisfmeinnicht! Vore Navne i Dræk, i Træk, vilde jeg sige. Amor ridende strævs over en Tonde! Nei det er sandt det er Bachus, Gud for Biinhandelen. Jeg iler, trods min Podagra, trods mit Sting i Siden, trods mine Ligtorne. Kiærigheden overvinder alt! Den udretter alt! Den har giort Markerne slade og Steilerne bakkede, hvad vilde jeg sige, Bakkerne steilede. Den broler giennem Mattergalens Stemme og piber igiennem Ukrudtet paa Marken. Jeg iler efter Tegnet. Jeg iler.

A n d e n A f t.

(Samme Værelse, som i Slutningen af Første).

Obersten. En Tienner.

(De komme hurtig ind).

Obersten.

Saae den fremmede Gartner mig?

Tieneren.

Nei, Herr Oberst!

Obersten.

Du lader dem ogsaa altid rende lige ind. Kan Du ikke passe paa? Havde han seet mig, saa havde han ikke sluppet mig, for jeg havde taget ham i Tieneste; det er jeg vis paa. Lad ham gaae! Siig jeg er ikke hienume. Jeg har arvet nogle Penge, det er sandt; men Rigdom kan faae Ende, og om det saa var den hovedrige Mand Atapaliba, saa kunde han dog ikke fylde Salen med Guld, stiondt det gieldte hans Liv.

Tieneren.

Han bad mig sye Obersten sit Skudsmaal.

Obersten.

Maar jeg ingen Gartner bruger, saa bruger jeg heller ikke hans Skudsmaal. Kan Du ikke begribe det, Karl? (Tieneren vil gaae). Hvor skal Du hen?

Tieneren.

Jeg vil bringe ham det tilbage.

Obersten.

Vie lidt. — Jeg kan dog sagtens ikke deri, for Loiers Skuld. Gly mig det! (Læser). Hm! Gode Skudsmaal. (Tilsfreds). Et Genie! Gior nye Anlæg. Der Teufel! — (Zen anden Tone). Hm! Projektmaager! Mar! Tydse Windbeutel! Lad ham rende. (Tieneren vil gaae). Hei Kaspar! Du er ogsaa saa forbandet gevindt. Lad ham komme ind. — See paa ham kan jeg dog uden Penge. (Tieneren gaaer). Nei, nei, nei! Kaspar!

Tieneren.

Herre!

Obersten.

Lad ham komme ind, Kaspar! (Tieneren gaaer). Er dog kuriøs for at see den Karl.

Gartneren Nikolai.

(Kommer ind med en stor Havesax under Armen
og gør mange Complimenter.)

Unterthänigster Diener, mein Hr. Oberst!

Obersten.

Servitor! Han søger Dienste hos mig?

Gartneren.

Getroffen, gnädiger Herr! getroffen.

Obersten.

Hvad duer han egentlig til?

Gartneren.

Til alting, Herr Oberst. Jeg kan geren Dem
en lille Baradiis, Herr Oberst; und den, der kan
geren Dem det, han kan schaffen Dem alles hvat De
behever. Ich bringer Dem die ganze Welt sammen
i fort Pegreb; so de ikke nedig har at reisen po
Oceanen, eller giennem Jorden, um at see den.
En grækische Dæmpel; en chinesische Schlott; en
Eremithitte! Aber Eremitten kan jeg ikke gere selbst;
den mo Obersten lade hugge i Bien, af en Schulb-
teer. Jeg huler Dem en Krotte ud af Jordens
Skeed, min Sæl, hvor Obersten kan i Skiggen sidde,
wenn Solen brænner Dem for stærkt in Hundeta-
gene. Jeg graber dem Ganalen ut som en Schlan-
ge; frandser den mit Blumen von allen Sorten —

Obersten.

Ja, men vi har intet Vand i Haven. Hvad kan det da hielpe?

Gartneren.

So braktisere vi det med en Spraite, fra Bosten hen i Ganalen. Das muss ich verstehn!

Obersten.

Ja det er altsammen' ganske godt, min Kære! Men jeg har ikke Raad til at holde saamange Folk.

Gartneren.

Po Lønnen ansees ikke Herr Oberst, men Kun paa en honest Omgang.

Obersten.

Kan han kippe Historier ud i Hækker, Gartner?

Gartneren.

Ja grausam, Herr Oberst. Jeg har een Sted faaet en Bræmie, hvor jeg udklippede alle Hofdamerne aus Ludvig des Vierzehnten Zeiten, mit Toupeen und Fiskebeensschürzen; nach dem grössten clasfischen Geschmack!

Obersten.

Der Tausend. Det var store Ting. — Nu det er mig kiert. Jeg trænger just til en Karl, som

Kunde klappe mig godt Gestalter ud i Hækker. Jeg har mange af dem i min Have, og ønskede gjerne at gaae noget en gros i denne Kunst.

Gartneren.

Darin thuen Sie sehr wohl, hochzuverehrer Herr! At handle en gros er for nærværende Did den Kunst af alle Kunster, som fedet sin Mand bedst.

Obersten.

Disse Kanaler og Dievelskaber kan jeg ikke lide; derimod en smuk Buxbomfugl, i en net, tæt og velreven Hækkegang, — det giver en Hauge et vist ærværdigt Udspring.

Gartneren.

Richtig, Herr Oberst, om saadan en Hauge kan man sige, dat det er en Hauge, som baade har Neb und Kleer. Lassen sie mich immer machen. Binnen kurzer Zeit soll der Garten von den herrlichsten und seltnesten Sachen angefüllt sein. Egip̄tische Piramiden, Obelisken; Damens mit Poschen, Vogel, Fische. — Überfürbenede Dür, Herr Oberst, kan jeg ikke klippe, von wegen die dünne Bene. Das kan man mit Laubwerk nicht gut bosciren, verstehen Sie?

Obersten.

Nu ja! Der har han da Fæstepenge; og gaae saa ned i Rødkenet, og faae sig noget at bide paa.

Obersten.

Jeg kan ikke bruge Dig til nogen Ting, og
sender Dig derfor af Medlidenhed ud, at opgrave
mig Urner og Steenkive, og saadan noget Skrab-
sammen, til mit Naturaliekabinet.

Jakob.

Ta, naadige Herre! Der er ikke et Ord Logn
i hvad han endnu har sagt.

Obersten.

Og har Du ikke selv tilstaaet mig, at Du ikke
duede til at opdage det Bitterste?

Jacob.

Jo; men nu tager jeg mine Ord i mig igien,
thi det er Logn i min Hals.

Obersten.

Hvad har Du da der i Din Pose?

Jakob.

En Kæmpe, Husbond.

Obersten.

Hvad for noget?

Jakob.

En Kæmpe, siger jeg. Heel og holden, som
han er kommen af Moders Liv. Af Veien, Sko-
lemester! at jeg kan læsse ham af. Han er tung
som en Ulykke, efter sin Død.

Obersten.

En Kæmpe?

Jakob.

Ja, ja! En Kæmpe, en Jette, en Kise, som
her vræmlede af i gamle Dage; indtil Syndfloden
kom og druknede de Hunde alle sammen.

Obersten.

Jeg kan ikke blive klog paa den Snæf.

Jakob.

Ja saadan er det at see sig om i Verden. Hav-
de jeg nu aldrig været i Husbonds Neutralieka-
binet, og seet alt det Dievelskab, saa havde jeg ikke
forstaaet mig paa'et. Det er Magen til den døde
Karls, der har kostet Husbond saa mange Penge,
og som er faldet ned fra Maanen; hvorfor han og
saal hedder Maaneden, eller hvad det er.

Obersten.

Mumien?

Jakob.

Ja rigtig. Den, Husbond han har givet tu-
sind Daler for. Men min foster ingenting, og
dersom det nu er en Han og en Hun — Men det
er da endelig sandt, de ere døde!

Skoleholderen (sagte).

Gud hvad det er et dumt Bæst.

Obersten.

En Mumie? Men saa siig dog —

Jakob.

Jeg grov, som Husbond besalede mig, nede i
Hsien ved Elsemosen. Der er forstrækkelig megen
Jord i saadanne gamle hedenste Gravhoie. Endes-
lig fandt jeg denne Karl, som jeg nok troer skal
være ægte, saa at Husbond kan have Ere af ham
i Neutraliekabinetet.

Skoleholderen.

O lad os see, Jakob.

Jakob.

Ta det troer jeg nok, nu vil han see, for var
han saa stor paa det, og lod mig høre, jeg havde
Dannelse.

Obersten.

Maa, ingen Sliddersladder! Luk op.

Jakob

(aabner Sækken og tager en gammel trosset Port-
stolpe ud, med en Knap for Enden).

Sikken en Karl! Det var anderledes Folk
end nu omisunder.

Obersten.

Dit Gæst! Det er jo Enden af en gammel
Portstolpe.

Jakob.

Af en Portstolpe? Ja saa vil jeg alle mine
livfødte Dage gielde for en Porthund. Lad sig
sige, Husbond, af Folk der har bedre Forstand
paa de hedenfarne Tider. Det er en Mumme!
Kan han ikke see, der sidder Hovedet jo endnu.

Skoleholderen.

Ha ha ha ha!

Jakob.

Grin af Satan, Skoleholder! og ikke af den
salig Siel. Han har kanske været en bedre Chris-
tien end J.

Obersten.

Det er en Portstolpe, siger jeg Dig, Karl!

Jakob.

Jo nu skal man nok see at man gør Portstols-
perne den Ære og begraver dem i gamle hedeniske
Gravhøje. See, naadig Herre! Karlen har væ-
ret sine fulde tre Aflen lang.

Obersten.

Gaa, Dosmer! Jeg kan ikke bruge Dig til
nogen Ting.

Jakob (grædende).

Kan Husbond heller ikke bruge Mummen i
Neutraliekammeret?

Obersten.

Gaa, siger jeg! Paa Dieblikket ud af Værelset med det Snavs!

Jakob

(I det han stopper Stolpen i Posen og tager den paa Ryggen).

Det kan gierne være, at det er Kong Pharaos i Egypten, som druknede i det rode Hav. Men saadan gaaer det: "Naar Øren er luft og Lyset er slukt, da er den glemt som ude er luft." Det er ikke værdt at node Godt i Ondt. Lad os gaae, Deres keiserlige Majestæt. — (Jakob gaaer. Obersten vandrer fortrædelig frem og tilbage).

Skoleholderen.

Jeg beder Herr Obersten ikke at tanke længer paa den Daare; men at række et naadigt Øre til mine Ord. Begge Hændernes Guldstab, i Anledning af den kiære Frøkens Geburtsdags Celeboration, er noksom bekjendt, og trænger ikke til noget næitere Analyse. Jeg har slæbt som en Hest.

Obersten.

Jeg veed, min gode Mand, at han gior sig megen Uimage for min Skyld.

Skoleholderen.

Jeg har paa Veien herhid truffet en ung Spillemann med en Lire, som synger de deiligste Lar-

Ienske Viser. Jeg spurgte, om han ikke vilde komme imorgen og spille paa Geburtsdagen, og Løftets Givelse fremavlede et sikkert Haab. Men Caracterens Besynderlighed hos den unge Apollo er sielden. Han spiller ikke for Penges, men Eres Erhvervelse. Ikke for Mandfolks Fornoelse, men Fruentimmers; ikke for sygge Fruentimmers Fornoelse, men Smukkes.

Obersten.

Kiere Mand, baresten han vilde vænne sig af med den fornunderlige Stiil.

Scoleholderen.

Hielpeordenes Hyldefalk, i de levende Sprog, søger jeg saa meget som muligt at dræbe, naadige Herre. Ordenes Ciceronianste Kraftcompached vinder ved flige Sammensikninger.

Obersten.

Nu godt! Han vaager over Sproget. — Saa altsaa denne Spillemand er saa loierlig?

Scoleholderen.

Men komme gisr han; thi han sagde — jeg taler hans Ord og ikke mine: Om end Frøkenen var saa hæslig, som den sovende Venus i et Vor-kabinet, saa skulde han dog komme, da Kammerjomfrenens, Beates, Skionhed var befunden tilfredsstillende.

Obersten.

Sagde han det?

Skoleholderen.

Ord til andet; undtagen at jeg sætter det i noget bedre Stiil; thi ved Italiens Giennemreise har Modersmaalets Forglemmelse havt en bestandsdig Formerselse.

Obersten.

Gid Fanden havde ham, med alle hans Elser.

Skoleholderen (rort).

Band ikke Elsenavnet, naadig Herre! Det var min salig Hustrus Nomen proprium.

Obersten.

Det er altsaa en ægtefabelig Kærlighed, han bær til alle Sprogets hyppige Elser?

Skoleholderen.

Det er jo en uskyldig Hornsielse.

Obersten.

Hornoi han Else uskyldigt længe nok.

Skoleholderen.

Men nu kommer Horkyndelsens Bedsthed: Som jeg gaaer igjennem Skoven i Daa, med mine Skoleborn, der havde indstuderet det af mig forfattede Carmen, i Anledning af den høie Guds

felsdag, og som jeg kommer paa en Plads, falder mine Dines Direktion pludselig paa nogle Kampe-
stene, hvis Størrelse ere af en usædvanlig Stor-
hed; og ved den end ydermere noiere Beskuelse,
finder jeg Navnet Freyas Udhuggelse derpaa,
med store latiniske Bogstaver; hvorfaf jeg gør den
Slutning, at man i gamle Dage har benyttet sig
af dette Altars Brug, til den gamle Forelskelses-
gudindes Tilbedelse.

Obersten.

Hvad siger han, Skoleholder? Et Altar med
Freyas Navn paa?

Skoleholderen.

Som efter Udseendet at demme i det mindste
er hugget et Par tusind Aar for Verdens Skabelse.

Obersten.

Den skal i Naturaliekabinetten.

Skoleholderen.

Jeg er forvisset om, at Menighedens ikke ubes-
tydelige Antal Heste vilde giøre et frugtesløst Fors-
øg paa dens Borttrækelse. Men jeg har en an-
den Plan, naadige Herre! Hvad om Høitiden i
Morgen blev bestemt til at holdes der?

Obersten.

Han siger noget, Skoleholder. Hm! Det var ikke ilde. Ja, Unge og Gamle skal samle sig der. Der er Rum til et Svingom. Der ville vi celeberezere hendes Hødselsdag.

Skoleholderen.

Og hun skal staae med Blomsterkranser og Gielder paa, udklaedt som Forliebelsens Gudinde. —

Obersten.

Er han gal?

Skoleholderen.

Kh Gud bevares!

Obersten.

Er han fuld?

Skoleholderen.

Ikke det jeg veed, naadig Herrre!

Obersten.

Min Datter med Gielder!

Skoleholderen.

Maa dem kan man jo spare. Bevaagne Herr Oberst! bliv ikke fortornet, hvis jeg har talt i Ensoldighed. Jeg vil ei fornærme Respekten;

men ikkun formere Effekten; til Hoitidens bedre Opnaaelse. See det er min Sandheds Tilstaaelse.

Obersten.

Ja ja, saa faaer det da være; siden det fun er af Imbecillitet at han udtrykker sig saaledes.

Scoleholderen.

Saa maa vi da tænke paa noget, som kan hædre Frokenen meer. Og som klarer hende bedre.

Obersten.

Gis det, saa skal jeg skatte hans Viisdom.

Scoleholderen.

Habde vi bare to dygtige Katte. Dog de maatte vel findes i hele vort Sogn.

Obersten.

Hvad skal de?

Scoleholderen.

De skal trække Frokenens Bogn.

Obersten.

Et Par Katte trække min Datter? Det maatte da være et Par Diævels Katte.

Klothildes Kammer.

(Hun spiller og synger ved sit Pianoforte).

Heate (rydder op).

Klothilde.

Af Elstov ! du fryder det unge Bryst.

Hvo kan vel lægge paa Hiertet Skul ?

Hvad Lyst er salig som Amors Lyst ?

Men Amor du ligner en Sommerfugl.

Du sidder saa nær, paa de Lillier nær ;

Men sidder der kun saa fort, saa fort.

Din Vinge blaaner i Purpurstiar ;

Men gribet jeg til — o da flyer du bort.

Af smut kun giennem de spæde Lov !

De purpurne flagrende Vinger hav !

Thi sanger jeg dig — da gaaer af dit Stov,

Og du blier graae som en Spindevæv.

Heate.

Det er dog rigtig Skade, kiere Frøken, at man ikke kan fange Amor, forend Farben strax skal gaae af ham.

Klothilde (staar op).

Har Du besorger, hvad jeg sagde Dig ?

Beate.

Ga vist. Henrik har selv hulpet til at skaffe alting i stand. Det er en stor Skælmi, som aldrig er gladere, end naar det gaaer ud over hans Herre.

Klothilde.

Synes Du ikke, den gamle Giæk fortiener det?

Beate.

Af jo vist. Hvad bilder saadanne gamle Personer sig ind, at de ville være forelskede endnu? Det kan gaae galt nok med de Unge. Som nu, for Exempel, denne Herr Guilielmo.

Klothilde.

Ta, der har Du jo giort en Grobring.

Beate (ængstelig).

Af, fiære Froken! Han sagde, han vilde komme og synge en Iliade, eller en Henriade, uden for mine Winduer i Nat, som det er Brug i Italien. Hvad skal der blive af, fiære Froken?

Klothilde.

Ih nu! Intet videre end at du hører paa ham, takker ham, og gaaer til Sengs.

Beate.

Ta, men det kan jo giore Opsigt. Og hvad vil Folk tanke?

Klothilde.

De vil tænke, at Guitharspilleren er lidt for-
elstet i Dig, og at Du ikke græmmer Dig til døde
derover.

Beate.

Nei, kære Froken! Det maa Folk for Guds
Skyld ikke tænke.

Klothilde.

Gh men hvad Ondt er der da i det? Du har
jo ingen Elster, hvis Jalousie Du kan opvække. —

Beate.

Af, kære Froken — Men De maa for Him-
melsens Skyld ikke sladdre af Skole.

Klothilde.

Nei, det lover jeg Dig.

Beate (med nedslagne Hine).

Af jo! Jeg har en Elster.

Klothilde.

Og det er?

Beate.

Det er den ny thydske Gartner, med den store
Sax!

Klothilde.

Beate! Er Du fra Forstanden? Den Daare-
kistelem!

Beate.

Daarekifselem? Ja gid Daarekisten var fuld af saadanne Medlemmer. Seer De, kære Frøken, jeg maa fortælle Dem den hele Sag. Det er en ung smuk Gartner, fra Nabogodset, som længe har havt et godt Øie til mig. Da han nu vidste, at Deres Herr Fader var en curios Herr, som holdt meget af hvad der var Fremmed, saa kisbte han sig den store Sax, for sine Sparebøssepenge, og gav sig til at agere saadan en Karl, for at komme i Oberstens Dieneste. Thi almindelige danske Dienestefolk havde han nok af, og vilde ikke have fleer.

Klothilde.

Er det sandt hvad Du siger?

Beate.

Kære Frøken, hvert Ord er desværre alt for sandt. Thi hvad vil Folgen blive? Deres Herr Fader bliver fortornet og jager ham bort, og jeg tager min Død derover; saa har han det saa godt.

Klothilde.

Nei, Du kære gode Pige! Det skal aldrig ske. Han spiller altsaa denne Rolle af Kærlighed til Dig?

Beate.

Ga det maa jeg rigtig nok sige til hans Undskyldning. Det er af den rene pure Kierlighed til mig.

Klothilde.

Nu, min gode Beate! Siden det hænger saaledes sammen, saa lover jeg Dig; at Du skal blive lykkelig. Du skal faae Din Gartner, og han et Levebrod paa min Faders Gods. Det er en Bon, som han ikke vil nægte mig, paa min Fedsdag i Morgen.

Beate.

Kære, kære Frøken! Hvor De gør mig lykkelig! Hvor De gør mig usigelig lykkelig.

Klothilde.

Din Lykke glæder mig, som det var min egen.

Beate (bekymret).

O bedste Frøken! Gid jeg nu ogsaa funde glæde mig over Deres Lykke.

Klothilde.

Slaa ikke paa den Streng! Da Du nu elster, saa veed Du hvad det vil sige, at have mistet sin Elskede, især naar man selv har bortstødt ham.

Beate.

Stakkels Froken!

Klothilde.

Beklag mig ikke! og tael ikke mere derom.—
See saa! Maar jeg saaledes et Djeblig har været
tungsindig, saa bliver jeg let om Hjertet igien.
Jeg gior mig al Umage for at neddyssé min daars-
lige Kærlighed. Thi han har dog aldrig elsket
mig oprigtig, ellers kunde han ikke blive borte
for bestandig. Maaske han er død! Dog nei-
det er han ikke. Saa havde det sikkert ahnet mig.
Dertil var han ogsaa alt for sund, og ung, og
stærk. Nu vel Beate! Mændene ere haarde imod
os, vi bør være det samme imod dem. Jeg fol-
ger med Dig paa Dit Kammer i Aften, for at
høre den fremmede Guitharspiller. Maar han har
sungen Dig noget forelsket Tsieri for, skal
Du svare ham igien; og jeg skal selv accompag-
nere Dig ved min Harpe.

Beate.

Nei, Kiære Froken! svare kan jeg nu slet
ikke!

Klothilde.

Saa skal jeg giøre det for Dig.

Beate.

Men min Gartner, Kiære Froken?

Klothilde.

Han sover. Og kommer han og lurer, og hører det, saa er det lige godt. Viin ham kun lidt. Det siger slet intet.

Beate.

Men... kære Frøken....

Klothilde.

Nu maa jeg gaae ned og stænke Thee.

Beate.

De er saa underlig urolig, synes mig.

Klothilde.

Jeg er urolig over hvorledes Vilbo vil finde sig i sin Ydmygelse.

Beate.

Er De bange for at han skal blive vred?

Klothilde.

Nei, tvertimod, jeg er bange for at han ikke skal blive det.

Beate.

O han bliver nok vred. Det er en grumme opfarende Herre. Vær De ganske rolig.

(De gaae).

Lunden med Freias Alter.

Herr von Bilbo, en Tiener.

Bilbo (ved Indgangen.)

Du bliver staaende der, Lars!

Lars.

Ta Herre!

Bilbo (kommer længer frem.)

Dine Fodder ere ikke værdige til at betræde dette hellige Sted. — Ha det banker i mit Hjerte, som i en Smedeesse. — Det er Vulkanus som banker mit Hjerte, fordi jeg er forlief i hans Kone. Jeg har altid for holdet Kierlighedens føde Besvimerter for Indbildung, og noget som kun fandt Sted i disse gamle hedenske Legender — i denne Elstovs Tragodie Axel og Palnatoke, og andre flige Reste af et sentimentalst og overspændt Kierllingerie; men nu mærker jeg det er noget ganske andet. — Salig Giertrud tog jeg for Pengenes Skyld; derfor kom ogsaa Himmelens Straf over mig, med den forbandede Dreng, der løb bort. — Her er Stenen. Af den vil velte en tungere Steen fra mit Hjerte, end den er selv. — Hvad er det? Der staaer noget skrevet derpaa, med latiniske Bogstaver? For første Gang i mit Liv fortryder jeg, at jeg ikke har lært Latin. Latiniske Bogstaver hav

jeg dog fundt i min Ungdom; men man glemmer det Pedanteri igien, naar man ikke over sig. Lad mig see: En, To, Tre, Fire, Fem. B, J, L, B. — Bo! Det er mit Navn, det hander jeg paa. Men det ene B er ikke ganste som det andet. Og jeg har jo to B'er i mit Navn. Lad see: B, det er strax eet B; J, det er en Vokal, L, det er ogsaa en Vokal, og B er nok et B, og O er en Consonant. — Af det er sandt, jeg har jo en Tiener med. Det Dosmerbæst kan sige mig hvad der staaer. Hei Lars! Kom hid og læs hvad her staaer. Jeg kan ikke see uden Briller.

Lars.

Der staaer Freia, Herre!

Bilbo.

Freia! Hvad er det? Er det noget, man kan spise?

Lars.

Det var en Afgud for Kærligheden i Mexico eller Algier, jeg kan ikke huske det. Det er længe siden jeg læste Hübners bibelske Historie.

Bilbo.

Ha ha! Nu husker jeg det. Det var han, som blev brændt af Capitain Kok, da han opdagede Amerika. Det har jeg læst i Campes Robinson, forend Du blev født. Gaa Du kun hen paa Din

Plads igien. (Tieneren gaaer.) Freia! Kærlighedsafguden i Algier! O du lykkelige Bilbo. Det har hun selv udhugget, den lille Stakket, for at overraske mig. Hurtig nu til Busken. Der glimter noget Gunnst. Det er Gaven. Den er i en stor Kurv. Hei Lars! kom og hielp mig denne Kurv ud af Busken. (Lars kommer og hielper.) Der er den. Victoria! (Kiger begierlig deri.) Hvad nu? Der er jo ingenting deri.

Lars.

Ikke andet end et lille Brev.

Bilbo.

Et lille Brev? Et lille Brev? Fly mig det, om det er nok saa lille. (Lars flyer ham det.) Salvo Titulo Her von Bilbo! Salvo Titulo! Det er mig. (Brækker og læser.)

Den torre Green indfletter sine Arme
Gast om sin Nabos Liv, forbrændt af heden Sol;
Paa Elskov uden Kraft og uden Varme
Et passeligt Symbol.
Tag denne Kurv, og lad Dig Kurven sige
At Lige favner Lige!

(Bilbo vender sig om og slaaer Lars paa Snuden.)

Lars.

Au! hvorsor slaaer Herren mig?

Bilbo.

Nioter! Spørger Du om hvorfor jeg slæer
Dig? Er det Foræringer at byde Folk?

Lars.

Jeg har jo aldrig foræret Herren det Bitterste.

Bilbo.

Hvem siger at Du har foræret mig Noget,
Dit Bæst? Frokenen har foræret mig Noget, det
er værre. Ha for Satan! Efter lang Opvarming
og nye Klæder! Mig! Men Ganden giøre mig til
en Springgaas, om Du ikke skal faae det betalt
Mamsel. At give mig Kurven! Kurven! (griber
Lars i Bryset.) Hør Karl! Hvad vil det sige at
give en ærlig Mand Kurven?

Lars.

Herren er altid saa urimelig naar han er
hidsig, og naar han har — spijst.

Bilbo.

Har jeg ikke Larsag til at blive urimelig over
saadanne Niim? Men det er et dumt, tosset, mis-
rabelt Indsald. En Klædekurv! som fornuftige
Folk bringer Tsi ud paa Bleddammen i — at giøre
den til et Symbol! — Du havde fortient din
Æsel, at jeg skulle hugge Hovedet i Stykker paa
dig.

Henrik (kommer løbende.)

Af Herre! Jeg har gjort en Opdagelse.

Bilbo.

Jeg ogsaa.

Henrik.

Jeg har seet Herrens Herr Son! Den unge
Junker Vilhelm.

Bilbo.

Den Landstryger! Som jeg i tre Aar ikke har
hørt det Mindste til?

Henrik.

Af Himmel! Han er kommen tilbage i Armod
og Hovmodighed.

Bilbo.

Hvad Djevlen vil det sige? Er han bleven
Komodiant?

Henrik.

Nei det vil sige, han er flædt udenpaa som et
stikkeligt Menneste; men indvendig har han ikke en
Skilling i Lommen. Han er bleven Guitharspil-
ler, og eier ikke andet, end den Lire, som han gaaer
og dingler med paa Ryggen.

Bilbo.

Min Son? — Fra Italiain? Lirendreier?

Henrik.

Jeg har seet ham med mine egne Hine' herude.
Han veed ikke at Obersten, eller at Herren er her.
Hændelsen har fort ham herhid; thi han gaaer fra
Herregaard til Herregaard, og synger for Penge,
eller for et Maaltid Mad; ligesom det kan falde sig.

Bilbo.

Ligesom det kan falde sig? Det bliver fort for
mine Hine. For Penge — for Mad — ligesom
det kan falde sig —

(han sætter sig paa Kurbranden, og falder deri.)

Henrik.

Af Herren falder jo selv.

Bilbo.

Af Henrik! Pico de Teneriffa kunde vel skytte
ved slige Esterretninger; hvor meget mere en gam-
mel, graahærdet, øreflækker Fader, som jeg. (Han reiser
sig overende i Kurven.) Havde der Nogen bragt
mig Lidende, om at han var syg — jeg vilde trø-
stet dem og sagt: Han kommer sig nok! Ukrudt for-
gaaer aldrig. Havde Nogen fortalt mig at han
var dod — Det skulle aldrig fortrudt mig; jeg vil-
de svare: Krukken gaaer saalænge til Bands, til den
gaaer hankelos hjem. Men nu lever han! gior sin
Familie Skam. Er bleven en Spiller! Hu, det er
den værste Last et Menneske kan falde til. Og var

han endda bleven Kortenspiller — saa sik det endda være; det er et Spil som de fornemste Folk ikke stamme dem ved. — Men Guitharspiller — spiller for Penge — og for Mad. Bær mig hen under Slaaentornenes Skygge, Karle! Jeg vil see om jeg kan græde. Jeg vil Fanden filtrere mig græde! Jeg maa have Lust.

Henrik.

Men vil Herren ikke heller gaae det lille Stykke? Det flæder bedre.

Bilbo.

Kan jeg gaae? Kan jeg staae paa mine Been? Afsted siger jeg I Slyngler! Hvad holder jeg Eder for?

Lars.

Jeg troer Manden er ikke ret klog. Mig slog han i Næse og Mund.

Henrik.

Nu det var dog ganste fornuftigt!

Bilbo.

Saadan en Kurv og saadan en Son paa een-gang, det er meer end et syndigt Menneske kan taale.

Henrik.

Herren lader sig levende begrave, ligesom Keis-fer Carl den Gemte, for at see hvordan det flæder.

Gilbo.

Taber mig ikke Karle.

Henrik.

Nei det vilde være for stort et Tab, for os
stakkels Tienere. En fattig Bonde kunde ikke
græmme sig meer, hvis han tabte sin Malkeko.

Gilbo (i det han bares bort.)

Spiller for Penge — og for Mad! Gior Fa-
milien Skam! Er ikke bleven en Kortenspiller,
men en Guitharspiller. Ds gamle Gilbo! Du
har seet nok af denne Verdens Forfængelighed!

T r e d i e A k t.

(En Ende af Skoven, hvortil Sidebygningen af Herregården vender ud. Nat, men maanelyst.

Guilielmo (kommer med sin Guitharre.) En gammel Bonde viser ham Wei.

Guilielmo.

Ja her maa det være! Tager jeg ikke feil, saa er det ganste rigtig her. Eller — skulde det være omme paa den anden Høi? Jeg vil conferere efter den Beskrivelse, som den lille, nydelige Beate har givet mig. Bie lidt, Landsmand! saa skal Du saae Drifkepenge, naar jeg kommer tilbage.

(Gaaer om Hjørnet.)

Gilbo,

(som er den forkladte Bonde, bryder ud)

Maa jeg bander aldrig! Men Fanden forvandle mig til salig Keiser Gale Frederik, holrlig Hukommelse, om nogen Fader er Isbet saaledes

giore det udenfor vinduerne, end indenfor. Men
— med Forlov, gode Herre ! Han er jo en Spil-
lemand af sin Profession ?

Guilielmo.

Sa, min Ven !

Gilbo.

Det maa bringe en god Skilling ind, mel-
lem Aar og Dag.

Guilielmo. —

Ikke synderlig, imidlertid dog nok til at be-
tale Dig anständigt med, for Din Umage. See
her har Du en Krone ! Den sit jeg sidst ved et
Bonderbryllup.

Gilbo

(med neppe undervungen Harme).

Bed et Bonderbryllup ? (Seer paa Kronen,
affides). Det er Kronedod Logn ! Jeg kiender Kro-
nen. Den var i den Pung hele Penge, som han
sit forærende af sin salig Grantante, den Dag han
reiste. Har han dog den endnu ? Den maa vist
have været borte for ham i tre Aar, og han har
fundet den først imorges igien. (Hoit). Det maa
være et Herrelævet, at fortiene saadanne rare
Penge. Men gode Herre seer mig saa velholden
ud. Kan dog det Lirendreieri give saameget af
sig, mellem Aar og Dag ?

Guilielmo.

Du skal vide, jeg har en velsavende Fader, som elsker mig, og giver mig hvert Aar en flækkelig Understøttelse. Thi han siger som sandt er: Hvad kan en Fader have kærere, end sine egne Børn?

Bilbo (sagte).

Det er Fanden imfam cassere mig Lsgn, det har jeg aldrig sagt. (høit). Af ja, naar man har Børn, som stikke sig vel, saa maa det være en Hiertens Glæde at hielpe dem frem.

Guilielmo.

Det troer jeg. Min Fader glæder sig ogsaa ret af Hiertet over mig.

Bilbo (sukker dybt).

Ja det er vel intet Under.

Guilielmo.

Hvorfor sukker Du, Landsmand?

Bilbo.

Af, gode Herre! Fordi jeg tænker paa min Son. Det er en Æsel, en Dagdriver, et Bæst, som sætter mig graae Haar i Hovedet. Han slover omkring, bestiller ingenting, og gør mig Skam og Spot paa min gammel Alder.

Guilielmo.

Fy den Knægt burde straffes.

Bilbo.

Af jeg arme Mand, jeg arme Mand! Ja vist
burde han straffes. Af! Af! (Han vrider sine
Hænder, og kommer ved Armbewægelsen til at
saae Guilielmo paa Øret). Af gunstige Herre!
Tilgiv mig min Forseelse! Det stedte af Vanvare.

Guilielmo.

Alt tilgivet. Men veed Du hvad, gamle
Faer? Nu skal Du gaae hjem og lægge Dig; thi
min Tid er knap.

Bilbo.

Glem da ikke at komme til mig i Morgen,
som han har lovet.

Guilielmo.

Jeg kommer vist.

Bilbo.

God Nat da, gode Herre! God Nat!

Guilielmo.

God Nat, sob vel!

Bilbo (i det han gaaer).

Af! Af! Din vanartige laderlige Skielm-

Guilielmo.

Ta det maa Du sige to Gange. (Den Gamle gaaer).

Guilielmo (allene).

Stakkels forunderlige Fader. Jeg veed ikke om jeg skal lee eller græde over Dig. Saameget veed jeg, at hvis Du ikke var min Fader, — saa loe jeg. Han er vred! Men ham skal jeg nok mildne. Naar han hører, jeg er blevet til noget, og ikke trænger til hans Hjelp, saa er han fornæret. Men nu kommer en vanskeligere Scene. Og dog maa det være. Elster hun mig, saa mærker jeg det snart; elster hun mig ikke, kunde jeg da bedre hævne mig, end ved at hykfe Kærighed for Beate? Hævne Dig? Ky Wilhelm! — Ei hvad! bort Allvorlighed! — Kom Spøg og Lune! Her er efter Beskrivelsen baade Beates og Klothildes vinduer. Jeg vil stemme min Guithar og spille lidt, for at lade mig høre. Søde Baarnat! I din Gavn maatte jeg sagtens improvisere, dersom ikke mit Hjerte var saa uroligt. (Han slaaer Guitharren, i det samme kommer Jacob).

Jakob

(med sin Sæk paa Ryggen).

Ha ha! Saavidt kom vi om ikke længer. Frist Mod, Jakob, er halv Fortæring. Den kommer

ogsaa frem, som fiorer med Stude. Vil ikke de Syge, saa vil de Sunde. Hvad der falder fra Næsen til Munden, er ikke spildt.

Guilielmo.

Hvad Dievlen er det? Jeg troer Sancho Pansa gaaer heromkring i Skoven, og spøger efter sin Dod.

Jakob.

Eys! Det røslede! Her skulde dog vel aldrig være Rovere i denne Skov?

Guilielmo.

Hvad vil den Karl? Han lader til at være hygigt dum, og taler om Rovere. Han skal jeg snart kyse bort. (Med hsi og huul Røst). Hvem der?

Jakob.

Af du misde Fader! jeg er om en Hals. Hvad skal jeg sige? Na gid nu Kæmpen var levende, saa kunde han forsvare mig.

Guilielmo.

Hvem der?

Jakob.

Jømmeni! Jømmeni! Jeg fattige Karl! Jeg fattige Karl! Hvad skal jeg hitte paa?

Guilielmo (med tordnende Røst).

Hvem der?

Jakob (fortvilet).

Kun . . . d!

Guilielmo.

Rund forbi!

Jakob.

Ja gierne. (Vil rende bort, men gør i Forskrækelsen et Svingom, hvorved han kommer til at rende, med Hovedet, lige imod Guilielmo). Af om Forladelse, allerunderdanigste Herr Røver!

Guilielmo (som før).

Jeg er ingen Røver!

Jakob.

Af hvem er han da?

Guilielmo.

Cartouche!

Jakob.

Af! (Folder sine Hænder).

Guilielmo.

Mandrin!

Jakob.

Jeg er om en Hals! Det er en chinesisk Mandarin.

Guilielmo.

Rinaldo Rinaldini!

Jakob.

Aa der settede det lidt igien.

Guilielmo (stærkere.)

Peer Mikkelsen!

Jakob (paa Knæ.)

Af jeg er alt død. Han behover ikke at slae
mig ihiel.

Guilielmo (paa eengang med en mild Stemme.)

Du tager Feil min Ven. (Tager Jakob un-
der Hagen.) Jeg er Robert, oder der Mann wie
er sein sollte!

Jakob.

Af, Herr Mand hvi er sein sollte! Spar mit
Liv.

Guilielmo.

Stat op min Son! Der skal Dig intet Onde
vederfares.

Jakob.

Af Herr Kirendreier! Er det ham?

Guilielmo.

Kiender Du mig?

Jakob.

Ih ja vist. Jeg visste ham jo Verthuset i Gor-
middags, da jeg gik med Kantofler; kan han ikke

huske det? Han gav mig endda to Mark i Drifkepenge. Men han maae ikke blive vred, jeg har ikke drukket dem op endnu!

Guilie lmo.

Ta, det er sandt! Nu husker jeg det. Men hvad er det Du har i Din Sæk? Det er vel atter Kartosler?

Jakob (ganske ligegyldig, i det han lætter Posen høiere op paa Ryggen.)

Nei det er en Kæmpe, gode Herre!

Guilie lmo.

En Kæmpe?

Jakob.

Ta! ja! En Kæmpe. Er det saa forunderligt? Har han aldrig seet Folk med Kæmper paa Ryggen, forend i Dag, og har dog nu været saa vidt omkring? Det er mit Levebrød, skal jeg sige ham. Jeg lever af at grave Kæmper op, til den naadige Herre, i gamle Gravhoie, til hans Neutralskabinet. I Dag fandt jeg denne Mumme, og jeg tor svære paa den er ægte. Men saa vrager den naadige Herre Mummen, og siger, det er en gammel Portfolspæ, hvorvel jeg tor sværge paa at den er ligesaa god, som dem, der komme ude fra Egypten. — Men hvad der er indenlandst, det duer nu aldrig. Ligesom vi ikke kunde have Mummier, ligesaa godt, som andre Potentater!

Guilielmo.

Men hvad vil Du da nu med den her?

Jakob.

Ja see det vil jeg nok sige ham, dersom han kan tie.

Guilielmo.

O ja.

Jakob.

Jeg vil forære den til Beate.

Guilielmo.

Hvilken Beate?

Jakob.

Ib den naadige Frøkens Pige! Et grumme deiligt Mæsbarn, der unter uns gesagt, som Svensken siger, har et godt Horn i Siden til mig. Og rigtig nok er jeg kun en fattig Bondekarl, men saa gaaer jeg hver Sondag i Kirken, og hører Præsten præke om, at Fodselen adler Fortienester, og at Hytten paa Marken er akkurat ligesaa god, som Hyrden ved Tronens God; — og saa har jeg faaet Hierte i Livet! Og da nu den naadige Herre ikke vilde have Mummen, saa tænkte jeg: Hvad der falder fra Næsen til Munden er ikke spildt; og saa sit jeg isinde at forære Jomfrue Beat'en i Gæstens gave, inden hun lægger sig.

Guilielmo (med en comisf Ironi.)

Hør min gode Jakob! Du lader til at være et
smukt stikkeltig Menneste, ret hvad man saadan
kalder en haabefuld Yngling! Men, tillad at jeg
siger Dig det: Du har ingen Menneskekundskab.

Jakob.

See!

Guilielmo.

Menneskekundskab mangler Dig, troe mit
Ord; hvilket er Aarsag i, at Du overlader Dig
lidt for meget til Din brændende Phantasie, som
bringer Dig til at søge Idealer i den virkelige Ver-
den.

Jakob (hurtig.)

En Daler?

Guilielmo.

See! Atter Phantasiespil! Idealer siger jeg:
Troe Du mine Ord, jeg kiender Menneskene, og
iblandt dem især Pigerne, og veed med Vished, at
af alting i Verden hadde de intet mere under Solen,
end Mumier!

Jakob.

Er det ogsaa sandt?

Guilielmo.

Der har Du fem Rigsbankdaler! For dem
kan Du kiope Din Siels Elstede en bedre Fæstens-

gave. Men gaae nu hen og læg Dig, med saamt
Din Kæmpe; thi som sagt, den gør ingen Lykke.

Jakob (glad.)

Tusind Tak, velbaarne Herr Lurendreier! Nei
det var da en behagelig Overraskelse! Fem Rigs-
bankdaler! (seer paa Seddelen.) Ja der staer det,
H, e, m, fein. Nu saa vil jeg da ogsaa heller det.
God Nat faalænge!

Guilie lmo.

God Nat!

Jakob (gaaer, men kommer tilbage).

God Nat! Herr Lurendreier.

Guilie lmo.

God Nat! God Nat! Jakob gaaer.) Saa!
Væk med Dig. I Seng med Dig, du varme El-
ster. Der er ikke Lys endnu! Klotilde og Beate
stulde dog vel aldrig flæde dem af i Maanstein?
O lykkelige Bog! som strækker din ranke Hals,
og figer skælmst og liggst i Sovekamret, med dit
gronne Øie! O var jeg Dig, funde jeg kun nu
hykle et Phlegma, som Du, naar Mættergalen
synger i din Top! Jeg maa lade mig høre igien.
(Klumper paa Gitarren, men standser strax.)
Atter Nogen? Ha det sværmer her i denne Som-
mernat med Mennester, som Myg.

Gkoleholderen (kommer snigende ind, med en Sækkepibe under Armen.)

Tausheden herstør! Folkemængden er, paa mig nær, ubetydelig. Maanen mankerer ikke at straale Hypokondrie ned, gien nem Bustenes Tyfelse, og Baekkens Rislen kildrer det lyttende Dre. Et saadant Dieblik riskerer man vel intet ved at falde Kiærlighedens! — O Beate! Beatisseme! Dine Dines Salamander-Ellement har foraarsaet saadan et Toebeir, i mit Enkemandshiertes Nordkap, at det nu ligner en Conditorius, der har staet saalænge i Koppen, at den har mere Forvandtskab med Belling, end Jis — Derfor har jeg ogsaa expectoreret mig, for at tale poetice, og digtet Dig en Ode, hvis Godhed ligner Din Godhed, farreste Beate! Jeg har hørt at man i Italien, forhen Rom faldet, pleier at ampligere Serenaders Sang, med Akkompagnementets Ledsagelse. Da nu min Nemhed er Dievels stor, (Gud forlade mig, jeg burde ikke tale saa) saa har jeg, da jeg gjerne prover en Ting, faaet isinde at probere, om vel en saadan Serenade kunde slaae an, i vort nordlige Climæ. Har derfor, da jeg dog ikke kan sove i Nat, for Myggene, medtaget nærværende Sækkepibe, for at akkompagnere mig selv. (Synger.)

Beate, Beatisseme!

Jeg elster Dig til Doden.

(Blæser i Sækkepiben.)

Det skal Du snart tilvisse see.

Hør mine Suk i Noden!

(Blæser stærkt i Sækkepiben.)

Hør mine Suk,

Hør mine Kluk,

Lig Nattergalens Klukke.

(Blæser.)

See mine Suk,

Du smukke Dukk!

Dit Hierte ei Du lufke.

(Bukker, og blæser en lang sorgelig Tone i
Sækkepiben.)

Det er forbandet med de blæsende Instrumenter,
at man skal bruge Munden til dem, og saa har
man i det Hieblik intet tilovers at synge med.
Man kan ikke være mere end eet Sted ad Gangen.
Et Menneske har kun to Hænder, og halv saa mange
Munde. Det er et indskrænket Væsen! Imidlertid er det saamænd gaaet ret smukt. Hendes
Gienelstov drages ikke i Lviv; men Skielmsme-
sterssten stiuler tilkiendegivelsen. I Morgen vil
jegaabne mig for hende, og jeg haaber at Nabning-
en skal have de fordeelagtigste Folger; thi som
sagt: Hendes rosenlæbed Munds Smil har for-
vandlet mit Enkemandshiertes Nordkap, til Kapo

de bone Experience! (Gaaer bort; blaſende lidet paa Veien udi Sækkepiben.)

Guilielmo (kommer frem og stirrer efter Skolemesteren)

Var det et levende Dæsen, eller et Skyggebilled, en Carrikatur, en Parodie paa mig selv, fremtryllet af Nattens spogende Alfer? Lader mig nu have No, gode Alfer! I som elſte Troſtab og Bestandighed! Lader mig prove dem! I som giække Letſerd og Glanerie, kommer mig til Hielſp! Men hvad hører jeg! Atter nogen? Hvem er det da? Ah det er jo den naragtige tydſte Gartner, jeg talede med i Dag. Hvad vil den Windbeutel her? Dog, ham behøver jeg da ikke at frygte for, fra den Kant. Han elſter fun Projekter og ingen Kammerpiger! Men seer han mig, saa slipper jeg ham ikke i den første Time. Jeg vil ſkuile mig i denne Busk, til han er gaaet bort. (Kryber ind i Busken.)

Gartneren

(kommer med ſin store Sax og synger.)

Endelig ſik jeg min Lykke fat,

Havde jeg nu fun fat min Pige!

Ta Gud give jeg havde! Ulykken er at hun ikke venter mig i Aften, thi jeg ſkulde forſt komme i Morgen Aften. Men den Elſter, som kunde bis til Morgen Aften, fortiente at hænges i Morgen tids-

lig, inden Solens Opgang. Hvad hælper det nu, at jeg gør det afstalte Tegn, med at klippe ned Sagen i een af Bussene? Hun hører det ikke, thi hun er der ikke; eller ogsaa hun sover. Men prøve det kan jeg dog sagtens. Jeg vil af al Magt klippe i denne Hæk. Gud give det maatte giøre sin forønskede Virkning. (Gaaer hen og klipper af alle Kræster i Hækken hvor Guilielmo staaer.)

Guilielmo (raaber og springer frem.)

Au, for Satan! Gartner! Er han gal? Ris der Fanden ham?

Gartneren (beskyrtet.)

Ach — hoch — hochedelgeborner Herr Guilielmo!

Guilielmo.

Hvad Fanden skal det betyde? (gnider sin Arm.)

Gartneren.

Hab ich den Herrn blesſirt?

Guilielmo.

Hvorfor klipper han i Hækken?

Gartneren.

Hvorfor — staaer Herr Guilielmo i Hækken?

Guilielmo.

Jeg gaaer omkring og — botaniserer.

Gartneren.

I Morke?

Guilielmo.

Jeg leder efter Sanct Hans Orme, og dem kan man ikke see ved Lys. Men hvad gør han her?

Gartneren.

Ach jeg gaaer også saa sodan omkring, paa Konstens Begne, und ever mig i at klappe lidt, efter das bloze Handelav.

Guilielmo.

Formodentlig engageret her, siden jeg seer ham saa fulde i disse Enemærker?

Gartneren.

Ja! Und Herr Guilielmo ogsaa?

Guilielmo.

Nei, min Ven! Jeg drager fra det ene Sted til det andet, og kan for min Død ikke lide, at man holder sig længe op paa een Plet.

Gartneren.

Nun das ist mir sehr lieb. Angenehme Reise Herr Guilielmo!

Guilielmo.

Hvad vil han sige med det?

Gartneren.

Der Herr sagte, dat han ikke holdt sig længe op paa een Blæt, und so dachte jeg, dat han ophalde denne Blæt snart forlade.

G

Guilielmo.

Hvorfor det? Er det ham om at giøre?

Gartneren.

O behûte Gott! Ich dachte nur so.

Guilielmo.

Hør min Ven! Dersom det ikke er ubeskeden
at spørge, saa siig mig: Hvad er egentlig hans
Ærinde her?

Gartneren.

Min Ærinde? . . . Ich hab's ja dem Herrn
gesagt.

Guilielmo (sidel.)

Nu min Ven! Dersom det ikke er andet, saa
giør han mig den Eieneste, at gaae hen og klappe et
andet Sted; thi sandt at sige: Han generer mig
her.

Gartneren.

Ich geniere Sie? Suchen Sie Sanct Hans
Würmer in Gottes Nahmen; lassen Sie sich nicht
genieren.

Guilielmo.

De St. Hans Orme jeg søger, taale ligesaa
lidet tredie Mand, som Dagen. Neent ud sagt
min gode Ven, jeg har en lille Amourette for; en
Rendezvous!

Gartneren (ængstelig i sin egen Tone.)

En Rendezvous !

Guilielmo.

Nu ja! Er det saa forfærdeligt? Seer han det er Frøkenens Kammerpige, den lille Beate. Hun holder af mig, mellem os sagt. Et Kys har jeg allerede faaet; men det er kun en Begyndelse, jeg venter fleer. Jeg har lovet at komme og spille lidt, udenfor hendes vinduer i Nat; for intet kan hun naturligvis ikke forlange saadanne Artigheder; jeg venter en passende Douceur! og altsaa seer han selv, min fiære Gartner, at hans Mærværelse maa genere.

Gartneren (fortvilet.)

Hun har givet Dem et Kys? Hun har stævet Dem hid?

Guilielmo.

Ja vist! Hun venter mig.

Gartneren.

Falske Slange! O jeg er det ulykkeligste Menneske paa Jordens. Men du fortiner ikke min Kierlighed. Jeg vil aldrig see Dig mere. Hold Du kun af denne Landstryger! Mig seer Du aldrig meer! (han gaaer.)

Guilielmo.

Hvad er det? Nu taler han jo reent dansæ.
 En masteret Elster altsaa, ligesom jeg? Bravo!
 Vær Du kun rolig! I Morgen vil Historien op-
 klare sig selv. Den arme Diævel, det gør mig
 dog ondt for ham. Men det maa han nu finde
 sig i. Denne Nat er en urolig Nat for os alle,
 den maa ogsaa være det for ham. Der er Lys!
 Der er Lys! (Lægger Haanden paa Hiertet.) Maa
 staae mig nu bi Erato! Euterpe! I Muser, for
 Musik og Poesie! Og du, Jalousie! kom mig til
 Hielp, og lær mig i et Dieblik, om jeg skal tilbringe
 mit Liv i den danske Greias Lund, eller evig flye fra
 disse skumle Skove.

(Præluderer).

Det er, som jeg tænkte. Jeg seer to Gruen-
 timer bevæge sig i Værelset deroppe. Kammer-
 pige har sin Frøkens Fortrolighed. Henrik hav-
 de Net. Hvad gør jeg? Er det dog ikke en Daar-
 lighed? Men nu er det eengang kommen saavidt.
 — Kærlighed undskylder alt. — Og naar kun det
 Vigtigste ikke mangler, saa ville vi snart forstaae
 hinanden.

(Han synger).

En fremmed Ungersvend,

Som reiser snart igjen,

Sin Wise siunger her,

Før Den, han meest har Kær.

Du hulde Pige, Du! Vær god og venlig nu.
 Tillader Du mig frist
 For Dig at sukke lidt,
 I Freias dunkle Lund,
 I Elskovs Midnatstund?

Jeg vil ved Eitharklang
 Forkynde Dig i Sang,
 Hvor varmt mit Herte slaeer,
 Og hvad mig Haabet spaer.
 Jeg er i Lænker lagt,
 Men Lænken er min Pragt;
 Blod som et Silkebaand.
 Næk mig Din hvide Haand!
 Skænk mig en Styrkedrik,
 Af Dine Himmelblik!

Jeg svæver, som en Bi,
 Saa vinget og saa fri,
 Fra Blomst til Blomst omkring
 Paa denne Jordens Ring.
 Jeg suger Honning sode
 Af Purpurrosens Røde,
 Af Liliens hvide Skær.
 Jeg til min Celle bær
 De sode Røs, jeg faaer;
 Og priser Ungdoms Vaar.

Gud, hvor faaer jeg dog Mod til alt dette?
 Nu, kom da nu, min Klothilde! Viis Dig for
 Binduet, som en herlig Juno paa sin Sky, og
 knus mig med Din Bebreidelses Torden, at jeg
 kan fæste mig i Stovet for Dine Fodder!

(Der præluderer indenfor Binduet).

Guilielmo.

Gud hvad er dette? Man svarer mig.

Klothilde (synger).

Ei Nordan's Kærighed
 Af sig en Flagren veed;
 Den svæver ei som Bi,
 Og den er aldrig fri.
 Til Graven er den tro,
 Den kun forener To,
 Som intet skiller ad.
 Dens Beemod gør den glad.
 Den staaer, som Sterne sat,
 I Livets Vinternat.

Guilielmo.

O jeg Lykksalige! Det er hende! Hun elsker
 mig. Hendes Stemme skælver —

Klothilde (med stigende Bevægelse).

Men skældent er det Bryst,
 Som kænder denne Lyst,

Narciss i flygtig Elv

Horgabes i sig selv.

Thi styrk Dig, svage Siel!

Dit Drømmebilled qvæl!

Selv har Din Sorg Du stakt.

Du har jo intet tabt.

Lad flagre, hvad der vil;

Og luk Dit Hjerte til!

(Vinduet bliver lukket, og der bliver mørkt
i Værelset).

Guilielmo.

O jeg Ulyksalige! Hvad har jeg giort? (han
kaster sig paa Knæe). Klothilde! Evigelskede Pige!
Hør dog Din Ven! Lad ham med et eeneste Ord
tilintetgiore denne afskyelige Misforstaelse! Men
hun er der ikke. Hun hører mig ikke. Hun flyer
mig. Hvilken forfærdelig Nat vil hun tilbringe!
Og det er jeg folde, letindige Menneske Aarsag i.
(Groi. Glæde). Men, hun elsker mig. Hun elsker
mig! — Tilgiv Din Ven disse sidste bitre Taa-
rer! Solen skal i Morgen gaae herlig op over Din
Fødselsdag. O hvilken Dag vil den blive for os
begge!

(han iles bort).

Klothildes Værelse.

Klothilde. Beate.

Beate.

Gud min bedste Frøken! hvad fattes Dem?

Klothilde (i den heftigste Bevægelse).

Intet mit Barn! Slet intet. Hvorledes
skulde det gisre mig fortvivlet, som jeg saalænge
har været overbevist om?

Beate.

Denne Guitharspiller Guilielmo —

Klothilde.

Er ingen anden, end den unge Herr von
Bilbo.

Beate.

Gud bevares! Deres Kæreste! bedste Frøken?

Klothilde.

Min Kæreste! Ja det var han i Sand-
hed. Ikke i den almindelige Betydning; thi in-
tet Baand binder mig til denne Ryggesløse. (læg-
ger med Zaarer Haanden paa sit Herte). Og
der er altsaa heller intet, der kan briße.

Beate.

Fat Dem, kæreste Klothilde!

Klothilde.

Jeg har havt Lid til at fatte mig. I tre
Aar skulde man dog tro, man sik sin Hat-
ning. Og dog Beate — Kærligheden er en
lumst Gist. — Man mærker det ikke; — men den
udtærer langsomt — og sikkert!

Beate.

O min stakkels Froken!

Klothilde.

Saa er det da nu kommen til, hvad vi alle
frygtede! Hvad selv hans kortsynede Fader spaaede!

Beate.

Men han lader dog slet ikke til at være saa
ryggeslos. Lidt overgiven og vild! — Herregud,
man veed hvordan unge Mennesker ere.

Klothilde.

O jeg veed det jo alt! alt! Man har fortalt
mig alt. Han er kommen tilbage. Har glemt,
hvad han skylder sin Familie og sig selv; gaaer
omkring, synger for Penge, og griber enhver
Leilighed til et Elskovseventyr. Han veed natur-
ligvis ikke endnu at min Fader har forandret sit
Navn; at han har kisbt dette Gods.

Beate.

Men han er meget velsklaedt, og næsten elegant.

Klothilde.

En endnu storre Skændsel for ham. O det
veed man hvad det har at betyde, naar en sinuk-
ung Lediggienger er saaledes klædt. — Gy Beate!
— Men nu er det ogsaa reent forbi. — Tie
med hvad jeg har betroet Dig! Lad intet Mennes-
ke vide noget derom. Den sidste Funke der har
flammet for ham, er nu slukt i mit Herte.

Beate.

Af, den stakkels Guilielmo. Det gør mig
dog ondt for ham. Kæreste Frøken, De er dog
ikke vred paa mig? De kan troe, han er slet ikke
førelstet i mig, det er kun hans Spog.

Klothilde.

Hvem twibler om det? Hvad er Kærlighes-
den ham andet end Spog? — Nu vel, mit Barn!
vi ville ogsaa spøge. Vi ville lee, og være ret
overgivne paa min Fødselsdag imorgen.

Beate.

Han har jo sagt, han vil komme og synge
en Sang til Deres Ere?

Klothilde (bitter).

Den Ere skal jeg dog have mig frabedet.
Seer Du, min Pige, det kan ikke være længe,
saa vil han opdage hvor han er. Men jeg vil

Skæne min Fader for al Ærgrelse; vi maae forhindre, at denne Tildragelse rygtes. Seer Du, Beate, jeg saaer et lystigt Indsald, ret morsomt. Hvad siger Du, min Pige? Han er forelslet i Dig; saadan lidt, saameget som han paa sin Maade kan blive. Nu vel! Du skal skrive ham en Seddel til. — Folg mig i mit Sovkammer. Du skal stivne ham hen i Lundens imorgen Klokketid ved den gamle Offersteen. Jeg tager Dine Klæder paa. Vi ere omtrent af een Hvide. — Et Slo over Ansigtet. Han troer det er Dig. Og naar jeg da staaer for ham, — da vil jeg afdrive Sloret! Da skal mit stille Blik, min folde Fortvibselfestaare knuse ham; og han skal evig sye for mit Nasyn.

Beate (afsides).

Af den stakkels Kroken! Hun elsker ham hsiere, end hun selv veed af.

Klothilde.

Hvad siger Du Beate?

Beate.

Jeg adlyder Deres Besaling. Men jeg beder Dem, vær rolig! Jeg kiender rigtig nok ikke meget til Mennestene; men jeg maatte tage saare feil, hvis den unge Vilbo var ryggeslos. Han er saa sund og blomstrende. Han har saadan to gode

Hine. Skælinske ere de rigtig nok. Og han taler saa klogt, saa vittigt —

Klothilde.

Pige, Pige! Du har dog vel aldrig forgæbet Dig i ham? For Himsens Skyld tag Dig iagt, mit Barn!

Beate.

Nei, jeg elsker min Gartner. Men jeg er vis paa, at den unge Vilbo elsker Dem. Skulde han ikke faaet at vide, at De var her, at hans Fader var her? Det er jo dog altfor usandsyntligt. Jeg er overbevist om, at det er altsammen Spøg.

Klothilde.

Af hvor gierne vilde jeg selv holde det dersør! Men desvarre! Den gamle Vilbos Liebhør —

Beate.

Ei hvad Henrik? Det er den største Strik Jorden kan bære. Og jeg saae dem jo tale forstoligt sammen imorges i Skoven.

Klothilde.

Gjorde Du det? Vilhelm og Henrik?

Beate.

Ja!

Klothilde.

Beate! Duaabner mig endnu en Udsigt til
Redning. — Men dobbelt stor er Fortvivlelsen, hvis —

Beate.

Kære Froken; lad os haabe det Bedste!

Klothilde (holder sine Hænder med Taarer).

O gode Gud! Lad mig finde ham tro! Jeg
elster ham endnu, det føler jeg kun altfor vel.
Jeg er intet uden ham. Lad mig finde ham tro
og uskyldig imorgen paa min Fødselsdag; eller
lad den blive min Dødsdag! (De gaae ind).

Lunden med Freias Ulter.

Jakob

(med sin Pose paa Ryggen, famlende.)

Hvor blev Maanen af? Jeg troer den er ikke
rigtig i Hovedet. Er det at lyse? Mig synes naar
man ikke har andet at giøre, end at skinne fra Mor-
gen til Aften, saa kunde man gierne passe sit Em-
bede. Her er saa mørkt, som i en Snustobakks-
daase, naar Laaget er lukket. Disse storsmudede
Træer løbe Gen paa Armen i et Bæk. Hvad og-

saa disse Skyer skal til? De due nu ikke til andet, end til at giore Matten sort, og Folk vaade med! Jo det er en Regiering vi har! — Jommeni! Jommeni! Jeg fattige Karl! Jeg er faret vild. Jeg kommer aldrig mere hjem i dette Liv, jeg kommer ikke i Seng hele Matten. Tys! Hvad er det som brummer? Nu skal vi have Tak! — Af det er Klokk'en oppe i Kirketaarnet. (Klokk'en slaaer tolv; Jakob tæller Slagene.) Nu det er ude med mig, Klokk'en slaaer tolv. Hu! hu! hu! Jeg er saa bange for at Mummen skal begynde at spøge paa min Ryg. (Toler frygtsom med Haanden tilbage paa Posen.) Nei, han ligger ganske stille; han er nok falden i Sovn. Gud være lovet, det er endda en Trost.

Skoleholderen (kommer med sin Sækkepibe.)

Efstov pleier at gisre blind, siger Ordsproget! Det er sandt! Mit Syn har slaaet mig feil hele Matten. Siden jeg forlod min Hersterindes vindue er det gaaet mig ligesom Ulysses von Don Quixote! Eller hvad han heed, den stakkels Mand, som foer vild, og blev forvandlet til et Sviin, paa sine gamle Dage. Jeg er ofte for gaaet denne Vei, uden Vanskelighed, men i Nat — Jeg veed ikke hvad det kan være. — Jeg vil ellers falde alle mine Skoleborn til Vidne, om de nogentid have

seet mig være bange paa Skolen. Men i denne mørke sorte Skov faaer man til sidst en Ahnelse, en Beklemmelse! Det er en Fordom, man har inddrukket med Modermelken, at man altid har Respekt for disse gamle, alvorlige Bogetraer, der dog i Grunden ere lutter uformelige Dæsner. Gid jeg havde mig et Compas, at jeg kunde lede mig ud; at jeg ved et giort Bestik lykkeligen kunde faae at vide disse Egnes sydlige eller nordlige Bredde. Det var i Grunden en dum Streg. Hvad vilde jeg gamle Mar løbe i Skoven for om Matten? Men da jeg havde kigbt Sækkepiben, saa syntes mig dog, jeg vilde giøre Brug deraf. Deri kan dog ingen fortenke mig.

Jakob.

Ehs! Mig syntes jeg horte en menneskelig Stemme. — Her vræmler af Rovere i denne Skov, som af Bluer i Juleastens Grød. Det er en Røver, det gør jeg min Hals paa, — det kan jeg mærke paa min Forstrækkelse. — Af hvorfor henger man dog ikke slige Karle op? Jeg vil lade ligesom jeg brød mig om ingenting. Jeg vil synge, for at sætte Mod i mig selv. (Synger ganske sagte.)

Munken gaaer i Enge

Den lange Sommerdag,

Hvad gjør han der saa længe?

O ja! O ja! O ja!

Han plukker af de Roser,
Han plukker af de Bær,
Dertil de Krusemynter —

(Bryder af; men kontinuerer dog i en
syngende ængstelig Tone.)

Jeg tor ikke blive her!

Skoleholderen.

Silentium! Hvad er det? Mit Blod koger i mit Liv. Jeg hørte noget grynte! Som et Bildsvin, som et Marsvin, som en Bjørn! Hvis det var et glubende Dyr, som agtede at fortære mig? Af hvad hielper mig nu alle mine Capaciteter? Gid jeg havde mig en Logte! — Stille! Jeg faaer et Indfald! Jeg har hørt at slige Dyr skal imponeres ved stærke Instrumenters Lyd.

(Blæser i Sækkepiben.)

Jakob.

O vee! O vee! Det hvæser! Det hvæser! Det er ikke engang en Røver. Det er sikkert en Gienganger! Eller en Kat! Eller en Bussetrolde! Hvad skal jeg nu giøre? Skal jeg flygte bort eller blive her? Skal jeg gaae? (Stoder sig mod Freias Alter.) Nei jeg skal staae.

Skoleholderen.

Buskens Raslen bliver ved! Af jeg staaer paa Gravens Bredde. Skal noget redde mit Liv, saa

er det en hurtig Retirade. (Han tager Flugten hen mod Alteret, og omfavner Jakob.) Nu er det ude med mig!

Jakob.

Ja med mig ogsaa!

Skoleholderen.

Jakob! Jakob! Er det Dig?

Jakob.

Skolemester! Er det ikke andre end ham? Jeg meente det var en Rover, eller i det mindste en Gienganger.

Skoleholderen.

Giv mig Jakobus, hvad vil Du her?

Jakob.

Her? Her vil jeg sku ingenting! Kunde jeg bare slippe bort.

Skoleholderen.

Gaaer Du da omkring i Laaget?

Jakob.

Næstendeels. Men hvad vil Magisteren her? — Af der rasler det jo igien.

Skoleholderen.

Mit Hierte isner i mit Liv.

H. om 1900

Jakob.

Af Magister!

Skoleholderen.

Af min Ven!

(De staar forstenede i hinandens Arme.)

Gartneren (kommer).

Fordomte Mat! Som saa dumstelig har borsvet mig al min Glæde, giort mig til en Mar, til et ulykkeligt Menneske! Leder Du mig nu ogsaa vild? Ha leed mig fun vild, langt bort herfra, fra den trolose, falske Slangen! — O men hvis hun dog elskte mig alligevel? Hvis denne Knægt fun vilde narre mig, fordi jeg forstyrrede ham i hans Kirularum? Men — tager jeg ikke feil, saa hører jeg noget røre sig henne mellem Stenene. Det er et gammelt Offersted, hvor man maa ske for nogle hundrede Mar siden har borsvet mange Mennesker Livet. Hu! — Jeg gyser! Det rører sig igien? Det er Mennesker. Frist Mod! Jeg maa vide hvem det er. Frist Mod! (Han stoder mod Stenene og omfavner Jakob og Skoleholderen.) Ha for Dievlen! Hvem er der?

Skoleholderen.

Af naadige Herr Røver, spår mit Liv! Jeg sidder med Kone og mange smaae uforsergede Born,

som ikke engang have Raad til at frabede sig al Condolence i Aviserne, hvis jeg ved Døden afgaaer.

Jakob.

Af naadige Herr Rover, spar ogsaa mit Liv! Jeg sidder ogsaa med mange Koner og mange smaae Børn, ligesom Skolemesteren.

Gartneren (afsides.)

Det er Skolemesteren og Jakob. Hvis de nu skulde kiende mig? Jeg gidder ikke tale tydsk, og er slet ikke stemt til at spille min Rolle.

Jakob (vegende paa Skoleholderen.)

Jeg skulde ikke rose min Prosepter i hans Disne, men han har flere Penge i sin lille Finger, end jeg i min hele Krop.

Skoleholderen.

Af kiære Herr Rover! Mærker han ikke nok, at Knægten er bange for den Pose, han har paa Nakken?

Gartueren.

Kiare Born! Jeg er ingen Tyv, eller Rover. Lad de Griller fare.

Skoleholderen.

Af saa red os da fra Tyve og Rovere; thi der er flere endnu! See der. (De staae stille.)

H,

Guilielmo (kommer med en lille Seddel i
Haanden.)

O jeg erude af mig selv, af Glæde! I denne
Seddel stevner Beate mig hid i Lundten imorgen.
Der er intet Spørgsmaal om, at dette er Klothildes
Anslag; at hun saaledes vil overrække mig. Af
den muntre Maade hun hævner sig paa, seer jeg,
at hun ikke har taget sig Eventyret med Beate saa
nær, som jeg frygtede. Her skal jeg see hende igien!
O sode Greia! Det var da ikke uden Betydning, at
jeg imorges huggede Dit hellige Navn i denne gamle
Offersteen? Imorgen skal virkelig Din blom-
strende Lund indvies til Din Tieneste. Tak Greia!
Lad mig omfavne Dit Alter, lad mig stærke Dig
min Tilbedelse! (Han gaaer hen for Alteret, bres-
der sine Arme ud, og omfavner alle de andre Tre.
En Sky gaaer fra Maanen og han bliver dem vaer.)

Skoleholderen.

Er det ham, Herr Spillemand?

Jakob.

Er det ham, Herr Lurendreier?

Gartneren.

Er det ham, Herr Lurendreier?

Guilielmo (med latter.)

Hvad seer jeg? Skoleholderen med sin Sække-
pibe! Jakob med sin Kæmpe! Gartneren med

sin Sax! Og jeg med min Bislet doux! Alle fire
Knægte i dette comiske Kortspil. Alle Beates ulyk-
kelige Elskere. Men tager Eder iagt, mine Herrer!
Jeg er Hierter Knægt; og Hierter er Trumf. —
O jeg er saa lykkelig, saa overgiven at jeg neppe
veed hvad jeg siger. God Mat, mine Herrer! Jeg
anørker Eder alle en saa god rolig Mat, som min er
salig, fordi den er urolig. Jeg vil sværme omkring
i Skoven til Solen stiger over de grønne Bakker;
da vil jeg knæle og den skal speile sig i mine Taaerer.
(tager Gartneren under Hagen.) Fortvivl ikke, mit
unge Menneske! Alt kan endnu blive godt. • Wel
ere vi Rivaler, men vi skydes ikke. • (han gaaer.)

Skoleholderen og Jakob,
Af vi arme forelskede Mænd!

Gartneren.

Gaa Du er hende værd!

Skoleholderen og Jakob.

Hvad skal vi giøre? Hvor flyer vi hen?

Gartneren.

Bie fun! Hævnen er nærl

Alle Tre (lägge Hænderne i hinanden).

Hævnen er nærl

Fierde Aft.

Værelse i et Gæstgiverhuus.

Morgen. Madam Geldschlingels. Tom
frue Uhrhane, hendes Pige.

M a d. Geldschlinge.

Hvad er Klokkens Urania?

Jfr. Uhrhane.

Den er ni. Men hvorfor falder Madam men mig Urania? Jeg hedder jo dog simplemang Uhrhane.

Mad. Geldschlinge.

Din Fader heed Uhrhane. Det var en anden Sag, han var et Mandfolk. Nu maatte Du hedde Uhrhania, siden Du er femininum.

Fr. Uhrlau.

Er jeg femininum?

Mad. Geldschlingels.

Veed Du ikke at Du er et Fruentimmer?

Ifr. Uhrhane.

Jo det har jeg længe vidst. Men hvad kommer det Navnet ved?

Mad. Geldschlingels.

Nu kaster Du blot H'et bort, saa bliver Du Urania. Uhrhane klinger altfor populært. Jeg veed nok hvad Ulykke jeg havde af min salig Mands Christen Geldschlingel. Og hvad funde han for det, at det traf saadan ind? Man skal bedsmme Folk efter Fortienesten og ikke efter Navnet.

Ifr. Uhrhane.

Ta, og den salig Herre havde vist megen Fortieneste.

Mad. Geldschlingels.

Ta han fortiente meget mellem Nar og Dag, det er sandt. Men man kunde saamænd aldrig sige ham noget paa; det stekte bestandig paa en subtil og upaaklagelig Maade.

Ifr. Uhrhane.

Det halve af Navnet var ganste smukt, nemlig Christen. Bare ikke Geldschlingel var kommen saa pludselig ligeovenpaa.

Mad. Geldschlingels.

Ja, Christen er dog saa gammeldags. Jeg holder meer af Carl og Louis, og Vilhelm og saadanne romaneste Benævnelser.

Jfr. Uhrhane.

Det er nok ogsaa en af Hovedaarsagerne, hvorfor Madammen vil gipte sig. Og saa fordi hun synes, hun vil være Frue! Ikke sandt?

Mad. Geldschlingels.

Herre Gud Urania, kan Du fortænke mig deri? Nu omstunder ere jo alle gipte Fruentimer Fruer. Og det er ret; Thi hvad vil det sige Fruentimmer? Det vil sige: Et Lømmer som der kan blive en Frue af. Hvorfor skulde jeg da være Stedbarn; da vor Herre dog har givet mig Midler nok til Standens Vedligeholdelse?

Jfr. Uhrhane.

Men den unge von Vilbo er ogsaa en smuk Mand og en Adelsmand.

Mad. Geldschlingels.

Mellem os sagt, Urania, saa er den sidste Post den vigtigste. Man maa holde sig til det Solide. Skisheden forgaaer, men Adelskabet bestaaer.

Jfr. Uhrhane.

Ja deri har Madammen sin Rigtighed.

Mad. Geldschlingels.

Naar man er paa min Alder, mit Barn,
saa vender man sine Hine mod Evigheden, og
tænker kun paa hvad der trodser Død og Lilin-
tetgivelse.

Jfr. Uhrhane.

Det er sandt. Vil Madammen ikke nu ha-
ve sin Kasse?

Mad. Geldschlingels.

Du kan ringe. (Pigen ringer). Jeg venter
ham hvert Døeblik, den unge Galning. Han har
inviteret mig herud ved Møllen. Det er artigt
nok; hm! Og jeg har været saa godlidende at
foie ham deri.

En Opvarter (kommer med Kaffen).

Mad. Geldschlingels.

God Morgen, min Gode. Dette Værtshuus
ligger ret smukt ved Møllen.

Opvarteren.

Ja!

Mad. Geldschlingels.

Den Mølle har virkelig noget pittoresk ved
sig; naar jeg skal sige min Sandhed.

Opvarteren.

Hvad besaler Madam?

Mad. Geldschlingels.

Jeg mener Mollen derhenne, med Hulene
og Vandet og Regnbuen, naar Solen Skinner
deri; den har noget malerist.

Opvarteren.

Ja, den er meget malerist. Den maler Meel
tre Gange om Ugen, og den kan ogsaa stampre
Klæde.

Mad. Geldschlingels.

Quelle bête! (Opvarteren gaaer). Disse Men-
nester af de lavere Stænder have dog slet ingen
Idee om andet, end hvad der angaaer Maden og
Klæderne. Det er ikke til at udholde. (hun skæn-
ker til Ifr. Uhrhane). Sæt Dig kun hos mig!
Vi ere jo alle Mennester. Har Du sat min Bæ-
vernaal i min Loupee?

Ifr. Uhrhane.

Ja, den glindser som en Stierne paa Himlen.

Mad. Geldschlingels.

Du er altfor complæasant. (seer sig i Spei-
set). Mit Sæt er bleven lidt fortrykket i Vog-
nen i Aftes.

Ifr. Uhrhane.

Det hælder ligesom et Hølæs til den ene Side.
Men ikke den unge Gilbo vil finde denne Klæde-
dragt altfor gammeldags?

Mad. Geldschlingels.

Det maa han finde sig i. Mit Sæt er en
fir Idee. Det forandrer jeg aldrig. Jeg kunde
giort mangt et brillant Partie, hvis jeg kunde
beqvemmet mig til at gaae med Solhat. Men det
gior jeg ikke.

Ifr. Uhrhane.

Wil Madammen ikke have lidt af den rare
Flode? Den er saa deilig tyk og feed, herude paa
Landet.

Mad. Geldschlingels.

Nei, det kan jeg ikke taale for min Mave.
Giv mig den lille Flaske med Martiniqueliqueuren.
(hun hælder noget i Kassen). Det dæmper Kaf-
feens Magt; den er mig ellers altfor stærk.

Ifr. Uhrhane.

Ta jeg har ogsaa hørt, at naar nogen har
bernset sig i Kasse, og bare drikker et Par Kop
per Liqueur ovenpaa, saa bliver han strax ædra.

(Det banker).

Mad. Geldschlingels.

Af min Gud, der er han. (hun spilder Kaf-
feen i Skisset).

Ifr. Uhrhane.

Hillemand, Madam!

Mad. Geldschlingels.

Himmel og Jord! Tag mig et Visseklaede.

Skynd Dig. Det var da en Tandens Streeg!

Ifr. Uhrhane (visser hende af).

(Det banker igien).

Kom ind!

Mad. Geldschlingels (springer op).

Er Du gal, Eos? (Hun løber hen, skyder Glæsen for Doren, og siger med blid Ros) Ma behag at opholde Dem et Dieblik. (Til Uhrhane).

Der! tag Liqueurflasken, og sæt den i Skabet igien!

Hvad maatte det unge Menneste troe, hvis han kom her, og sæe Brændevinsflasken paa Bordet klokken ni om Morgen?

Ifr. Uhrhane.

Vi kan jo sige, Madammen har haft Tandpine i Nat, og at Doktoren har raadet Dem at holde lidt Spiritus ved den hule Tand.

Mad. Geldschlingels.

Hule Tand? Jeg har ingen hul Tand, Mamse! Et Fruentimmer, som vil give sig, har aldrig hule Tænder. Forstaaer hun det? Give mig mit sorte Silkeforklaede, og lad ham saa komme. Nu er jeg prefaveret paa alt.

(Uhrhane gaaer hen og lukker Guilielmo ind).

Guilielmo.

See god Dag, god Dag, min rare Jon-
frue! Nu det var da en nydelsig Kammerpige.
Saa trind som en Hebe, og saa frist som en ny-
udsprungne Rose. Al med Tilladelse! (Han vil
kysse hende).

Jfr. Uhrhane.

Men bevares vel, Herr von Bilbo, seer De-
ba ikke Madammen?

Guilielmo.

O det bryder Madammen sig ikke om. Det
er en fornuftig Kone. Ikke sandt, Madam Geld-
schlingels, De har intet imod at jeg kysser Deres
Kammerjomfrue, naar det kun skeer paa en ans-
taendig Maade?

Mad. Geldschlingels.

Min Herr von Bilbo — jeg maa tilstaae
Dem — efterom Sagerne staae — efter de Forhold
der er imellem os — saa ere slige Aspekter ikke
af den Slags, at de kunne forvisse mig om et
onsteligt Resultat, hvad Deres Maade at com-
portere Dem paa angaaer. Jeg veed vel, at
unge Mennesker nuomtide ikke give de Forhaabe-
ninger, som en god Opdragelse, og de Eldres
Exempel burde forvisse dem om; men jeg havde
dog troet, at en ung Herre med Deres Evner,

som har reist saalænge udenlandst, og seet Folk,
der er kommen videre i Conturen, end vi; — jeg
tilstaaer, siger jeg — jeg havde ventet mere Pres-
jussement af Dem i saa Henseende.

Guilielmo.

Min hoistærede Madam! Jeg holder for, at
een af de føleste Laster, et Menneske kan falde
til, er Forstillelse. De seer, jeg givr ingen Ros-
verkule af mit Hierte, og lover ikke meer i Bes-
gnydelsen, end jeg kan holde.

Mad. Geldschlingels.

Saa Herr von Bilbo dog troer at funne
indlade sig i de Maximer, som Deres Hr. Fad-
er har foreslaaet?

Guilielmo.

Min Fader truer med at giore mig arves-
søs, hvis jeg ikke ægter Dem; og De kan let
tænke Madam, at saa stærke Invectiver — en
Faders Skældsord og Forbandelser —

Mad. Geldschlingels.

Det vilde være sorgeligt, hvis saa trivielle
Grunde kunde afgisre Resultatet i vore delikate
Forhold, min unge Herre!

Guilielmo.

Af, hvad gør man ikke, for at undgaae en
Faders Forbandelser?

M a d. Geldschlingels. i anmulet

Behag at nedlade Dem! (De sætte sig) Jimid-
sertid vilde jeg dog heller renoncere paa den be-
hagelige Idee af Deres Hjerte, end være over-
bevist om, at kun Frygten for en Fader havde
bragt Dem til denne Yderlighed.

Guilielmo.

Maatte jeg, uden Ubestedenhed spørge Ma-
dammen: Holer De i Deres Hjerte noget for mig
af den Passion, som man vulgo pleier at kalde
Kærlighed?

M a d. Geldschlingels.

Om jeg følte den, min Herr von Bilbo, saa
kan De let tænke, at min Agtelse for hvad jeg
som Enke skylder min afdøde Mands Minde, og
som Fruentimmer mig selv, vilde være nok, til
ikke strax i saa Henseende at kunne give Dem et
afgiorende Resultat.

Guilielmo.

Nu vel! Jeg givs heller ingen Fordring paa
en slig Fortrolighed. Men De har dog lovet
min Fader at De vil ægte mig.

M a d. Geldschlingels (forlegen).

Jeg nægter ikke — Deres Herr Faders hur-
tige Maade at gaae frem paa — en vis Fors-

plumring i Ideeassocationerne. — Jeg er Enke, og traenger til en Støtte paa min Vandring i Livet.

Guilielmo.

Man har sagt mig; — Lad os tale reent ud, og geneer Dem ikke for mig; man har sagt mig, at det var en vis sijn Eresfoelse, som bragte Dem til dette Skridt. De sollte Deres Sælsadel, hvor naturligt! og ønskede nu at Le gemet maatte blive hævet i samme Stand, for at det Ene kunde svare til det Andet.

Mad. Geldschlingels.

Jeg nægter ikke, at jeg endnu har noget af den gamle ørlige Respekt, for Herkomst og Familie. Paa de senere Tider er der opskudt saa mange Paddehatte og Svampe i Nutidens Mose, der igien have faaet Fodder at gaae paa; saa man vel endelig engang maae holde sig til det Solide. Og da Himlen har bestieret mig store Midler, saa har jeg ogsaa fra denne Side troet at burde gavne mit Fædreland, med at oprette et Stamhus, til Familiens Vedligeholdelse.

Guilielmo.

Ga det er sandt, det vedligeholder Familien, og især Broderkiærheden. Men, naar det altsaa kun var en Adelsmand?

Mad. Geldschlingels.

I saa Henseende er jeg tollerant, og vilde ikke
saa stricte holde mig til Person og Navn. Dog
saae jeg helst, at Navnet var gammelt og Personen
var ung; og jeg maa tilstaae, at Deres Nærve-
relse — Deres Væsen og Lækkelighed —

Guilielmo.

O lad det ikke forstyrre Dem! Jeg er en
vild, uvoren Krabat, det kan jeg forsikre Dem.
Dog, det maa jeg sige til min Selvroes, i visse
Maader er jeg dog igien meget ordentlig. Jeg er
aldeles ingen Ven af Drif og Sviir, og der kom-
mer aldrig Brændevin i mit Huus, eller over min
Dortørstel.

Mad. Geldschlingels.

Ikke det? Heller ikke Liqueur?

Guilielmo.

Ingen af Delene.

Mad. Geldschlingels.

Men man kan dog ikke altid undvære disse
Delse. Der maa jo dog være Liqueur paa Plum-
buddingen, naar den kommer brændende ind paa
Bordet; Giaesterne maae jo dog ovenpaa Maalti-
det have deres Pudskasse.

Guilielmo.

I saa Henseende spiller jeg dem virkelig et
Puds; thi de faae ingen.

Mad. Geldschlingels.

Ikke det?

Guilielmo.

Hvad det angaaer, træder jeg ikke i min Far-
ders Hodspor; hvilket desuden er vansteligt, da
hans Gang er noget vaklende.

Mad. Geldschlingels.

Jeg beder Dem, min unge Herre! Tael med
Respekt om Deres Herr Papa i min Presence.
Det er en Herre, som jeg har al Verbodighed for.

Guilielmo.

Jeg kan forsikre, han ikke mindre for Dem.

Mad. Geldschlingels.

Der er faae Cavallerer paa hans Alder, med
den Rorighed og det muntre Lune. Mangen ung
Person maatte ønske, at have Fierdeparten af hans
vigorsse Bevægelighed.

Guilielmo.

Men, naar jeg skal tale oprigtig, faa synes
mig, at der er en vis Sympathie; een paa de
samme Livsansuelser bygget Sielharmonie, mel-
lem Dem og min Fader, Madam Geldschlingels!

Mad. Geldschlingels.

Sandelig, Herr von Bilbo! Der var et Bierblik, hvori jeg ikke var ham ligeegyldig. Men hvad skal man sige! Høsten, med sine Webler og Parer, maae staae tilbage for Vaaren med sine Violer og Roser. Et Fruentimmer, af en sat Alder, kan ikke nedlade sig til dette Coquetterie, hvormed Nutidens unge Manseller lokke det forblindedde Mandkison. Verden er daarlig, den vil bedrages. Det Forsængelige kommer alt meer og meer i Veiret, og det Solide alt meer og meer paa Knæene. Det er mit Princip.

Guillemo.

Men nylig havde Madammen jo det Princip, at det Solide kom i Veiret og det Forsængelige paa Knæene.

Mad. Geldschlingels.

En Sag kan sees fra forskellige Synspunkter, min unge Herre. Jeg beder Dem ikke at udlægge mine Ord!

Guillemo.

Nu vel! Altsaa — for altsaa at blive ved Tæten, — hvis min Fader nu skulde have gjort den bedrøvelige Erfaring, at det er ikke alt Guld, som glimrer? Hvis han endelig skulde være kommen

til den Overbevisning, at een Fugl i Haanden,
er bedre, end ti i Lusten? Dersom hans omme
Følelser, fornærmede af en ung næsvis Dame,
skulde være vendte tilbage, til Dydens, Solidite-
tens og den sunde Fornufts Wei?

M a d. Geldschlingels.

Hvorledes Herr von Bilbo? De troer.

Guilielmo (med comisk Pathos).

At min Fader endnu elster Dem, med alt det
gamle Chevaleries brændende Kærlighed; at den
Heberdrom, der for et Diblik omtaagede hans
Hierne, er bortdunset; og at det kun kommer
an paa Dem, at giore det første Skridt, for at
han skal kaste sig for Deres Fodder, og, ved en
findrig Forbindelse, hævne sig paa den Letfundige,
der saa lidet vidste at paastionne hans Fortienester.

M a d. Geldschlingels.

Troer De det, min Herre?

Guilielmo.

Jeg er overbevist. Dersom De vilde skrive ham
et Brev til, saaledes som jeg dikterer det — og
dersom De vilde folge mine Raad —

M a d. Geldschlingels.

Jeg gior i saa Henseende ingen Vanstelighed,
men beqvemmer mig til alt, hvad der kan

bringe den gamle Forstaelse igien tilveie. Vil
De behage at følge mig ind paa Salen, der staaer
mit Skriverto.

Guilielmo.

Velan. — Og — ingen Misfiendelse imellem
os, fra nogen af Siderne?

M a d. Geldschlingels.

Jeg veed hvad jeg skylder mig selv og andre,
min Herre.

Guilielmo (lægger Haanden paa sit Bryst.)

Jeg kan ikke elste Dem! Jeg kan ikke!

M a d. Geldschlingels.

Og jeg vilde ikke elste Dem, om jeg ogsaa
kunde.

Guilielmo.

Nu saa gaaer jeg, naar det er saa nær engang,
rolig i min Grav. Jeg skal sige Dem Marsagen.

M a d. Geldschlingels.

Jeg forlanger ikke at erkynndiges derom.

Guilielmo.

De er stødt paa mig; det mærker jeg. Her-
regud, er man da selv Herre over sit Hiertes Es-
teller?

Mad. Geldschlingels.

Jeg tager ti Gange heller deres Herr Fader
end Dem, naar De endelig vil vide det.

Guilielm o.

Bravo! Og jeg ægter ti Gange heller en An-
den end Dem. Saaledes bør det være. Erligt
og redeligt. (med Pathos). Kierligheden er en Pho-
nix, af den gives der kun et eeneste Exemplar; den
stiger først af sin Aske i en ny Skikkelse, naar den
Forrige er udbrændt; men Vensteb er en vild Kasta-
nie, som voxer paa Landeveien og findes i enhver
Grovt. Maa jeg byde Dem min Arm?

Mad. Geldschlingels.

Det unge Menneske lader dog til at have
Lecture. — Folg os Urania!

Guilielm o.

O naar Urania folger os, hvad kunne vi da
onste mere? (De gaae.)

Gartnerens Kammer.

Gartneren. Skoleholderen. Jakob.

Gartneren.

Seer I, mine Herrer! Her ligge stoppede
Piber, og her staaer en Kande Godtol, og her staaer

et Lys paa Bordet, og der staer en Flaske Brændevin. Drinker nu og smoger nu, og hører fremfor alt efter, hvad jeg siger Eder. — *1. 2. 3. 4.*

Skoleholderen.

Men sig mig, hvorledes er De paa eengang bleven det danske Sprog saa mægtig, min Ven! thi Vanstelighedens Superlativitet for en Fremmed er bekjendt nok.

Gartneren.

En anden Gang, Herr Magister! En anden Gang! Nu ville vi kun tænke paa vor Hævn.

Skoleholderen.

Mu ja da! Hvor staer Brændevinen?

Gartneren.

Der! (Skoleholderen drinker.)

Jakob.

Hvor staer Godtollen?

Gartneren.

Der! (Jakob drinker.) Seer I nu, mine Herrer! Hvordan vi altid siden kan hævne os mere paa den usorskamme Lirendreier, den Tid, den Sorg; her tales kun om, hvorledes vi i en Hast kan bestemme ham. — *1. 2. 3. 4.*

Skoleholderen.

Deri ere vi alle enige. *1. 2. 3. 4.*

Jakob.

Svar han for sig selv og ikke for Andre Skolemester! Hvor kan han vide hvor enig jeg er?

Skoleholderen.

Har Du ikke selv tigget os om at være med i Komplotten? Vil Du ikke hævne Dig, saa har Du her intet at gisre. —

Jakob (griber efter Oldunken.)

Jo Gu vil jeg være med i Kompotten, jo. —

Gartneren.

Saa maa vi skynde os da.

Skoleholderen.

Riktig! Her er periculum in mora.

Jakob.

Hvad er det?

Skoleholderen.

Det er Latin, min Son.

Jakob.

Hvad er Latin?

Skoleholderen.

Det er et Sprog.

Jakob.

Hvad er et Sprog?

Skoleholderen.

Det er det, som skiller Mennestene fra de umæs-
lende Hæster. —

Jakob.

Maa.

Skoleholderen.

Hver giver altsaa sit Forstag, og siden votere
vi om det Bedste. — Rigtig jeg forstaaer Dem.
Vi trine nemlig sammen i en Commission.

Gartneren.

Jeg er overbevist om, at han dog ikke har for-
ført min Beate. Det er en Lognhals, og naar vi
blot have faaet ham vel bort, saa vil det altsammen
give sig.

Skoleholderen.

Det tænker jeg ogsaa; jeg har aldrig mærket
andet hos hende, end hvad der hørte til Erbarhe-
dens Uttrelse, og Skiffelighedens Beviselighed.

Gartneren (sukker.)

Herr Magisteren vilde altsaa først behage at
komme med sit Votum, som den Fornemste.

Skoleholderen.

Rigtig! Jeg er primus inter pares. —

Jacob.

See nu taler han et Sprog igien! Det er forsædligt med den Mand. — Na nei lad mig varamtere forst! Lad mig varamtere forst!

Skoleholderen.

Bene! Des større er Længden af min Betænkelsesstid. Saa kom da med Dit Votum. —

Jacob.

Ja nu maa I forstige mig hvad et Votum er for en Karl.

Skoleholderen.

Det er ingen Karl!

Jacob.

Hvad er det da for en Kvind?

Skoleholderen.

Det er ingen Kvind. Kan Du ikke nok høre Jakob, at Votum maa være Neutrumb?

Jacob.

Endnu har jeg hverken faaet at vide hvad mit Votum eller mit Neutrumb er.

Skoleholderen.

Du est megetig dum Jakobus! Og især saare uvidende.

Jakob.

Det kommer af at det I har været min Skolemester.

Gartneren.

Din Mening skal Du sige.

Jakob (kører sig bag Dret.)

Hør I gode Mænd! Dersom I vilde som jeg,
saa blev vi alle sammen, til det faldt i Es!

Gartneren.

Bie paa Es i Junii Maaned?

Jakob.

Ja hvad, det tør jo ikke om Sommeren,
veed jeg. Og saa dengede vi ham saadan med
Sneebolte, at han ikke kunde see ud af sine Hine.

Gartneren (affsides.)

Det varer mig for længe (hoit.) Mine Herrer!
Jeg troer vi kan giøre det nærmere paa en an-
den Maade. Tillade I mig at proponere?

Skoleholderen.

Ja ja! Saa kan vi enten bifalde Dem eller
give vores Veto.

Jakob.

Ja det siger jeg med. Det giver jeg mit
Veto til.

Gartneren.

Aftsaa: Den Landstryger Guisielmo har for nærmest os alle, især mig. Vi maae have Hævn, og det kan for det første skee paa denne Maade. Han kommer her i Dag og vil forstionne Festen, som det hedder, med sit Syngerads. Men isædet for at blive den Musikantersvend, han er, saa har han vist isinde at regne sig med, som en Lem af den herskabelige Familie. Denne Impertinence maa giøres indlysende for den naadige Herre, saa at han modtager ham koldt og tilbagestodende. Jeg er vis paa at Knægten paa den Maade render sig selv en Kniv i Livet. Hvad sige I dertil? —

Jakob.

Jeg har jo allerede givet mit Veto. Skynd jer noget! I sige jo selv at den er ridiculum in hora.

Skoleholderen.

Jeg accepterer, og tager mig paa at stemme den naadige Herre mod Guitharspilleren.

Gartneren.

Det er just det, jeg ønskede Herr Magister. Til Dem har han uindskränet Tillid. Mig troer han naturligvis ikke, da jeg allerede eengang har ført ham bag Lyset.

Jakob.

Aa nei, lad mig stemme Guitharspilleren! Lad mig stemme Guitharspilleren. —

Gartneren.

Nei Jakob! Dertil har Du ikke Gaver.

Jakob.

Men Herregud kan man da aldrig blive noget, uden der forst skal Gaver til? Naa saa gid ogsaa Handen sidde meer i Jeres fordonite Commissioner. Jeg triner ud af Commissionen. Farvel! (sagte.) Nu er der dog ikke meer Øl i Dunken. (gaaer.)

Gartneren.

Det er en prægtig Karl, den Jakob.

Skoleholderen.

Sa han er næsten ganske hersuet Forstandens Brug. Jeg har saa tit bedet Obersten, han skulde see at faae ham ind i Warto, eller Abel Cathrines Boliger; men han vil ikke. Forstandens Mistelse er dog til stor Bedrovelse i denne Verden.

Gartneren.

Det kan jeg ikke sige. Dens Misbrug er langt værre. Saadan et Menneste er en Skat. Der er Narre nok, men de ere for det meste kiedsomme-
lige og forfængelige. Det godhertige, lojerlige Slags bliver alt sieldnere og sieldnere.

Skoleholderen.

Ga der er noget i.

Gartneren.

Lad ham for alting ikke komme bort. Godset vilde tage det halve af sin værdie derved.

Skoleholderen.

Nu vil jeg tænke paa min Bortbegivelse. Thi vor Plans Guldforelse kræver Iværksættelse.

Gartneren (sukker.)

Ga gior det! Gior det!

Skoleholderen.

Men min kære Gartner, hvad er Marsag i denne Sindets Nedslappelse? Er det Kærlighed til Beate? He, he, he! Saa alvorligt har jeg det dog heller ikke. Og dersom muligt Jalousiens Bevægtigelse skulle have overrumplet deres Gemytsbestaffenhed, saa vær De ganske rolig for mig. Det er kun en aandelig Kærlighed jeg bærer til hende. Maar man er paa min Alder, saa bliver man alt meer og meer platonist. Seer De, Sækkepiben sit jeg for et Skillingskisb, paa Auctionen i Tirsdags, efter den salig Hobbegist, som blæste sig ihiel; og da jeg desuden ikke godt kan sove i disse Mætter for Myg, saa sit jeg det forsligne Indsald i Aftes. Lad det ikke anfægte Dem!

Gartneren.

O nei! det anfægter mig slet ikke.

Skoleholderen.

Men saa sandt jeg er ærlig, der kommer Beate.
Tripningen af de smaae Fodder paa Trappen for-
kynder hendes Mærmelse.

Gartneren (urolig.)

Kommer hun?

Beate (kommer.)

Herr Skolemester, vil De være saa god at
komme med til Obersten, han venter Dem.

Skoleholderen.

Strax mit Barn, strax! (tager hende under
hagen.) He, he, he! Kan Du huske, da Du gif i
Skole og jeg chatekiserede Dig hver Onsdag? Hun
bliver rød og slaaer Dinene ned paa Bryset, som
om hun vilde sige: Der har meget forandret sig i
den Tid. Ja det er sandt. Jeg er bleven gam-
mel i den Tid, og Du er bleven ung. (han gaaer.)

Beate.

Kjære Nikolai!

Gartneren.

Hvad behager Mamse?

Beate.

Hvad flettes Dig? Er Du vred paa mig?

Gartneren.

Paa Dem? O aldeles ikke.

Beate.

Har jeg giort Dig noget imod?

Gartneren.

Mig? Paa ingen Maade. Hys De kun saa
mange fremmede Mandfolk, som De vil. Hvad
kommer det mig ved?

Beate.

Nu skal man see, Du har faaet at vide, at
Guitharspilleren kyssede mig i Skoven igaar
Morges.

Gartneren.

Ga, hændelsesviis. (bryder ud.) Utro skam-
melige Pige! Og Du vover at staae for mine
Mine med den Frækhed? Med den Rolighed? Nei
det havde jeg dog aldrig tænkt. Men der kan man
see hvordan Fruentimmerne ere. I kan smile, I
kan sukke, I kan græde! Men det er Luther falske
Smil, Luther Crocodilleaarer. Nu, jeg takker
Gud, at det blev opdaget før Trolovelsen. Endnu
er der Raad.

Beate.

Wil Du da bryde med mig Nikolai?

Gartneren (tager en Ring af sin Finger.)

Der har hun sin Skildpades Ring, Mamsel!

Beate (tager grædende en Guldring op af Lommen.)

Og der har Du Din Guldring! Jeg har ikke turdet gaae med den om Dagen; men hver Aften har jeg sat den paa min Finger og sovet med den om Matten.

Gartneren (bevæget.)

Har Du det? Ja, der var rigtignok en Lid, da Du elskede mig, men nu er det forbi. Og i Nat har Du vel neppe faaet Stunder til at sætte Ringen paa?

Beate.

I Nat maatte jeg være oppe med min Froken.

Gartneren.

Med Din Froken? Nei, Du har hørt paa Guitharspilleren, har Du. Du har sat ham Stegne, har Du. Du har lovet ham meer end eet Kys, har Du.

Beate (græder.)

Det er ikke sandt, det har jeg aldrig gjort.

Gartneren.

Er det ikke sandt? Lyver han Dig paa? Nu faa skal jeg brække hans Hals.

Beate.

Kære Nikolai, lad os beholde vore Ringe!
Jeg mærker det er altsammen en Missforståelse.

Gartneren.

Du taler saa rørende — Du seer saa uskyldig ud — Jeg kan ikke andet end troe Dig.

Beate (lægger Haanden paa sit Bryst.)

Saa sandt Gud lever, jeg er uskyldig.

Gartneren (omfavner hende.)

O min søde Pige, jeg troer Dig!

Beate.

Jeg skal sige Dig hvordan det hænger sammen.

Gartneren.

Nei, jeg vil ikke vide det. At høre Din Undskyldning var en ny Tornærmelse.

Beate.

Nei nu skal Du høre alting.

Gartneren.

Nu ja, saa siig mig det da.

Beate.

Men lad os gaae ned i Haven. Det stikker sig ikke, at jeg er saalænge paa Kammeret hos Dig.

Gartneren.

Først et Kys til Forsoning.

Beate.

Ja to.

Gartneren.

Jeg lover Dig helligt at jeg aldrig mere skal
blive vred paa Dig uden Aarsag.

Beate.

Det kan Du dog ikke holde, Du hidlige Fra-
bat. Men det er det samme, saa gier Du det
godt igien; og saa er Vreden ti Gange betalt.
Hidlig maa Du gierne blive; los mig fun een Ting!

Gartneren.

Og hvad?

Beate.

At Du aldrig vil blive ligegyldig.

Gartneren.

Det behøver jeg ikke at love, det sørger Du nok
for.

Beate (skjermst.)

Troer Du at Du altid vil blive saa jaloux,
som Du er nu?

Gartneren.

Jeg skal nok tage mig iagt haaber jeg.

Beate.

Af nei, Du maa ikke tage Dig iagt. Du
maa gierne være lidt jaloux, det er rart!

Gartneren.

Nei vil man nu bare høre! (De gaae.)

Værelse hos Obersten.

Obersten. Skoleholderen. Kaspar.

Obersten (til Tieneren.)

Lad Monsieur Guilielmo vente lidt endnu.
Det er mig ikke befeiligt. (Tieneren gaaer.)

Skoleholderen.

Jeg haaber Herr Oberst, at denne Advarsel
tilgives mig, som skedte af Frygt for Impertinen-
cens Uttrælse.

Obersten.

Smal Sag! Smal Sag, Skoleholder! Gaae
fun ind i Kabinetten saalænge. (Skoleholderen
gaaer.) Nu gielder det at holde Drene stive! Jeg
er saa god, jeg lader mig strax formilde. — Hvilke
forbandede Optoier hører jeg ikke han har havt
med Beate! Hvem skulde sagt det om den Pige?
Nu staer han derude og ærgrer sig over at han
maa vente. — Lad ham fun vente! — Er dog
nysgierrig for at see ham. — Men han maa vente
lidt endnu. (Sætter sig ned.) Han kan gierne
taale at vente. (Springer op.) Men Ulykken er,
jeg kan ikke taale det! Hei Kaspar! (Tieneren
kommer.) Lad ham komme ind. (Tieneren gaaer.
Obersten sætter sig.)

Guilielmo (kommer.)
Erbodige Tiener, Herr Oberst.
Obersten.

Servitor! Hvad vil han?

Guilielmo (vender sig om.)

Tieneren er allerede gaaet, Herr Oberst.

Obersten (hidsig)

Troer han ikke, jeg har Dine i Hovedet at see
med?

Guilielmo.

Det er altsaa mig De mener?

Obersten.

Hvem skulde jeg ellers mene?

Guilielmo.

Min Herre! — Dog, jeg erindrede ikke at
det er Brug hos enkelte gamle Folk at betiene sig
af den tredie Person.

Obersten.

Person mig hid og Person mig did. Jeg veed
nok hvad Person jeg skal bruge. Jeg kiender nok
Personen. Altsaa, hvem er han?

Guilielmo.

Jeg er den Sanger, som nylig er kommen fra
Italien, som nu gør Dem sin Opvartning; og da

jeg hører der tilberedes en Fest til Deres skionne Datters Hødselsdag, saa tilbyder jeg mig, at bidrage efter ringe Evne til at høitideligholde den.

Obersten.

Min skionne Datter? Han betiener sig af nogle egne Udtryk, min Kiære!

Guilielmo.

Er hun ikke smuk, beder jeg om Forladelse. Mig er sagt at hun var smuk, ellers var jeg ikke kommen.

Obersten (hurtig.)

Jo gu er hun smuk, jo! — Men man tilsaler i Almindelighed ikke fornemme Folk saaledes en bon compagnon, min kiære Spillemand!

Guilielmo.

Er jeg Dem virkelig kierr, saa giv mig den Tieneste at tiltale mig lidt blidere. Jeg er vant til at omgaaes artige Folk, og det støder mit musikalske Øre at høre uharmoniske Aftorder.

Obersten.

Artige Folk? Artige Folk? Er jeg ingen artig Mand jeg? Ibh det var artigt!

Guilielmo.

Jeg maa tilstaae Dem, denne Tone er jeg ikke vant til.

Obersten.

Kort og godt: Han er Spillemanden?

Guilielmo.

Jeg forstaer at spille Guitharre.

Obersten.

Altsaa: Han spiller! Han synger! Han
vraaer af fuld Hals! Han gior saamange Tri-
mulanter og Nullader som han vil; han faaer sin
Betaling! Men ingen Impertinencer! Det siger
jeg ham. Og ingen Passiar eller Raisonnement.
Han spiser med de andre Dienestefolk. Og ingen
Familiarisering. Hører han? Det kan gierue
være, at Andre have været saadanne Marre, men
hos mig gaaer det anderledes til. (halv sagte.)
Maar man er Hund, maa man tage tiltakke med
at gnave Been!

Guilielmo (sagte.)

Nei det er uforstammet. Det er ikke blot
en Fornærmedse mod min Person, men mod den
hele Stand, jeg er indtraadt i, og jeg maa have
Opreisning, om han var Klothildes Fader tusinde
Gange.

Obersten.

Hvad siger han?

Guilielmo.

Herr Oberst, De er ikke langt fra at være en gammel Mand, og med Oldingen maa man have Overbærelse. De er opdraget paa Deres Maade. Kiender formodentlig kun Musikken af de Hoboister, som for en halv Snees Aar siden marscherede foran Deres Regiment. Jeg maa sige Dem, jeg er en fri Mand. Jeg over min Kunst af Tilbørelsighed og staer ikke under Nogen, taaler altsaa heller ingen Uartigheder. Dog — da ingen har hørt os, og da Deres Opfarenhed kommer af en Misforstaelse, saa beder jeg: fat Dem! Formild Deres Udtryk, saa vil jeg glemme, hvad der er skeet.

Obersten.

Dreng! Spillekant! Cujou! Du taler til mig i denne Tone?

Guilielmo (sagte.)

Nei nu er der ingen Redning. Men jeg støler paa min Færdighed; den vil forekomme farlige Folger. (hoit.) Jeg har ikke meer at sige Dem. De har angrebet min Ere, og jeg maa forsvere den. Selv har jeg ingen Vaaben med; men derhenne paa Væggen hænger et Par Sabler. Vil De have den Godhed, at laane mig

den ene, og angribe mig med den anden? Eliat
fægte med Tungen sommer sig ingen af os.

Obersten.

Du er en Fandens Karl, Du. Vil Du fægte
med mig? Med en gammel Oberst? Men jeg for-
saaer Dig nok Kammerat. Du mener at jeg skal
være for stolt, til at giøre mig saa gemeen? Men
kro Dig ikke for tidlig! Tag Du kun Sabelen!
Er dog begærlig efter at vide, hvor vidt Du har
drevet det paa Hægteskolen. Det er ingen Violin-
bue, min gode Dreng!

Guilielmo.

O jeg spiller ogsaa andre Instrumenter.
(De fægte, Guilielmo slaaer ham Raarden af
Haanden.)

Obersten.

Nu for Dævlen. —

Guilielmo.

Jeg har saaret Deres Haand.

Obersten.

Det er ubetydeligt.

Guilielmo (undersøger det med Deeltagelse.)

De har ret! Kun nogle faae Draaber Blod
vil det koste Dem. Misund mig ikke disse; de ere

mig dyrebare; thi de redde min Ære, og de for-
sone os. Jeg havde haabet at slæae dem Værget
af Haanden uden at saare Dem; det er et Kun-
stgreb, jeg har svæt mig i, og som sielden mislykkes.
Uden dette Haab havde jeg heller taalt Fornær-
nelsen, thi min Hensigt var saa langt fra at slade
Dem, Herr Oberst, at jeg meget heller ønskte, jeg vid-
sle et Middel til at forlænge, end til at forkorte
Deres Dage. Tilgiv mig! Jeg haaber at giøre
mig fiendt af Dem fra en fordeelagtigere Side.
Vi sees snart igien. Og lær herefter at have Ag-
telse for enhver brav Karl, af hvad Stand han saa
er. Thi om han end ikke besidder den tilfældige
Færdighed som jeg, at kunne forsvare sin Ære med
Kaarden, saa vær De vis paa, at den ufortiente
Foragt kun saa meget dybere krænker ham.

(Han bukker og gaaer.)

Obersten.

Ha for Satan! Den Knægt hugger godt.
(Holder sig om Armen og falder.) Hm! Hm! Er
der da ingen? — Skolemester!

Skoleholderen (kommer.)

Herr O — ! Af forbarmende Gud, Herr
Oberst! Hvordan er De tilredet?

Obersten.

Hold sin Mund og slaf mig et vind.

Skoleholderen.

Af det har Spillemanden giort. Hei Gevalst!
Hielp!

Obersten.

Hold Kæft Präceptor! Prostituer mig ikke
med sin Dumhed. Skaf mig noget at binde om
Armen.

Skoleholderen.

Af, Herr Oberst! Var det ikke bedst at Ar-
men blev sat af, inden der gaaer Koldfyr i hele
Kroppen?

Obersten.

Er han da reent ravrustende gal? Sog mig
noget op, siger jeg! Folg mig. (Gaaer.)

Skoleholderen (ude af sig selv.)

Sog mig noget op! Folg mig! Hvordan kan
jeg folge ham, naar jeg skal soge ham noget op?
Af Stuen dreier sig rundt for mine Hine. Saa
fuld har jeg endnu aldrig været, uden i Forveien
at have drukket Brændevin. Der ligger en Stov-
lemanschet! Nei den er for god! — Af den for-
bandede Gartner! Det er en Slange, Obersten har
faaet i sin Have, som hersover hans troe Eienere
Ustyldighedens dyrebare Klenodie, — Der ligger
et skidt Bisseklæde! Nei det er ikke godt nok,

(Standser midt paa Gulvet.) Her ligger Blod!
 (Slaer Hænderne sammen.) Maa, nu har jeg
 Dievlen forlade mig min slemme Synd aldrig seet
 Mage. Det maa have været her, Slaget stod. —
 Jo det var en net smal Sag! — Der ligger en
 Homuldsstrømpe, som Frokenen har begyndt at
 strikke paa. Den er god. (Riber Pindene ud.)
 Nei den duer dog nok ikke! — Den hidser! Jo det
 var en net Kniv, Spillemanden rendte sig selv i
 Livet. — Af du ulyksalige Kærlighed! Du for-
 dervelige Profession! (Obersten raaber indenfor:
 "Skolemester")! Jeg — vil baade tage Stovleman-
 schetten, — og Biskekledet, — og Homuldsstrøm-
 pen med, saa kan den naadige Herr Oberst selv
 vælge.

(Gaaer.)

Lunden ved Freias Alter.

Klothilde (kommer i Beates Klæder, med et Glor
 over Ansigtet.)

Hvor mit Hierte slaer! Hist seer jeg ham mel-
 lem Træerne. Han kommer munter og smilende. Der
 er intet Haab. Saaledes kom han ikke, hvis han

fiendte mig. Men fiender han mig ikke, skal han aldrig see mig mere. O god jeg da evig kunde hylle mig i dette Slør, indtil Doden lukker mit Øie.

Guilielmo (kommer og siger sagte.)

List for List, min søde Pige! (hoit.) Ih, der sidder hun jo paa sit Alter! Freia paa sit eget Alter. O kærestie Beate, lad mig nu sige Dig et omst Farvel.

Klothilde.

Et omst Farvel, min Herre?

Guilielmo.

Man vil ikke see mig ved Krokenens Godselsfest; og det faaer jeg da finde mig i. Det giør mig kun ondt, at jeg skal forlade Dig. Jeg er reisefærdig, og trænger til ingen anden Hiertesyrkning, end et Kys af Dine Læber. Det vilde giøre mig oprømt i det meest taagede Slud, hvor meget meer i dette flare Sommerveir!

Klothilde.

Herr Guilielmo! Jeg har stævnet Dem hid, for at bede Dem holde inde med Deres Opmærksomhed for mig. Jeg maa sige Dem, at jeg har en Kærest, og at jeg elsker ham for hoit, til at være ham utro.

Guilielmo.

Og bliver Du ham da utro, fordi Du giver mig det lille Kys? Et Kys, Beate, er en Zephyr; det bevæger Rosenbladene, uden at esterlade noget Indtryk.

Klothilde.

Det er sandt! Rosen har ingen Siel; og mangt et Menneske ligner den folde Rose.

Guilielmo.

Man pleier ellers at rose Folk, ved at sammenligne dem med en Rose.

Klothilde (sagte).

Han fiender mig ikke; siger folde Ordspil; o het er kun alt for vist! —

Guilielmo.

Saa Du virkelig holder mig for saa kold, Beate? Mig synes dog at mit Forhold til Dig rober tydeligt, hvor let jeg kan fænge.

Klothilde.

Denne sette Fængen, Herr Guilielmo, er meget almindelig og rober en letsindig Charakteer, der ikke er i stand til at modtage varige Indtryk.

Guilielmo.

Né, med Dine varige Indtryk! De ere for det meeste kun Arr, som vanskabe Ansigtet, og som

man maa være glad ved, at de voxe ud Nar for Nar.

Klothilde.

De har et meget glat Ansigt, og lader ikke til at have lidt meget af Kærlighedens Copper. De er formodentlig vaccineret af Letsindigheden?

Guilie lmo.

Af, Du skulde seet mig det første Nar efter min Sygdom, hvorledes jeg var tilredet. Mine Kinder vare saa blege, og mine Hine saa hule, som Maanens, naar den om Dagen ubemærket sniger sig over Himlen. Men hvad skulde jeg gribte til? Sukke mig ihiel og dse? Det havde jeg først i sinde. Men Tiden læger alt!

Klothilde (med Deelstagelse.)

Saa har De dog elsket?

Guilie lmo.

Man elsker kun eengang med Sjælens hele føde lidenskabelige Fylde. Men det varme Herte bliver altid aabent for Skønhedens og Elskværdighedens Indtryk. I Forstningen smægtede jeg hen, lod Glæden gaae mig forbi, og svandt ind som en Skygge; nu er jeg munter, nyder den, og trives. Enhver smuk Pige, er mig det samme som en skønne Blomst. Jeg elsker Eder alle, husvaler mig

ved Eders Smil, qvæger mig i Eders Skær.
Enhver stion Pige opfrisker meer eller mindre Bils-
ledet om min Klothilde. Hende troer jeg at kyssé,
naar jeg kysser En af Jer andre. See nu, min
lille Skriftemoder! troer Du nu, at Du, uden at
være Din Kiærest utro, kan give mig et Kys?

Klothilde.

Og er da Deres Klothilde død?

Guilielm o.

Død for mig. Hun lod mig reise bort uden
Afseend, og viiste mig en Kulde, som jeg aldrig havde
ventet; fordi ogsaa Kiærlighed til Muserne opflam-
mede mit Bryst, og fordi min Fader truede med
at forskyde mig.

Klothilde.

Og hvis det nu kun havde været et paataget
Væsen, for at holde Dem tilbage; af Frygt for at
De skulde bove noget, som ikke vilde lykkes Dem?
Hvis det havde været af Kiærlighed til Dem, fordi
hun elstede Dem for hosit, til at see Dem ydmiget?

Guilielm o.

Og hvis jeg nu ikke var ydmiget? Hvis
jeg havde naaet hvad jeg stræbte? Var bleven en
yndet Kunstner, og kom nu hjem med Verdens
Agtelse, og med Duelighed til at leve som en selv-
stændig Mand?

Klothilde.

Saa vilde hun faste sig i Deres Arme, og
med Laarer bede om Tilgivelse.

Guilermo.

O kom min Klothilde! Jeg kiender Dig! Har
kiendt Dig den hele Tid. Hæv Sloret fra Dine
Hine, og lad mig sole mig igien i Dit skionne An-
sigt!

Klothilde (hæver Sloret)

O Beate Du havde Ret! (hun faste sig i
hans Arme.) Saligste Misforståelse!

Guilermo (trykker hende til sit Bryst.)

Sødeste Bedrag!

Ge m i t e A k t.

Ge m i t e A k t.

Lunden ved Freias Alter.

Obersten kommer med Skoleholderen.

Skoleholderen.

Af Herre du milde Fader, Herr Oberst!
Hvordan gaaer det med Haandledets Smertelighed
og Bevægelse? Obersten kan dog dreie det endnu
til alle Sider; og det sorte Taft klæder ikke ilde,
det seer ud som et stort Stykke engelst Plaster.

Obersten.

Hold sin Mund om den Sag, siger jeg ham.
Hvor tit skal jeg repetere det for ham?

Skoleholderen.

Af hvor jeg hader disse afskyelige Dueller.
Kan man tænke sig noget mere urimeligt, end at
Folk blive enige i at stikke hinanden ihiel?

Obersten.

I Uenighed bliver Folk allersnarest enige.

Skoleholderen.

Og saa steer det endda med Komplimenter, har jeg hort; med Hattens Aftagelse, og Kaardens Nedbukkelse. — Og saa spørge de meget artigt, naar de have puffet hinanden giennem Hiertekulen, om de ere fornøiede med det? Og om de have faaet nok?

Obersten.

Ja, er det ikke civiliseret det?

Skoleholderen.

Det er slettes ikke civilt, Herr Oberst, det er militært. Nei saa holder jeg det dog mere civilt, naar galt skal være, at man strax begynder med Mæsens og Mundens Blodslaelse, eller med Benenes Krogspænding og Haarenes Afrivelse; saa veed man dog strax hvordan man er faren.

Obersten.

Saaledes slaaes umælende Bæster og Bonder. Honette Folk maae have noget forud. Det maae ikke komme an paa Kræfterne, men paa Tapperhed og Æresfolelse. Fægte kan man lære; men at være stærk lærer man ikke. Forstaaer han det?

Skoleholderen.

Hu! Det er græsseligt!

Obersten.

Jeg begriber ikke hvor en gammel Soldat kan
lide saadan en frygtsom Stakket, som han er. Og
dog lider jeg ham.

Skoleholderen.

Det skal jeg forklare Dem Herr Oberst! Dersom der ingen Frygtsomme var, saa var der jo heller ingen Kække. Efter min ubegribelige Menning skulde just de Tappre være de Heige hoist forbundne, og leve med dem i den bedste Forstaelse, fordi de give dem Lejlighed til Udmarkelse; ligesom unge blonde Damer holder af Sorts Paaklædelse, for at den hvide Huds Afstikkelse saa meget mere skal have Undighedernes Biselse. —

Obersten.

Hør nu, Skoleholder! Ikke et Ord meer om den Ting. Og snak mig ikke et Ord meer om den unge Guitharspiller. Rast Gyr! Forbandet Brus-hoved. Ambition! Ikke et Ord. Hører han?

Skoleholderen.

Obersiens Villies Tilkendegivelse er min Mund et uafriveltt Beegplaster.

Obersten.

Det gør mig ondt, han er løbet sin Vej. Jeg var ifstand til at lade ham opføge.

Skoleholderen.

Formodentlig er Flugtens Iværksættelse begyndt, af Frygt for Straffens Udvørelse.

Obersten.

Ikke et Ord, siger jeg. Hører han?

Skoleholderen.

Med Ørernes Beghed, naadige Herre!

Obersten.

Herlig Karl!

Skoleholderen.

Bene!

Obersten.

Smuk Karl!

Skoleholderen.

Ita!

Obersten.

Karl med Hiertet paa det rette Sted.

Skoleholderen.

Recte!

Obersten.

Karl med Talenter.

Skoleholderen.

Intet er vissere, naadige Herre!

Obersten.

Her er altsaa Lundens? Smuk! Ret smuk!

Skoleholderen.

Og der staaer Alteret.

Obersten.

Skal det være et Alter? Det er jo en gammel
Kampesteen! Den har jeg tit seet før.

Skoleholderen.

Saa var Moden i den Tid, naadige Herre!
Nu bygge vi dem af Fyrrebrøder.

Obersten.

Rigtig! Der staaer Freias Navn. Det har
jeg ikke lagt mærke til før. Men hvad er det?
Her staaer jo en gammel vissen Pind, med et Stykke
Pergament i.

Skoleholderen.

Mon den ogsaa har staaet der, siden Stenen
blev lagt? Det lagde jeg ikke mærke til, i min
Glædes Besippelse igaar. Formodentlig, naadige
Herre!

Obersten.

Er dog curios for at faae at vide hvad det er!

Skoleholderen.

Gammelt Manuscript — Obersten kan sende
det til Kongens Bibliothek. My Opdagelser maa-

ſte, — om Longobardernes og Teutonernes Udwandrelser af Riget.

Oberften.

Na snak, det er umuligt Skoleholder! Kæn-
der han ikke bedre til Cronologien? De Folk have
været døde og begravne for mange Aar siden.

Skoleholderen.

Nysgierrigheden, hos mig, er steget til et be-
tydligt Maximum. Sikkert en Folkevandring!
Sikkert en Folkevandring!

Oberften.

Det faaer meget u tydeligt, og halv udslættet.

Skoleholderen.

Af ja! Tidens Land er edax rerum, figer
gamle Fader Homer, i sin Peder Paars, eller hvad
den hedder.

Oberften (læser.)

"Jeg Underskrevne er i dette Hieblk flygtet
bort, med Herr Oberft Hielms Datter, til et Sted,
hvor han ikke strax vil finde os. Vi elſte hinan-
den. Naar vi komme tilbage vil han aldeles intet
have imod vor Forbindelse. Hans Brede vil for-
svinde, naar han faaer den nødvendige Oplysning,
og han vil ynde sin tilkommende Svigersøn Gui-
lielmo."

Skoleholderen.

Af Gud forbarme sig, naadige Herr Oberst!
Det var en bedrovelig Folkevandring.

Obersten.

Det Afskum!

Skoleholderen (oprigtig.)

Bene!

Obersten.

Den Rover!

Skoleholderen.

Ita!

Obersten.

Den Nederdrægtige!

Skoleholderen.

Recte!

Obersten.

O den Forræder!

Skoleholderen.

Intet er vissere, naadige Herre!

Obersten.

Mit Barn! Min Klothilde! Jeg ulykkelige
Fader! — Min Diesteen! Følg mig! Der skal ledes,
der skal s̄ges overalt.

Skoleholderen.

Saalænge der er Liv er der Haab, bevaagne
Herr Oberst. Overlad Dem ikke strax til Fortviv-
selsens Ubehagelighed. At løbe bort med en Lirens-
dreier, det er en Nyhed, der saa musicalst den
er, vist nok vil sturre noget i Delikatessens Ører.
Men den naadige Froken har altid været en stor
Elskerinde af Musikens Udvørelse. Jeg er overty-
det om, at det altsammen blot er skeet af Iver for
Compositionens og Contrapunktens grundige Un-
derviselse.

Obersten.

Ah, snak han for sin syge Mester.

Skoleholderen.

Min syge Mester er død for mange Mar siden,
Deres Hovvelbaarnhed! (De gaae).

Bondehuset i Skoven.

Herr von Bilbo (sidder i Bonderklæder ved
Bordet med et Grev i Haanden. Glasser paa
Bordet). Henrik (kommer slæbende ind med
den store Klædefurb).

Bilbo (drikker af Flasken).

Stil den op der! At jeg bestandig kan have
den for Mine, som et Billed paa den menneske-
lige Elendighed.

Henrik.

Herren har strevet! Han er blekket om Fin-grene.

Bilbo.

Ja! Det er et sværmerist rørende Brev til min forlorne Son.

Henrik.

Ja, maa jeg høre?

Bilbo.

Ja! Jeg skal saa have det giennemlaest, for at eftersee, om det ikke indeholder nogle drapatiſke Feil. (Læser). "Jeg er kommen i Erfaring om, at Din Hundsvot er kommen hjem og sver omkring herude, som en Mar og en Landstryger. Er Du ikke ordentlig og gaaer i Dig selv, og givter Dig med den rige Enke, som jeg saa tit (paa den faderligste og philanthropineste Maade) har befalet Dig, saa gør jeg Dig, Fanden maltraktere mig, arveløs."

Din elskede Fader.

Henrik.

Af Herre, læs ikke meer. Jeg kan mærke paa mine Zaarer, at De have isinde at sige op inden Glyttetid.

Bilbo (saaq.) —

See om der ikke sidder en Zaare i mit venstre
Die. Jeg kan ikke godt selv see uden Briller.

Henrik.

Det er desuden en vanskelig æqvilibrist. Øvelse
at see sig selv i Dinene. Lad mig see. Jo det seer
rigtig nok ud, som om Herrens ene Die var forfal-
det til Melancholie.

Bilbo (drinker af Glassken.)

Af ja! Jeg er en tungfndig, en tungfndig,
melancholisk Mand. (Det banker.) Hvad er det?
Det banker paa Øren. Ha, det er viist min Son.
Han lovede at besøge mig her i Dag. Det ahner
mig, at det er ham. Hielm kan det ikke være, han
veed ikke at jeg logerer her, thi han gjør altid Mar
af mine huslige Indretninger. Gaa din Wei, at
dit Liberie ikke forraader mig.

Henrik (sagte i det han gaaer).

Der kommer Junker Vilhelm med Froke-
nen. Hun er altsaa ogsaa indviet i Hemmelig-
heden? Jeg maa see igienem Noglehuslet; thi
dette bliver en lystig Scene. (han gaaer).

Bilbo (allene.)

Der staar en gammel Kive. Jeg vil lade,
som jeg arbeidede paa den og synde noget — noget

— Idyllist! Hvad det nu kan være. (Arbeider og synger.)

Vi Bønder vi ere saa glade i Hu,

Og Høsten den er vor Ven.

Naar vore River de gaae itu,

Saa — gier vi dem hele igien!

Guilielmo og Klothilde

(træde ind, den Sidste med Sloret over Ansigtet.)

Guilielmo.

Guds Fred Fader!

Bilbo (lader som ingenting, og vedbliver.)

En Land nu saa let af en Rive gaaer,

Der fisres med den i Ring. —

Tit er det herligt, naar man forstaaer

At sætte en vind for en Ting!

Guilielmo (sagte til Klothilde.)

Glem nu ikke hvad vi har aftalt bedste Klothilde, og lad som Du pludselig opdagede ham.

Klothilde.

Jeg skal nok spille min Rolle! Vær kun rolig
min Vilhelm!

Guilielmo (heit.)

God Morgen, Landsmand!

Bilbo.

Ih see god Morgen! god Morgen Herr Spillemand. Maa Tak skal han have, fordi han smukt holdt sit Ord, og gjorde mit ringe Huus den Ære. — Men hvad er det for en rar Dame, han har med sig der?

Guilielmo.

Det er min Kiereste. Seer han nu, kære Ven! Her er ikke Tid til mange Omfavb. Han tilbød mig igaar sin Lieneste, i Dag kan han bevise mig en meget stor Lieneste.

Bilbo.

Ih med Hiertens Glæde.

Guilielmo.

Han maa skulde os her, nogle Dage, til vi have havt Bryllup. Vi ere flygtede her hid sammen; — nogle Smaating nøde os —

Bilbo.

Smaating? Jeg kan tænke det. Som per Exempel! Forældrene, kan jeg troe?

Guilielmo.

Rigtig, min Fader er een efter sin Maade brav og stikkelig Mand, men dog i visse Henseender saa urimelig —

Klothilde (som imidlertid opmærksom giennem
Slore har betragtet Bilbo og Kurven, træk-
ker Guilielmo med paataget Angst til en Side
og siger, saa høit at Bilbo kan høre det.)
Bilhelm! Vi ere forraadte, vi ere forraadte!
Det er Din Fader! Det er Din Fader!

Guilielmo (smilende.)

Min Fader? Det er jo en god gammel, ørlig
Bonde.

Bilbo (udbrydende).

Ja men Du skal ikke stue Hund paa Haarene,
Din Ravneunge! For det kunde være, Tosen havde
Ret alligevel.

Guilielmo (bestyrket).

Min Fader!

Bilbo.

Ja Din Fader! I det mindste er jeg Din Mo-
ders Mand, Du Hedning! Du Renegat! Du Ma-
homedaner! Du... du... du!

Guilielmo.

Min Fader! Ivre Dem ikke. Er det Dem?
Tillad mig at omfavne Dem. Hvordan har De
levet saalænge?

Bilbo.

Levet? Som et Bæst! Som en ulykkelig Mand.
Ivre mig ikke? Jo Fanden opsigte mig Huldstab

og Trostab om jeg ikke vil; jeg vil ivre mig en Galdefeber paa Halsen, Du Landstryger! Du Døgenicht. Du — du — du — du — du — Kunster!

Guilie lmo.

Hør os.

Bilbo.

Oh jeg behover intet at høre. Jeg kiender meget godt den Kammerkisten, der staer, med hvem Du agter at træde ind i den hellige Egtestand, efter at Du først har gaaet og sunget for hende, om Matten.

Guilie lmo.

Min Fader! De tager feil.

Bilbo.

Nei Fanden infam cassere mig, om jeg gior. Har jeg ikke selv ledet Dig hen til hendes vinduer i Mat? Hæ?

Guilie lmo.

Uhuldige Skæbne!

Bilbo.

Jo jeg kiender Dine Streger. Jeg har en lille Kugl, som siger mig alt. Jeg har en Finger paa hvert Øje. — O jeg seer ret godt hvor besippet hun er, Mansell! Jeg mærkede strax, at Kurven giorde hende betuttet. Hun har sikkert havt en

Haand med i Spillet. Tag hun kun Sloret fra
Dinene! Vær ikke undseelig! (River hende Sloret
fra Ansigtet). Hvad — hvad — hvad seer jeg? (Gior
halv ærbedig og halv ironist en dyb Reverenz).
Min naadige Frøken!

G u i l i e l m o.

De seer, at De har taget feil.

B i l b o (fatter sig; med Stadefro Glæde).

Det er altsaa I er to, der ere flygtede hen til
mig, af Forsigtighed, indtil Brylluppet var
forbi?

G u i l i e l m o.

Misbrug ikke den Magt, som Skæbnen giver
Dem over os.

B i l b o.

Skulde jeg ikke misbruge den Magt? Nu
saa var jeg Fanden foragte mig værd at peges Fin-
ger af!

K l o t h i l d e.

Bilhelm var revet fra mit Herte. Jeg har
elsket ham tro. Det var hans Navn, De igaar
hørte mig nævne.

B i l b o.

Var det hans Navn! Ha ha, nu forstaaer
jeg det. (vender sig til Sonnen.) Du Øgleunge!
Er det Taffken jeg skal have, fordi jeg lod Dig op-

Kalde efter mig? Naa, det lærer enhver Fader ikke
at give sin Son det samme Navn, som han har selv.
Der seer man Folgerne.

Klothilde.

Med Saarer beder jeg Dem: Tilgiv mig
Bilbo.

Det er Skade, her ingen Tagsteen er ved Haan-
den. Na vil De ikke behage at torre Deres skionne
Dine paa Kurven der?

Guilielmo (med Lune).

Græd ikke min Elste! Hvis den grumme
Fader ikke lader sig bevæge af vore Saarer, — nu
vel! Saa ville vi gaae ud med hinanden i den vide
Verden. Jeg har Kraft i mine Arme, og Mod i
Bryset. En Hytte, en Drif koldt Vand, — en vild
Rosenbusk, — Maanen om Matten, og en skygge-
fuld Skov om Dagen; — hvad behover Kærlighet
den meer?

Bilbo.

De behover Fanden restaurere mig Kædsuppe
med Kædboller paa; Ørekød med Peberod eller
Kartofler; Steeg Viin og Røge. Den behover
Caffe, Thee og Chocolade; den behover Sophaer,
Matborde, Lysekroner, Garderober. Den behover

Henrik.

So jeg har hørt og seet det altsammen gien-
nem Noglehullet. — Her er et Brev fra Byen.

Bilbo (hurtig).

Gra Enken? (seer paa Brevet). Ja det er
hendes egen Haand. (vender det om). Brevet er
forseglet med sort Lak? Gud bevares! Konen skulde
dog vel aldrig være død? Jeg brænder af Begier-
lighed! Jeg staaer paa Maale. — Min naadige
Frøken, min Herr Son! Tor jeg umage dem et
Dieblik ind i Sideværelset? Der vil min Tiener
opvarke dem med hvad Huset formaaer. Det er
et net Værelse derinde. Væggene ere betrukne med
Flasker, ligesom i et Apothek. Det er mit Studeer-
kammer. (Til Henrik). Pas paa dem, siger jeg
Dig! Du skal svare mig til dem, levende eller døde.
(De gaae). Nu kan jeg læse i Ro. — Mine
Briller. — (Brækker Brevet og læser). "Min
besætse Ven!" — Aa nei, Gud stee Lov! Hun
lever endnu. "Da jeg hører at Dere's Herr Son
just ikke skal være af de sattesie unge Mennester,
og da jeg gierne vilde have en Mand, som er sat,
da jeg selv er sat, — (Bilbo tørre Sveden af Pan-
den). Ha! Det tager paa Krafterne, at læse slige
Breve staaende. — (Tager en Stol og sætter sig
paa). "Da jeg selv er sat, — saa gør jeg Dem

den Præposition, da De ogsaa er sat, om det ikke var bedst, vi to Gamle satte os ned sammen? Hav den Godhed, jo for jo heller, at sætte Pen til Papiret, at jeg kan blive sat ud af den Urolighed, hvori Forventningen sætter mig. P. S! Da jeg er en sat og sædelig Kone, saa har De vel intet imod at jeg bliver ved at gaae med Sæt; thi til disse nymodens Solhatte kan jeg ikke vende mig. Sidse Birgitte sal. Geldschlingels." Endnu en Gang P. S. "Lad den bedrovelige Tidende ikke alt for meget røre Dem, at min salig Søster nu endelig er død og hensovret, og har efterladt mig sin hele Formue. Her ved bliver jeg nu vel dobbelt saa riig, som jeg var før; men ogsaa dobbelt saa bedrovret. Deres uforanderlige Geldschlingels." — Et deiligt Brev! Det har bevæget mig til Taarer! Du vil gaae med Sæt? O du Engel! Det var Synd at nægte dig den Glæde. Hvad kan Folk vel lige andet end: See der gaaer en Engel med Sæt paa! — Det er en hovedriig Kone. Hun eier nu meget meer end Hielm og jeg! — Oh Kaars! — Frokenen vil med al Magt have min Slyngel? Eh bien! Jeg tager Enken, vælger den bedre Deel, og giver mit faderlige Samtrykke. Men saadan at lade Sagen gaae hen, uden Hævn, det vil jeg, Fanden spænde mig ud mellem runde og blaa Taarn, dog heller ikke.

(Betragter Kurven). Huncus! Nu har jeg det.
 Med denne Kurv har hun giort mig til Mar —
 med denne Kurv vil jeg giøre hende til det samme.
 (Kalder). Min naadige Froken! Min Herr Son!
 (De komme). Min Vrede har lagt sig. Mit Tem-
 perament ligner en Flaske Øl, som er godt prop-
 pet. I Førstningen bruser det, men siden bliver
 det dovent. Jeg vil ingen Optoier giøre. For
 mig kan I tage hverandre saameget I vil. Paa
 een Condition!

Guilielmo.

Og den er?

Madam Geldschlingels (kommer).

Tusinde Gange om Forladelse, min værdige
 Herr von Bilbo, at jeg incommoderer dem. De
 undrer dem vist over, at jeg selv kommer saa plud-
 selig oven paa mit Brev, ligesom Kanonstudet oven
 paa Glimtet af Fængfrudtet; men det har saa sin
 egen Beweis som Tydsten siger. Deres Herr
 Son —

Bilbo.

Velkommen min rare Sidse Birgitte. Naq
 du kommer, Fanden recensere mig, som du var fal-
 det. Lad mig nu omfavne dig. Jeg har med
 storste Fornoielse læst din Billede doux. Jeg befla-
 ger din Sosters dødelige Afgang, — jeg deler dit

Taa, og astorrer dine Taaer. Jeg vil ægte dig, til Trods for den enfoldige Knægt, der staaer. Han skal faae at see, at vil ikke de Syge, saa vil de Sunde.

Mad. Geldschlingels.

Saa behagelig som denne Deklamation i mange og mangehaande Henseender maa være mit Bryst, saa maa jeg dog anmærke, at det Verplesse i Ideen, choquerer min enkelige Blusærdighed. Sandt nok, Sorgaaret efter min salig Afsodde er længst henrundet —

Bilbo.

Der er min Haand! Jeg tager dig. Efter retningen om din Søsters Dod har især rort mit Hierte. Og da jeg nu seer, at jeg havde kastet mine Perler for en Bassalist, som ikke fortiente min Hiertebeklemmelse, saa er jeg strax villig til at give dig min Haand.

Mad. Geldschlingels (Kælen).

Og deres Hierte?

Bilbo.

Folger med Haanden, folger med Hænderne. Den som subscriberer paa alle ti Ringre, faae Hiertet frit, som det ellevte Exemplar. Det er jo de de sædvanlige Fordele.

M a d. Geldschlingels.
Nu saa lad os da tilgive de unge Mennester!
Man veed, Ungdom og Viisdom folges ikke ad.

Bilbo.

Jeg tilgiver dem, conditionaliter.

G u i l i e l m o.

Og hvorledes?

Bilbo.

I sætte Jer smukt i Kurven. Mine Tienere
bære Jer hen i Lundens, hvor Stadsen skal være;
tildækket, det forstaaer sig. Saa lade I mig sorge
for Resten.

G u i l i e l m o.

O hiertelig gierne.

Klothilde.

Kære Herr von Bilbo!

Bilbo.

Ellers bliver der, Fanden giøre mig til en
gammel Rathue intet af, min naadige Frøken.

G u i l i e l m o.

Men da der er et langt Stykke Wei derhen,
saa tillader min Fader vel at vi, for at staane Tie-
nerne, selv gaae den længste Tid, og fun, for Cere-
moniens Skyld, lade os bære de faae Skridt i Kur-
ven, fra Landeveien hen i Offerlunden?

M a d. Geldschlingels.

Det beder jeg ogsaa om, for Velansændigheds Skyld, som altid har haft en stor Puissance over mine Bestemmelser og Bevæggrunde.

Guilielmo.

Ganske rigtig, min naadige Stedmama! Formerne maae man iagttag; forresten kan man gjerne begaae saamange Laster og Daarligheder, som man vil. Jeg veed ikke om det gaaer Dem, som mig. Men jeg tilgiver meget heller den første Kieltrin-gestreg, naar den kun skeer med en vis Takt og Decens, end jeg taaler den ubetydeligste Overgi-venhed af det uskyldigste Hierte, naar denne Overgi-venhed støder mod Formerne. Det er jo en Pligt som vi styrke Menneskeheden, Humaniteten og os selv!

M a d. Geldschlingels (til Bilbo.)

Det unge Menneske har virkelig haft Mykke af sin udenlandste Reise, min Bedste! Det seer man tydeligt. Det er en haabefuld ung Mand, som er vendt tilbage med de liberalest, og sociabs-lest Grundsætninger.

Bilbo.

Apropos Sidse! Din Søster har dog ikke gjort Testament for sin Død?

M a d. Geldschlingels.

Nei, den salig Siel, hun var vel undskyldt.

Bilbo

Thi det falder mig ind, I sobede just ikke
den bedste Kaal sammen.

M a d. Geldschlingels.

At det havde været godt for hende, den salig
Siel, at hun var blevet hos mig, og sobet Kaal
med mig, saa var hun ikke dødt som hun gjorde.

Bilbo

Hvordan døde hun da?

M a d. Geldschlingels (græder).

Hun fik et Been i Halsen da hun spiste Kraas-
sesuppe.

Bilbo

Maa Herre Gud! Hun var allerede til Aars!
Vi skal Fanden lægge Sorg an for mig, alle den
Wei. Kom da nu, min rare Geldschlingels.

M a d. Geldschlingels.

Ikke mere dette Navn. Fra nu af hedder jeg
Fru — von Bilbo.

Bilbo

Det gior du med Eren. Nu saa gib mig da
din Arm, og lad os gaae.

Mad. Geldschlingels (knippe til Klothilde).

Hvem er den unge Dame der staer? Er det
Froken Hielm, jeg har den Ære at tale med?

Klothilde (meget venlig).

Ja det er, min naadige Frue von Bilbo.

Mad. Geldschlingels (glad).

Oh det er jo ret et velsignet Barn.

Klothilde (ydmyg).

Det glæder mig at jeg er saa lykkelig at be-
hage deres Maade.

Mad. Geldschlingels.

Kom min sode Pige! Vi to maae blive nærmere
bekiendt. Tag de kun deres gode Ven un-
der Armen, og gaae ned os. Altting kan blive
godt.

Klothilde (kysser hendes Haand.)

O Deres Maade er altfor god.

Mad. Geldschlingels (omsavner hende, ude
af sig selv).

Mei det er en elskværdig Skabning!

Bilbo (kalder paa sine Tjenere).

Henrik! Lars! Peiter! Klaus! (de komme).

I tage den ledige Kurv og gaae foran. (Han
tager to Lagen ud af et Skab og kaster i Kurven.)

Det er til Indsvobningen siden. Saa! Nu gaaer
 I forst. Derpaa kommer det unge Par, som skal
 deri, naar det kommer saa nær; og vi to Eldre,
 vi slutte Truppen. Saaledes begive vi os nu i
 Procession til min gode Ven Hielm. Han venter
 os i Lunden, og er en stor Ven af Processer og Op-
 toger. Det er Skade vi ingen Musikantere have
 til at gaae allerforrest. Men veed I hvad? Vi vil
 leie et Par Bonderdrenge, naar vi komme ud, til
 Statister. De skal gaae hver med en hvid Pind i
 Munden, saa at ingen seer dem. Saadan gjør de
 paa Theatret, naar det forestiller blaſende Instru-
 menter. Imidlertid kan I nynne os en Marsch.
 Og løber mig nu ikke den fortællede Wei ud af Døren,
 men tager et ordentligt Sving omkring i Stuen; at
 det kan giøre Effekt. (Tienerne synde en Marsch,
 og Processionen foregaaer).

Lunden med Freias Alter.

(Man hører den samme Marsch ordentlig spillet.
Bønderfolkene komme Par og Par og omringe
Alteret i Baggrunden).. "

Obersten og Skoleholderen (komme.)

Obersten (halv fortvivlet).

Jeg veed, Gud hielpe mig, ikke hvad jeg skal
gribe til. Jeg har aldrig været i piinligere Forsat-
ning mit hele Liv. Alle Mennesker komme hid,
for at celebrere Frøkenes Fodsdagsdag, og Frøkenen
er borte. Jeg arme Mand, jeg arme Fader!
Duel! Jomfrurov —

Skoleholderen.

Frøkenrov, vilde Obersten sige!

Obersten.

Prostitution! Den fassfeste Karakteer maatte
vel bukke under, for saa megen Ulykke.

Skoleholderen.

Jeg veed ikke bedre at troste Obersten, end
med følgende smukke didaktiske Vers:

Taalmodighed din store Værd,

Den fiendes ei af Mange!

Obersten.

Ja hold sin didaktiske Kieft!

Skoleholderen.

Slaa Dem til Taals, bedste Herr Oberst.
 De udsendte Betienteres Flid vil uden Twivl blive
 helønnet, med Finding. Her giesler det at have
 Maadens Nærværelse. Tillader De mig at holde
 en Tale til Folket, saa skal jeg — uden at for-
 glemme Maadens Fünhed, — saa Sværm'en til at
 stille sig ad og gaae hjem.

Obersten.

Af ja, gør det da. Men bør sig fornuftig ad!

Skoleholderen.

Lad mig kun raade. (Til Skoledrengene) J
 synge det første Vers af Geburtsdagscarmenet, me-
 dens jeg bestiger Talerstolen. (Han fryber op paa
 Alsteret.)

Børnene.

Den Maadige,

Den Graadige,

Paa hele Sognets —

Obersten.

Hold Mund Drenge! Hvad skal de dumme
 Streger til?

Skoleholderen

(Oberst oppe paa Alsteret til Forsamlingen):

Mine Venner! — Kiære Bondermænd, og —
 Bonderkoner, og — Bonderkarle, og — Bonder-

piger, og — Bonderdrenge! — Hm! — Agtværdige Bondestand! — Da det har behaget Forsyнет, ved en rolig og sagte — hvad siger jeg — da det har tildraget sig — hændet sig — at en dumdristig Tyv har giort Indbrud og bortstaalet Oberstens — Da en forunderlig Casus er indtruffen, kære Menighed! som jeg ikke veed, om den bor henføres til Ulykkelige Hændelser, Udpasserede, Seifærdigere Skipere, Bopælsforandringer, Undvigte eller bortkomne Sager — saa — saa — da man ikke kan quæde en god Bise for tit — ville vi begynde for fra igien.

Obersten (stamper).

Scoleholderen.

Dandemænd og Dandeqvinder! Jere her forsamlede for, i den Hensigt at — celeberere — evabava — hætiteligholde — evabava — hellige — Herr Oberstens Fru Datters — hvad siger jeg, Herr Frøken Hielms Datter — hvad siger jeg — Herr Datter Hielms Oberst — hendes Gødselsdag! (torrer Sveden af Panden). Men — da — hun — formedelst Elskovs Hestighed — (Obersten stamper). Af overilet Beslutnings Tagelse, ikke er her; (seer paa Obersten, han nikker). Saa skulde jeg ikke undlade at bekjendtgøre Eder, at — at — hun er her ikke!

— Obersten (utaalmodig). —

Na saa gior det fort og godt!

Skoleholderen.

Men løbet bort med Lirendreieren, kære Me-nighed!

Obersten.

Plager da Satan ham skinbarlig, Karl?

Gilbo (kommer med Mad. Geldschlingels, Tie-
nerne bære Kurven med Guilielmo og Klothilde,
indvikkede, hver for sig, i Lagen. De sætte Kur-
ven for Alteret).

Gilbo.

Tilgiv mig, kære Broder Hielm, at jeg for
et Dieblik forstyrrer din Glæde.

Obersten.

Min Glæde? Jo jeg har nok Marsag til at
glæde mig. Men hvordan seer du ud?

Gilbo.

Na bryd dig ikke om disse Klæder. (Til Bon-
derfolkene): Det er af Nederdrægtighed, Born!
Jeg kommer her med en lille Foræring til dig, paa
din Datters Geburtsdag.

Obersten.

Bring mig min Datter selv, saa skal jeg takke
dig.

Gilbo.

Ta det er mig en let Sag. (Til Tienerne):
Tag ham hans Datter ud af Kurven, men slaae
hende ikke i Stykker!

Klothilde (kaster sig i Faderens Arme).

O min gode Fader! Tilgiv mig.

Obersten (glad).

Klothilde! Du er her! Det var altsammen
Spøg altsaa? — Du bedrover ikke Din Fader
paa din Geburtsdag? — Du lægger ham ikke i
Graven?

Klothilde.

O nei! nei!

Obersten.

Saa er jeg ligesaa fornoiet nu, som jeg før
har bedrøvet.

Gilbo.

Det kan du takke mig for.

Obersten.

Dig? Maa du er og bliver dog altid min gamle,
sande Ven. Seer du, Klothilde! hvad det er for
en Mand? Han staffer Forældrene deres Born

M

igien. O Klothilde, der mangler nu kun een Ting,
saa giv du mig til det gladeste Menneske paa Jorden.
Klothilde.

Og det er?

Obersten (bonlig).

At du tager Bilbo, mit Barn!

Bilbo (smilende).

Ja, ja! Hun tager Bilbo. Det har hun lovet mig.

Obersten.

Du tager ham?

Bilbo (vittig).

Men Bilbo junior, tager hun!

Obersten.

Din Son?

Bilbo.

Ja. Du maa undskynde mig, at jeg ikke selv kan entrere i dine Planer. Mennesket spaer og Skæbnen raaer. I det Hieblik, din Datter gav mig den Kurv, hvori hun nu selv har siddet til Straf, — har Himlen roet denne dydige Dandeqvindes Hierte, saa hun har staaet en Streg over alle foregaaende Blindheder og Obsternasigheder, og rækker mig uvædig selv sin Haand.

Obersten (forundret og forlegen).

Jeg gratulerer! Hvem har jeg den Ære at tale med?

Bilbo.

Min Kones forrige Navn var —

Mad. Geldschlingels (hurtig).

Jeg beder dig, bedste Ven, rip ikke Smerten op paa ny. Det er tungt nok for en Enke, at miste sin første Mand. Gientagelsen af hans dyrebare Navn vilde kun bringe Saaret til at buldne.

Bilbo.

Nok er det — det er en riig Enke!

Henrik (sagte).

Som drikker.

Obersten.

Og din Søn?

Bilbo.

Han er, Tanden overraste mig paa en behagelig Maade, kommen tilbage fra Rum — og er blevet en heel Karl. Han har fortalt mig altting paa Veien, og jeg har tilgivet ham. Han har rigtignok opgivet den brillante Cariere, og er kun blevet Kunstner! Steenhugger! Men seer du, derude

i de catolske Lande, der har de ikke bedre Forstand, og der er flige brudløse Kunster høit i Ære. Dren- gen har desuden allerede faaet en Orden af Kei- ren eller Paven, hvad de hedde, og har fortient sig titu- sind Specier, som han bringer hjem med. Nu er min Mening denne: Lidt maa man altid see igien- nem Fingre med sit eget Kjød og Blod, naar det ikke er for grovt. Hvis du altsaa synes derom, saa har jeg intet imod, at han faaer din Datter. Og da hun er forliefet i ham, saa hielper det, Fanden sprænge Mure og Indgange, ikke at du spærre hende inde. Thi Kærligheden er en Nisse, den finder Vej gien- nem et Noglehul.

Oberste II.

Kan jeg give min Datter til dig, saa kan jeg ogsaa give hende til din Son, hvis han er et stik- feligt Menneske, som du siger.

Bilbo.

Det er baade et stikkeltig Menneske og et stik- feligt Mand's Barn. (Til Tienerne). Tager mig min Dreng ud af Kurven !

Obersten.

Ih men jeg troer, du har Kurven fuld af Mennesker.

Gilbo.

Ha ha ha! Nei, nu er der ingen Fleer.

Guilielmo (stiger ud).

Obersten.

Krenz tausend Battaillon! Er det din Son?

Guilielmo (griber hans Haand.)

Som spillede denne Sangerrolle, for ukiendt
at prove sin Klothildes Sindelav, og som, for at
vinde sin tilkommende Svigersader, sogte at giore
sig fiendt af ham, fra enhver fordeelagtig Side.

Obersten.

Fordeelagtig Side? En net fordeelagtig Side.

Det maa jeg tilstaae.

Guilielmo.

Havde jeg med Heighed taalt en gientaget
Foragt, saa fortiente jeg denne Foragt endnu.
Og hvorledes funde De give en Foragteslig deres
Datters Haand?

Obersten.

Det er ikke smukt at spille Komodie med sin
tilkommende Svigersader.

Guilielmo.

Jeg har ingen Komodie spillet. Jeg gab mig
ud for en Kunstner, og det er jeg.

Obersten.

Der er Grader i alting. Havde jeg vidst hvem De var, saa havde jeg ikke talet, som jeg talde. De sagde De var en Guitharspiller.

Guilielmo.

Det er ikke Rang og Rigdom, som udmaerket Kunstneren, men Dygtighed. Havde de talt imod min Person, saa vilde jeg fundet mig deri. Men de angreb min Stands Ere. Tilgiv derfor et ungt Menneskes Harme, der ikke kom af Forsængelighed, men af Iver for hans Kald.

Bilbo.

Hvad Diævlen, er du nu blevet Præst? Har du faaet et Kald?

Guilielmo.

Jeg skal forklare dem alting —

Obersten (blinker til ham).

Vist ikke! — Ikke et Ord meer om det, Kammerat. Du er en forbandet rast Karl. Det har du beviist mig, og det forstaer jeg. Det andet forstaer jeg mig ikke paa. Men da du har faaet en Orden og har fortient 10000 Specier, da din Fader tilgiver dig; saa — hvis notabene)

du bliver eneste Arving, efter hans og din Stedmoders Død —

Bilbo.

Ja, hvis vi ellers ingen flere Børn faaer. —

M a d. Geldschlingels.

Lad os ikke børsre den Materie, bedste von Bilbo! Skaan en Enkes Følelser! Og tag en Bruds Blusfærdighed i Consideration.

Klothilde.

Bedste Fader!

Obersten.

Nu ja, der har du ham da! Du er min gamle Vens Son; og du skal ogsaa være min. Kommer hen med for Freias Alter. (Til Skoleholderen, som endnu staaer deroppe og gaber). Med med sig Præceptor, for Fanden!

Skoleholderen.

Til Lykke og Welsignelse, fiære Egtesfolk. (Han falder ned af Alteret).

Obersten.

Hjelper ham op den Stakket!

Klothilde.

De kom dog ikke til Skade?

Skoleholderen.

Paa ingen Maade! Naar jeg undtager
Hvudafnidelsen af begge mine Knæskallers For-
bierge.

Klothilde.

O den Stakkels Mand!

Mad. Geldschlingels.

Her er min Eau de Lavande Flaske, min
Gode! Gnid sig lidt med den, saa gaaer det nok
over.

Skoleholderen.

Tusind Tak, Deres høie Maade. (han kysser
hende paa kinden).

Mad. Geldschlingels (glad).

Det er en godlidende gammel Veteran!
Han har en vis behagelig Maade, at udtrykke
sig paa.

Skoleholderen (sagte, lugter til Flasken).

Det er min Tro frans Brændevin, der
er i det Hovedvandsæg. Jeg vil drikke dette
Hovedvand paa hendes Maades Sundhed, saa
komme Knæskallerne sig nok. (han gaaer til side).

(Gartneren kommer med Beate.)

Gartneren.

Naadige Herre! Siden disse to Dage have været Forstillesesdage for alle, saa tilgiv, at de ogsaa blevet det for mig!

Obersten.

Hvad Fanden, det er jo den tydste Gartner. Hvor har han lært at tale saa hurtig dans?

Gartneren.

Kærligheden er den bedste Sprogmeister, Herr Oberst.

Obersten.

Har Kærligheden lært ham Dans?

Gartneren.

Nei, den har lært mig Tydsk. Jeg elsker den lille Beate. Det var for at komme i Nærheden af hende —

Obersten.

Jeg troer, Gud forlade mig, I have alle holdt mig for Mar.

Klothilde.

Tilgiv ham, fiære Fader. Beate elsker ham igjen. Det er et stikkeltigt Menneske, det kan jeg forsikre.

Obersten.

Det er en Windbeutel!

Gartneren.

Nei, det gav jeg mig kun ud for, for at komme i Deres Tjeneste, bevaagne Herr Oberst. Men bliv nu ikke vred, fordi De har bedraget Dem, og finder i mig et ordentligt stikkeltigt Mens-
neske, af dansk Herkomst.

Obersten.

Hvad Fanden, troer han, jeg vil have Wind-
beutler i min Tjeneste?

Gartneren.

Hvad der skal giøre Lykke i Dicblikket, Herr Oberst, maa trænge sig selv frem, og prale lidt. Den stille Fortjeneste bliver først langsomt paa-
stienet; og naar man elsker, har man ikke Tid
at hie; det veed Obersten vist fra deres egen
Ungdom af.

Guilermo.

Jeg indlægger min Bon for ham. Han
har ikke syndet meer end jeg.

Bilbo.

Na ja vist! Vi ere jo alle store Syndere
inclusive for vor Herre. Og vil du ikke have

ham, saa vil jeg. Jeg kan saa aldrig faae Tiers
nestefolk nok.

Mad. Geldschlingels.

Deri har du ret, min Bedste! Det er en
smuk Karl! Han kan blive Jæger hos os, med
gront Liberie, med Gehæng over Skulderen og
Solvhirschænger. Det klæder dog saa artigt, naar
der er Fremmede.

Henrik (sagte).

Og naar man er allene.

Gartneren.

Mei ellers mangetak. Jeg har nok lært at
varte Blomster og Frugter, men jeg forstaaer
ikke at varte Mennester op.

Mad. Geldschlingels.

O det kommer sig nok med Tiden. Man sis-
ger altid høiere.

Guilielmo.

Kanske han frygter for at stige altfor højt.

Mad. Geldschlingels.

Hvordan det?

Guilielmo.

Paa Karetten.

Bilbo.

Nu hvorsor det? Saa seer han jo sit Hestab over Hovedet. Jeg havde Lyst til at lade ham sværte Ansigt og Hænder, binde ham noget Lammeuld om Hovedet, og give ham et Skarlagens Liberie. Thi jeg trænger, sandt at sige, endnu til en sort afrikansk Tiener fra Amerika, som brækker paa det Engelske.

Gartneren.

En saadan sort Skarlagens Tiener maatte nok for brække paa det Dievelske. Tag dem iagt, naadige Herre! Hele Verden vilde sige De havde faaet Satan i deres Liberie.

Bilbo.

Ja hvad siger det? Er du ogsaa bleven bigot, du Lugekonedespot? Det vilde geraade mig til den største Ere, blandt alle fornuftige Proprietariusser.

Klothilde (smigrende).

Kæreste Fader! Det er Klothildes Gødselsdag i dag!

Obersten.

Nu ja, Gud være lovet, at det gif saa vel. Saa tilgiver jeg Eder da allesammen; og behol-

der ham i mit Brod. Gører mig kun nu ingen Optoier meer! Men hvem kommer der?

Jakob (kommer med to Bønderkarle. De bære Portstolpen omviklet af Markblomster. Jakob gaaer hen, kysser Obersten og Frøkenen paa Haanden, og siger derpaa ganste gravitetist).

Maadige Herre! Siden dog alting er lobet saa vel af, for alle Mennesker, maatte jeg da ikke indlægge et godt Ord, for en stakkels Mand, som ogsaa gjerne vilde eileberere Frøkenens Bursdag?

Obersten.

Jo! Hvem er det, min Son?

Jakob.

Det er Kæmpen. Maadige Herre kænder ham nok ikke igien; thi vi har omviklet ham med Markblomster, saa lang som han er, baade Halsen og Benene. Men om vi nu ikke maatte være saa god, og stille ham op paa Alstrummet til Frøkenens Ere? Gaa har han dog gjort nogen Nytte efter sin Død.

Obersten.

Jo det maae J gjærne.

(Kæmpen opstilles paa Alteret).

G u i l e l m o (omfavner sin Brud).

Og saaledes, min elskte Klothilde, kan dette
Billed, saa burlest som det synes, tiene os til en
venlig Allegorie: Det er Nutidens Blomsterphyra-
mide, som hæver sig fra Oldtidens Grav. Det er
om Kærlighedens Alter, at Munterhed og Forstil-
lesse, Haab og Fortvivelse, Latter og Graad, dreie
sig, Dag og Nat, saaledes som det skedte her.
Det er Freias Alter, som samler de Adskildte; det er
ved hendes Alter, at enhver lille Missforstaelse for-
svinder, og hvor Hengivenhed og Trostakab finder sin
saligste Løn.

